

ความสัมพันธ์ระหว่างพัฒนาการจริยธรรมและพฤติกรรมจริยธรรมกับ
พฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

**Relationships between Moral Development, Moral Behavior
and Aggressive Behavior of Students in Junior High Schools**

จตุพร จันท์ทิพย์วารี

Jatuporn Juntipwaree

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา

พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลเด็ก)

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

A Thesis Submitted in Fulfillment of the Requirements for the Degree of

Master of Nursing Science (Pediatric Nursing)

Prince of Songkla University

2558

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ชื่อวิทยานิพนธ์ ความสัมพันธ์ระหว่างพัฒนาการจริยธรรมและพฤติกรรมจริยธรรมกับ
พฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ผู้เขียน นางสาวจตุพร จันทร์ทิพย์วาริ

สาขาวิชา พยาบาลศาสตร์ (การพยาบาลเด็ก)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

คณะกรรมการสอบ

.....

.....ประธานกรรมการ

(ดร. กุลทัต หงส์ชยางกูร)

(รองศาสตราจารย์. ดร. วันดี สุทธรังษี)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

.....กรรมการ

.....

(ดร. กุลทัต หงส์ชยางกูร)

(ดร.พิสมัย วัฒนสิทธิ์)

.....กรรมการ

(ดร.พิสมัย วัฒนสิทธิ์)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์. ดร. กุลยา ก่อสุวรรณ)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลเด็ก)

.....

(รองศาสตราจารย์ ดร. ชีระพล ศรีชนะ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ขอรับรองว่าผลงานนี้เป็นผลมาจากการศึกษาวิจัยของนักศึกษาเอง และได้แสดงความขอบคุณบุคคลที่มีส่วนช่วยเหลือแล้ว

ลงชื่อ.....

(ดร. กุลทัต หงส์ชยางกูร)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ลงชื่อ.....

(นางสาวจตุพร จันทร์ทิพย์วาริ)

นักศึกษา

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า ผลงานวิจัยนี้ไม่เคยเป็นส่วนหนึ่งในการอนุมัติปริญญาในระดับใดมาก่อน และ
ไม่ได้ถูกใช้ในการยื่นอนุมัติปริญญาในขณะนี้

ลงชื่อ.....

(นางสาวจตุพร จันทร์ทิพย์วารี)

นักศึกษา

ชื่อวิทยานิพนธ์ ความสัมพันธ์ระหว่างพัฒนาการจริยธรรมและพฤติกรรมจริยธรรมกับ

พฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ผู้เขียน นางสาวจุพร จันทร์ทิพย์วาริ

สาขาวิชา พยาบาลศาสตร์ (การพยาบาลเด็ก)

ปีการศึกษา 2557

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพัฒนาการจริยธรรมและพฤติกรรมจริยธรรมกับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี อายุ 11-15 ปี จำนวน 470 ราย เก็บข้อมูลโดยใช้การสอบถามตามแบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล แบบวัดพัฒนาการจริยธรรม แบบวัดพฤติกรรมจริยธรรม และแบบวัดพฤติกรรมก้าวร้าว เครื่องมือตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน และทดสอบความเที่ยงโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ได้ค่าความเที่ยงของเครื่องมือเท่ากับ .81, .81, และ .87 ตามลำดับ สถิติที่ใช้ คือ การแจกแจงความถี่ การหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การหาคะแนนมาตรฐานปกติจากตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์สำหรับข้อมูลด้านพฤติกรรมก้าวร้าว และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพัฒนาการจริยธรรมและพฤติกรรมจริยธรรมกับพฤติกรรมก้าวร้าวโดยใช้สถิติสหสัมพันธ์สเปียร์แมน

ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีระดับพัฒนาการจริยธรรมอยู่ในขั้นที่ 5 คือ การทำตามคำมั่นสัญญา และอยู่ในขั้นที่ 6 คือ การยึดอุดมคติสากล ร้อยละ 26.87 และ 25.54 ตามลำดับ
2. นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีคะแนนพฤติกรรมจริยธรรมอยู่ในระดับสูง (ร้อยละ 49.4)
3. นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีพฤติกรรมก้าวร้าวในระดับต่ำ คะแนน T-Score ตั้งแต่ T33 - T44 ร้อยละ 85.74 และกลุ่มที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวในระดับต่ำมาก คะแนน T-Score ตั้งแต่ T32 ลงมา ร้อยละ 14.26
4. พัฒนาการจริยธรรมไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมก้าวร้าว ($r = -.09, p > .05$) และพฤติกรรมจริยธรรมไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมก้าวร้าว ($r = -.06, p > .05$)

ดังนั้น ควรมีการศึกษาปัจจัยอื่นที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมก้าวร้าว เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้ไปพัฒนาทักษะการตัดสินใจเชิงจริยธรรม และพฤติกรรมจริยธรรมของวัยรุ่นและนำไปสู่การพัฒนาแนวทางการช่วยเหลือ เพื่อป้องกันไม่ให้วัยรุ่นเข้าสู่กระบวนการของการเกิดพฤติกรรมก้าวร้าว

Thesis Title	Relationships between Moral Development, Moral Behavior and Aggressive Behavior of Students in Junior High Schools
Author	Miss Jatuporn Juntipwaree
Major Program	Nursing Science (Pediatric Nursing)
Academic Year	2014

ABSTRACT

The purpose of this study was to identify the relationship between moral development, moral behavior and aggressive behavior of students in junior high schools. Stratified random sampling was used to selected 470 male and female student, age between 11-15 years old, in junior high schools which under Surat Thani Secondary Education Service Area. The data were collected using 1) the demographic data, 2) the moral development questionnaire, 3) the moral behavior questionnaire and 4) the aggressive behavior questionnaire. The content validity of the instruments was examined by three experts. The Cronbach's alpha coefficients of the second, third, and fourth questionnaires were .81, .81, and .87 respectively. The data were analyzed using a descriptive statistic and spearman rank correlation.

The results revealed that:

1. The moral development of studens in junior high schools is in the fifth level (social contrat orientation, 26.87%) and at the sixth level (universal ethical principle orientation, 25.53%).
2. The moral behavior of studens in junior high schools was at the high level (49.4%).
3. The aggressive behavior of studens in junior high schools was at the low level with T-score 33 to 44 (85.74%) and at the very low level with T-score less than 32 (14.26%).
4. Moral development had no correlation with aggressive behavior ($r = -.09, p > .05$) and moral behavior had no correlation with aggressive behavior ($r = -.06, p > .05$).

Thus, other related aggressive behavior factors should be further conducted. The further study results may be used for development of adolescents' moral judgement skills, moral behavior, and leading to prevent aggressive behavior.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	(5)
ABSTRACT.....	(7)
กิตติกรรมประกาศ.....	(9)
สารบัญ.....	(10)
รายการตาราง.....	(13)
รายการภาพประกอบ.....	(14)
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	4
คำถามการวิจัย.....	4
กรอบแนวคิด.....	4
สมมติฐานการวิจัย.....	9
นิยามศัพท์.....	9
ขอบเขตการวิจัย.....	10
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	10
บทที่ 2 วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง.....	11
พัฒนาการวัยรุ่นกับพฤติกรรมก้าวร้าว.....	11
แนวคิดพฤติกรรมก้าวร้าวและสถานการณ์พฤติกรรมก้าวร้าวในวัยรุ่น.....	14
ความหมายของพฤติกรรมก้าวร้าว.....	14
ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมก้าวร้าว.....	16
การประเมินพฤติกรรมก้าวร้าว.....	23
สถานการณ์พฤติกรรมก้าวร้าวในวัยรุ่น.....	24
แนวคิดเกี่ยวกับจริยธรรม.....	25
พัฒนาการจริยธรรมของวัยรุ่น.....	27

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
การวัดพัฒนาการจากการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม.....	29
พฤติกรรมจริยธรรมของวัยรุ่น.....	30
ความสัมพันธ์ระหว่างพัฒนาการจริยธรรมและพฤติกรรมจริยธรรมกับพฤติกรรม ก้าวร้าวของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น.....	33
การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านจริยธรรมในเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สุราษฎร์ธานี.....	35
สรุปการทบทวนวรรณกรรม.....	37
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	40
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	40
ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง.....	41
วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	41
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	43
การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	46
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	46
การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง.....	48
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
บทที่ 4 ผลการวิจัยและอภิปรายผล.....	50
ผลการวิจัย.....	50
อภิปรายผลการวิจัย.....	55
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	61
สรุปผลการวิจัย.....	61
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป.....	63
เอกสารอ้างอิง.....	64

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก.....	74
ก เอกสารชี้แจงแก่ผู้ปกครอง.....	75
ข ตารางขนาดกลุ่มตัวอย่าง.....	80
ค จำนวนกลุ่มตัวอย่างตามระดับขั้นพัฒนาการ.....	82
ง คะแนนมาตรฐานปกติ คะแนน T-score และตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ของกลุ่มตัวอย่าง.	83
จ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	87
ฉ การทดสอบข้อตกลงเบื้องต้นของสถิติ.....	104
ช รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย.....	107
ประวัติผู้เขียน.....	108

รายการตาราง

ตาราง		หน้า
1	จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำแนกตามข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง.....	51
2	ความถี่ และร้อยละในการเลือกตอบจำแนกตามระดับพัฒนาการจริยธรรมของกลุ่มตัวอย่าง.....	53
3	ช่วงคะแนน ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำแนกตามระดับพฤติกรรมจริยธรรมของกลุ่มตัวอย่าง.....	54
4	คะแนนมาตรฐานปกติ (Normalized T-score) จำนวน และร้อยละจำแนกตามระดับพฤติกรรมก้าวร้าวของกลุ่มตัวอย่าง	54
5	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างพัฒนาการจริยธรรมและพฤติกรรมจริยธรรมกับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในรูปเมตริกสหสัมพันธ์	55

รายการภาพประกอบ

ภาพ		หน้า
1	กรอบแนวคิดการวิจัย.....	8
2	กราฟแท่งแสดงการกระจายของข้อมูลของคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมก้าวร้าว.....	105
3	กราฟแท่งแสดงการกระจายของข้อมูลของคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมจริยธรรม.....	105
4	กราฟแท่งแสดงการกระจายของข้อมูลของคะแนนเฉลี่ยพัฒนาการจริยธรรม.....	106

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พฤติกรรมก้าวร้าวในกลุ่มวัยรุ่น เป็นพฤติกรรมที่ทวีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้นทั่วโลก (อุมมาพร, 2549; Mytton, Diguiseppi, Gough, Taylor, & Logan, 2009; WHO, 2002) ประเทศไทยพบวัยรุ่นใช้ความรุนแรง และพฤติกรรมก้าวร้าวหลากหลายรูปแบบ ทั้งตบตี ยกพวก ตีกัน และใช้อาวุธ (รัตโนทัย, 2551) จากรายงานภาวะสุขภาพนักเรียน อายุ 13 - 15 ปี ด้านความรุนแรงและการบาดเจ็บโดยไม่เจตนา พบนักเรียนร้อยละ 33.3 ถูกทำร้ายร่างกายอย่างน้อยจำนวน 1 ครั้ง หรือมากกว่า ร้อยละ 46.7 ได้รับบาดเจ็บรุนแรงอย่างน้อยจำนวน 1 ครั้งหรือมากกว่า ร้อยละ 27.8 ถูกข่มเหงรังแก โดยถูกตี เตะ และกระแทกผลักไปมา หรือถูกจับขังในอาคาร และร้อยละ 24.7 มีการใช้กำลังต่อสู้กันในบริเวณโรงเรียน (เพ็ญศรี, ศศิวิมล, และปนัดดา, 2553) ในขณะที่การศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงด้านความรุนแรงของวัยรุ่นอายุ 13-18 ปี พบว่า ร้อยละ 17.4 วัยรุ่นพกพาอาวุธ มีด หรือไม้ และร้อยละ 12.4 วัยรุ่นมีการชกต่อยต่อสู้กันจนได้รับบาดเจ็บ (จรรยา , เกียรติกำจร, สายฝน, และปิยธิดา, 2553) นอกจากนี้ยังพบว่า วัยรุ่นที่กระทำความผิดและเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม มีแนวโน้มสูงขึ้นจาก 30,668 คดี ในปี พ.ศ. 2540 เป็น 51,128 คดี ในปี พ.ศ. 2550 หรือคิดเป็นร้อยละ 41.3 ในจำนวนดังกล่าวเป็นคดีด้านการ ใช้ความรุนแรงต่อชีวิตร้อยละ 15 (กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน, 2550)

พฤติกรรมก้าวร้าวสร้างความสูญเสียทั้งต่อตัวเอง บุคคลที่เกี่ยวข้อง ครอบครัว รวมถึงสังคมโดยไม่สามารถประเมินค่าความเสียหายได้ พฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรงส่งผลให้วัยรุ่นเกิดปัญหาจิตใจ มีอาการหวาดระแวง วิดกกังวล และขาดความไว้วางใจผู้อื่น เกิดการบาดเจ็บจนต้องเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล ทูพพลภาพ ส่งผลต่อความสามารถในด้านต่างๆ รวมทั้งสูญเสียโอกาสหลายอย่างในชีวิตทั้งด้านการศึกษา การประกอบอาชีพ และอาจทำให้เกิดการเสียชีวิตก่อนวัยอันควรได้ พฤติกรรมก้าวร้าวยังเกิดผลกระทบต่อวัยรุ่น หรือผู้อื่นที่เป็นเหยื่อในเหตุการณ์นั้น (กฤตยาและปญุทธิ , 2552; อุมมาพร, 2549) รวมถึงผลกระทบต่อครอบครัวที่ก่อให้เกิดความไม่สงบสุข ขาดความรักความเข้าใจ

ขาดความอบอุ่น ขาดสัมพันธภาพที่ดีระหว่างสมาชิกในครอบครัว และยังมีผลกระทบด้านความปลอดภัยในสังคมด้วย (เพ็ญจันทร์ และคณะ, 2551)

พฤติกรรมก้าวร้าวในกลุ่มวัยรุ่นเป็นปัญหาที่ได้รับความสนใจจากผู้เกี่ยวข้องทุกๆ ด้าน เนื่องจากวัยรุ่นเป็นกลุ่มประชากรที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ การช่วยให้วัยรุ่นเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพถือว่าเป็นงานที่สำคัญของสังคม (อุมพร, 2549) จึงมีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมก้าวร้าวในกลุ่มวัยรุ่น ทั้งกลุ่มทั่วไปที่ยังไม่เคยมีพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรงและไม่บีบเจ็ยเสี่ยงใดๆ กลุ่มเสี่ยงต่อการเกิดพฤติกรรมก้าวร้าวที่เน้นการลดบีบเจ็ยเสี่ยง และกลุ่มที่มีพฤติกรรมก้าวร้าว เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าวไม่ให้มีความรุนแรง การศึกษาที่ผ่านมาส่วนใหญ่เน้นกลุ่มที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวที่กระทำความผิดและต้องเข้ารับการอบรมในสถานพินิจแล้ว โดยพบว่ากระบวนการรับรู้ที่ขาดจริยธรรมจะนำไปสู่การกระทำความผิดของบุคคล (Bandura, 1999) วัยรุ่นที่มีการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ จะมีพฤติกรรมก้าวร้าวสูง โดยพฤติกรรมก้าวร้าวเกิดขึ้นเมื่อวัยรุ่นคาดหวังในผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นภายหลังการกระทำที่สัมพันธ์กับการขาดเหตุผลเชิงจริยธรรม (Arsenio, Adams, & Gold, 2009) วิธีการปรับพฤติกรรมที่มีการศึกษา เพื่อป้องกันไม่ให้วัยรุ่นกลุ่มที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวแล้วมีความรุนแรงของพฤติกรรมเพิ่มขึ้นอีกหลากหลายได้แก่ การให้คำปรึกษาเชิงจิตวิทยา การเสริมแรงทางบวก การใช้กระบวนการกลุ่ม รวมถึงการใช้กระบวนการทางจริยธรรม ทั้งการใช้จิตบำบัดด้วยการฝึกจิตและสมาธิ การจัดการความคิดความเข้าใจเป็นต้น ในการสังเคราะห์งานวิจัยเชิงทดลองในกลุ่มวัยรุ่นที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวพบว่า การให้คำปรึกษาเชิงจิตวิทยาเป็นวิธีที่ได้รับความนิยมมากที่สุด เนื่องจากเป็นวิธีการที่สามารถใช้ได้ทั้งในระดับบุคคล และระดับครอบครัว (นิตยา , 2550) อย่างไรก็ตามการแก้ไขหรือปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในกลุ่มวัยรุ่นที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวแล้ว เพื่อสร้างพฤติกรรมใหม่อาจเปลี่ยนแปลงได้ยาก จำเป็นต้องมีความต่อเนื่องและใช้ระยะเวลาานเพียงพอ การแก้ปัญหาพฤติกรรมก้าวร้าวที่ดีที่สุด คือ การป้องกันไม่ให้เกิดพฤติกรรมก้าวร้าวมากกว่าการแก้ปัญหาภายหลังเกิดพฤติกรรมแล้ว (US Surgeon General Report on Youth Violence อ้างตาม อุมพร, 2549)

การป้องกันพฤติกรรมก้าวร้าวในกลุ่มวัยรุ่นเป็นมาตรการ เพื่อไม่ให้วัยรุ่นเข้าสู่เส้นทางของการใช้พฤติกรรมก้าวร้าว หรือความรุนแรงในการแก้ไขปัญหา เนื่องจากวัยรุ่นเป็นวัยที่อยู่ในช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อ อารมณ์ของวัยรุ่นมักรุนแรง และเปลี่ยนแปลงได้ง่าย การป้องกันพฤติกรรมก้าวร้าวในกลุ่มวัยรุ่นมีความสำคัญเนื่องจากช่วยให้วัยรุ่นมีความเข้มแข็ง สามารถควบคุมตนเองจากสภาวะความตึงเครียดทางอารมณ์ และจากสภาพสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน ที่ส่งผลให้วัยรุ่นต้องมีการปรับตัวอยู่ตลอดเวลา รวมทั้งปัญหาวิกฤตค่านิยม จริยธรรมและพฤติกรรมที่เชื่อมโยงถึงการ

ดำเนินชีวิตและความประพฤติ วัยรุ่นที่มีปัญหาด้านการปรับตัวหรือปัญหาด้านการควบคุมอารมณ์ ขาดการควบคุมตนเอง อาจแสดงพฤติกรรมออกมาในลักษณะที่มีความก้าวร้าวได้ การส่งเสริมให้วัยรุ่นมีพัฒนาการด้านอารมณ์และสติปัญญาอย่างเหมาะสม มีทักษะการคิดและการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมที่มีประสิทธิภาพ จึงเป็นทางเลือกที่ดีในการป้องกันก่อนการตัดสินใจใช้พฤติกรรมก้าวร้าวในการแก้ไขปัญหา (อุมาพร , 2549) เนื่องจากวัยรุ่นยังไม่สามารถคัดกรองสิ่งต่างๆ ได้ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎมนตรี, 2551) การทบทวนวรรณกรรมที่ผ่านมาพบว่า มีความเชื่อมโยงของพัฒนาการด้านจริยธรรม พฤติกรรมจริยธรรมและพฤติกรรมก้าวร้าว (ดุจเดือน , 2550) โดยวัยรุ่นเรียนรู้และใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมผ่านสถานการณ์ที่กำลังเผชิญแล้วแสดงออกมาในรูปแบบของพฤติกรรมต่างๆ รวมถึงพฤติกรรมก้าวร้าวด้วย การมีพัฒนาการด้านจริยธรรมที่ดีจะทำให้วัยรุ่นเชื่อมั่นในความสำคัญของการกระทำดี มีทัศนคติที่ดีต่อการแสดงพฤติกรรมจริยธรรมด้านต่าง ๆ มีทักษะในการตัดสินใจที่ดีไม่ยอมให้ตนเองตกเข้าไปอยู่ในเส้นทางแห่งความรุนแรง เข้าสู่กระบวนการของการกระทำความคิด หรือมีพฤติกรรมไม่เหมาะสม (วิลาสลักษณ์ , 2552; อุมาพร, 2549) วัยรุ่นกลุ่มที่มีแนวโน้มในการกระทำพฤติกรรมใดๆ ในลักษณะของความก้าวร้าว มักมีทัศนคติเชิงบวกเกี่ยวกับการแสดงพฤติกรรมในลักษณะที่มีความก้าวร้าว และยังเป็นกลุ่มที่ขาดจริยธรรมในการดำเนินชีวิตด้วย (Hymel, Henderson, & Bonanno, 2005) การขาดจริยธรรมทำให้วัยรุ่นไม่สามารถตัดสินใจเลือกความประพฤติ หรือการแสดงออกเมื่ออยู่ในสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม การศึกษาในต่างประเทศพบว่า วัยรุ่นตอนต้นที่ไม่ให้ความสำคัญในด้านจริยธรรม จะมีแนวโน้มกระทำพฤติกรรมก้าวร้าวได้ (Paciello, Fida, Tramontao, Lupinette, & Caprara, 2008)

การมีพัฒนาการด้านการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมที่ดีมีความเกี่ยวข้องกับการแสดงพฤติกรรมในลักษณะต่าง ๆ ของวัยรุ่น ทั้งพฤติกรรมในเชิงบวก เช่น การมีพฤติกรรมเชิงจริยธรรม และพฤติกรรมในเชิงลบ เช่น พฤติกรรมก้าวร้าว การทบทวนวรรณกรรมที่ผ่านมาในประเทศไทยพบว่า มีการศึกษาเรื่องการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมในกลุ่มวัยรุ่น แต่อย่างไรก็ตามงานวิจัยที่ดีพิมพ์เผยแพร่ยังไม่ปรากฏว่ามีการศึกษาถึงความสัมพันธ์ของพัฒนาการด้านจริยธรรม และพฤติกรรมจริยธรรมกับพฤติกรรมก้าวร้าวในช่วงวัยรุ่นตอนต้น ทั้งที่วัยรุ่นตอนต้นเป็นวัยช่วงต่อจากวัยเด็กตอนปลายเข้าสู่วัยรุ่นที่มีการเปลี่ยนแปลงด้านอารมณ์และสติปัญญาเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว เริ่มมีความคิดแบบเป็นเหตุเป็นผล มีความคิดแบบนามธรรมมากขึ้น การป้องกันปัญหาพฤติกรรมก้าวร้าวในช่วงนี้ จึงมีความเหมาะสม และสามารถป้องกันพฤติกรรมก้าวร้าวได้ดีกว่าช่วงวัยรุ่นอื่นที่การเปลี่ยนแปลงด้านอารมณ์มีความรุนแรงค่อนข้างมาก และมักแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวออกมาในลักษณะที่มีความรุนแรงมากกว่า

ดังนั้นการศึกษาและทำความเข้าใจครั้งนี้ ทำให้ได้ข้อมูลพื้นฐานด้านพัฒนาการจริยธรรม และพฤติกรรมจริยธรรมที่จะนำไปสู่การพัฒนาแนวทางการช่วยเหลือ เพื่อป้องกันไม่ให้วัยรุ่นเข้าสู่กระบวนการของการเกิดพฤติกรรมก้าวร้าวในช่วงวัยรุ่นตอนต้นได้

วัตถุประสงค์การวิจัย

ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพัฒนาการจริยธรรมและพฤติกรรมจริยธรรมกับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

คำถามการวิจัย

1. พัฒนาการจริยธรรม พฤติกรรมจริยธรรมและพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเป็นอย่างไร
2. พัฒนาการจริยธรรมมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในระดับใด
3. พฤติกรรมจริยธรรมมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในระดับใด

กรอบแนวคิด

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพัฒนาการจริยธรรม และพฤติกรรมจริยธรรมกับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก (Kohlberg as cited in Dolph, & Lycan, 2008) แนวคิดพฤติกรรมจริยธรรมตามลักษณะจริยธรรมในสังคมไทย (การประชุมทางวิชาการเกี่ยวกับจริยธรรมในสังคมไทย อ้างตามสิวลี, 2548) และแนวคิดพฤติกรรมก้าวร้าวเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย

พัฒนาการจริยธรรมและพฤติกรรมจริยธรรมมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมก้าวร้าว โดยพัฒนาการจริยธรรมเป็นการเปลี่ยนแปลงความสามารถเกี่ยวกับการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมที่บุคคล

ใช้ในการตัดสินใจเลือกกระทำพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมเป็นไปตามพัฒนาการทางด้านสติปัญญา และตามที่สังคมนิยมชมชอบ บุคคลที่มีพัฒนาการจริยธรรมที่ดีสามารถใช้เหตุผลในการแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้อง มีทักษะการตัดสินใจ สามารถควบคุมอารมณ์ และการแสดงออกของตนเองเมื่ออยู่ในสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดความขัดแย้งได้ มีความประพฤติและการปฏิบัติที่แสดงออกถึงการมีจริยธรรมทั้งทางด้านความคิด คำพูด และการกระทำ หรือไม่แสดงออกในลักษณะของพฤติกรรมที่มีความก้าวร้าว

พัฒนาการจริยธรรมตามแนวคิดของโคลเบอร์ก (Kohlberg, 1975 as cited in Dolph, & Lycan, 2008) เป็นการเปลี่ยนแปลงความสามารถในการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมตัดสินสถานการณ์ต่าง ๆ ก่อนเลือกกระทำพฤติกรรม บุคคลเรียนรู้การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมผ่านกระบวนการทางสังคม ตามระดับพัฒนาการในแต่ละช่วงอายุ บุคคลทุกคนจะต้องผ่านพัฒนาการเป็นขั้นตอน และเมื่อผ่านไปแล้วก็ยากที่จะกลับคืนขั้นเดิมได้อีก ในแต่ละระดับพัฒนาการ บุคคลตัดสินใจตามลำดับ ดังนี้

1. จริยธรรมในระดับก่อนเกณฑ์ทางสังคม (preconventional level) เป็นระดับพัฒนาการด้านจริยธรรมที่บุคคลยึดตัวเองเป็นศูนย์กลาง โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ที่ตนเองจะได้รับในการตัดสินใจกระทำ ผลประโยชน์อาจเป็นผลรางวัล หรือแม้แต่การลงโทษ และไม่ได้คำนึงว่าการกระทำนั้นจะส่งผลต่อผู้อื่นหรือไม่ โคลเบอร์กได้สรุปไว้ว่าการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมโดยการยึดตัวเองเป็นศูนย์กลาง เป็นระดับพัฒนาการของเด็กช่วงอายุ 2-10 ปี แบ่งเป็น

1.1 การเชื่อฟังคำสั่งและหลบหนีการลงโทษ (punishment and obedience orientation) บุคคลใช้ผลของพฤติกรรมทั้งรางวัล คำชม รวมถึงการถูกลงโทษเป็นตัวบ่งชี้ว่าพฤติกรรมที่ได้กระทำไปนั้นถูก หรือผิด ผู้ที่ใช้หลักการตัดสินใจขั้นนี้มักเป็นเด็กอายุ 2-7 ปี

1.2 การแสวงหารางวัล (instrumental relativist orientation) บุคคลกระทำพฤติกรรมตามกฎข้อบังคับ โดยมีเหตุผลเพื่อประโยชน์ หรือเพื่อความพึงพอใจของตน โดยไม่ได้คำนึงถึงความเห็นอกเห็นใจ หรือความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้อื่น ผู้ที่ใช้หลักการตัดสินใจขั้นนี้มักเป็นเด็กอายุ 7-10 ปี

2. จริยธรรมในระดับตามกฎเกณฑ์ (conventional level) เป็นพัฒนาการด้านจริยธรรมที่บุคคลใช้เหตุผลในการกระทำพฤติกรรมตามกฎเกณฑ์ต่าง ๆ โดยไม่คำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นกับตนเอง ทั้งกฎเกณฑ์ของกลุ่ม กฎหมาย หรือกฎเกณฑ์ของศาสนาเพื่อกำหนดความถูกต้อง โคลเบอร์กได้สรุปไว้ว่าการใช้เหตุผลในการกระทำพฤติกรรมตามกฎเกณฑ์ต่าง ๆ นี้ เป็นระดับพัฒนาการในช่วงอายุ 10-16 ปี แบ่งเป็น

2.1 การทำตามที่ผู้อื่นเห็นชอบ (interpersonal concordance orientation) บุคคลจะใช้เหตุผลจากความคาดหวัง และการยอมรับตามมาตรฐาน หรือความคาดหวังของบิดามารดา รวมถึงเพื่อนวัยเดียวกัน มาเป็นตัวกำหนดพฤติกรรม เพื่อให้ผู้อื่นชื่นชอบ และยอมรับ อาจมีการใช้กฎเกณฑ์ต่าง ๆ ตามที่กลุ่มสร้างขึ้นมาเป็นแนวทางในการกำหนดเป็นพฤติกรรมของตนเอง จนอาจทำให้เกิดความขัดแย้งกับผู้อื่นได้ เป็นระดับพัฒนาการของวัยรุ่นตอนต้น อายุระหว่าง 10-13 ปี

2.2 การกระทำตามหน้าที่ ทางสังคม (law and order orientation) บุคคลจะกระทำตามหน้าที่ และกฎระเบียบในสังคม ขั้นนี้เป็นการใช้เหตุผลจากกฎระเบียบ หรือข้อบังคับในสังคมที่ทุกคนควรเคารพกำหนดพฤติกรรมของตนเอง จริยธรรมในขั้นนี้ เป็นระดับพัฒนาการ ในช่วงอายุระหว่าง 13 -16 ปี

3. จริยธรรม ในระดับเหนือกฎเกณฑ์ (postconventional level) เป็นพัฒนาการด้านจริยธรรมที่บุคคล ใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมในการตีความหมายหลักการและมาตรฐานทางจริยธรรมก่อนจะยึดถือเป็นหลักความประพฤติตามการตัดสินใจว่าถูก หรือผิดจากพิจารณาของตนเองโดยไม่คำนึงถึงอิทธิพลของผู้มีอำนาจเหนือกว่า โคลเบอร์ก ถือว่าเป็น พัฒนาการด้านจริยธรรม เมื่อเริ่มเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ อายุ 16 ปี ขึ้นไป แบ่งเป็น

3.1 การทำตามคำมั่นสัญญา (social contract orientation) ขั้นนี้บุคคลจะใช้เหตุผลจากมาตรฐานทางจริยธรรมตามค่านิยม และความคิดเห็นของแต่ละบุคคล และเป็นเหตุผลที่ค่อนข้างใหญ่ในสังคมยอมรับ สมควรปฏิบัติตาม จริยธรรมในขั้นนี้อยู่ในช่วงอายุระหว่าง 16 ปีขึ้นไป

3.2 การยึดอุดมคติสากล (universal ethical principle orientation) ขั้นนี้เป็นหลักการมาตรฐานจริยธรรมเพื่อนุชธรรม ความเสมอภาค และความ ยุติธรรมของทุกคน โดยคำนึงถึงความถูกต้องที่ได้รับการยอมรับทั่วโลก จริยธรรมในขั้นนี้อยู่ในช่วงอายุระหว่าง 25 ปีขึ้นไป

พฤติกรรมจริยธรรมเป็นความประพฤติ และการปฏิบัติ ของบุคคลที่แสดงออกถึงการมีจริยธรรม ทั้งด้านความคิด คำพูด และการกระทำที่สอดคล้องกับค่านิยมในสังคม หรือค่านิยมการกระทำพฤติกรรมที่เป็นการฝ่าฝืนกฎเกณฑ์ในสังคมนั้น โดยอยู่บนพื้นฐานของจริยธรรมตามลักษณะจริยธรรมในสังคมไทย ทั้ง 11 ด้าน (สิวลี, 2548) ประกอบด้วย ด้านความรับผิดชอบ ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีเหตุผล ด้านความกตัญญูกตเวที ด้านการรักษาระเบียบวินัย ด้านความเสียสละ ด้านความสามัคคี ด้านความประหยัด ด้านความยุติธรรม ด้านความอดสาหะและด้านความเมตตากรุณา ดังนี้

1. ความรับผิดชอบ เป็นความมุ่งมั่น ตั้งใจที่จะปฏิบัติหน้าที่ของตนเพื่อให้เกิดความสำเร็จตามจุดประสงค์ และยอมรับในผลที่จะเกิดขึ้นไม่ว่าจะเป็นด้านบวกหรือด้านลบ

2. ความซื่อสัตย์ เป็นการประพฤติปฏิบัติอย่างเหมาะสม และตรงต่อความเป็นจริงทั้งในด้านคำพูด หรือการกระทำ ต่อตนเอง และผู้อื่นเพื่อนำไปสู่การมีสัมพันธภาพที่น่าไว้วางใจ

3. ความมีเหตุผล เป็นความสามารถในการใช้ปัญญาในการประพฤติปฏิบัติ รู้จักไตร่ตรอง มีความยับยั้งชั่งใจ โดยไม่ยึดมั่นกับอารมณ์ของตนเองที่มีอยู่เดิม

4. ความกตัญญูทวาที เป็นความรู้สึกรักในบุญคุณและตอบแทนคุณต่อผู้อื่น หรือสิ่งอื่นมีต่อตนเอง

5. การรักษาระเบียบวินัย เป็นการควบคุมความประพฤติและการปฏิบัติให้ถูกต้องเหมาะสมกับกฎข้อบังคับ ข้อตกลง กฎหมายและศีลธรรม เพื่อความสงบสุขในชีวิตของตนและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคม

6. ความเสียสละ เป็นการละความเห็นแก่ตัว การแบ่งปันแก่คนที่ควรให้ด้วยกำลังกาย กำลังทรัพย์ กำลังสติปัญญาโดยไม่หวังผลตอบแทน

7. ความสามัคคี เป็นความพร้อมเพรียง และร่วมมือกันในการกระทำกิจกรรมให้สำเร็จลุล่วง

8. ความประหยัด เป็นการใช้จ่ายสิ่งทั้งหลายอย่างพอเหมาะพอควร และได้ประโยชน์มากที่สุด รวมทั้งการรู้จักระมัดระวังและยับยั้งความต้องการให้อยู่ในกรอบและขอบเขตที่พอเหมาะพอควร

9. ความยุติธรรม เป็นการกระทำด้วยความเที่ยงตรงสอดคล้องกับความเป็นจริงและเหตุผล มีการวิเคราะห์ปัญหา และพิจารณาถึงผลดี ผลเสีย เพื่อหาความเหมาะสมของการกระทำนั้น

10. ความอดุสาหะ เป็นความพยายามอย่างเข้มแข็งด้วยความขยัน อดทน เพื่อให้ประสบความสำเร็จ

11. ความเมตตากรุณา เป็นความปรารถนาให้ผู้อื่นได้รับความสุข สามารถแสดงออกโดยการช่วยเหลือด้วยการกระทำ หรือด้วยวาจา รวมถึงการไม่คิดร้ายต่อผู้อื่น

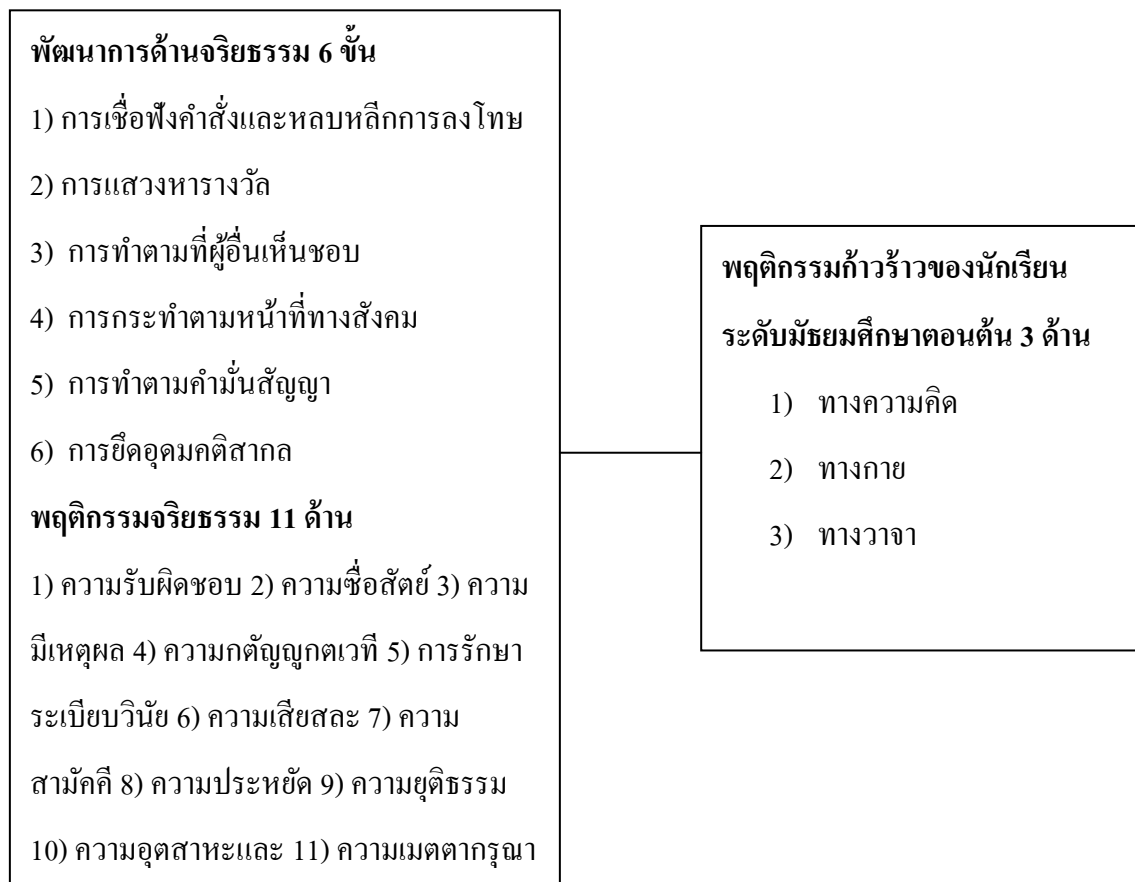
พฤติกรรมก้าวร้าวเป็นความคิด ความรู้สึกที่ต้องการใช้ความรุนแรงจากภายในตนเอง เพื่อตอบสนองต่อสิ่งที่มากระตุ้น หรือบุคคลเป้าหมาย โดยการแสดงออกมาภายนอกอย่างเด่นชัดให้ผู้อื่นรับรู้ในลักษณะของการกระทำทั้งทางกาย และทางวาจา ตามแนวคิดพฤติกรรมก้าวร้าวของบัส (Buss, 1961) ผลจากการกระทำก่อให้เกิดอันตรายและความเสียหายทั้งต่อตัวเอง และบุคคลอื่นที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว นั้น พฤติกรรมก้าวร้าว ประกอบด้วย

1. พฤติกรรมก้าวร้าวทางความคิด เป็นความคิด ความรู้สึกที่จะใช้กำลัง หรือใช้วาจา เพื่อทำร้ายผู้อื่นให้ได้รับอันตรายทั้งด้านร่างกาย และจิตใจ

2. พฤติกรรมก้าวร้าวทางกาย (physical aggression) เป็นพฤติกรรมก้าวร้าวที่แสดงออก โดยการใช้อวัยวะทางกาย หรือใช้ร่างกายร่วมกับอาวุธทำร้ายผู้อื่น เช่น การใช้กำลังชกต่อย ตบตี การ ขว้างปาสิ่งของ ไปยังร่างกายผู้อื่น การกลั่นแกล้งให้ผู้อื่นเจ็บตัว รวมทั้งการทำลายสิ่งของเครื่องใช้ของ ตนเองผู้อื่นด้วย

3. พฤติกรรมก้าวร้าวทางวาจา (verbal aggression) เป็นพฤติกรรมก้าวร้าวที่แสดงออก โดยการใช้ถ้อยคำ เช่น การพูดจาต่อเสียด ประชดประชัน วิพากษ์วิจารณ์ และใช้วาจาที่รุนแรงเพื่อให้ ผู้อื่นได้รับความอับอาย หรือได้รับความเสียหาย

จากแนวคิดที่กล่าวมาสามารถเขียนเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยได้ ดังนี้

ภาพ 1. กรอบแนวคิดความสัมพันธ์ระหว่างพัฒนาการจริยธรรม และพฤติกรรมจริยธรรมกับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

สมมติฐานการวิจัย

1. พัฒนาการจริยธรรมมีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
2. พฤติกรรมจริยธรรมมีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

นิยามศัพท์

พัฒนาการจริยธรรม หมายถึง การเปลี่ยนแปลงความสามารถของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เกี่ยวกับการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมในการตัดสินใจเลือกการกระทำที่ถูกต้องเหมาะสม และมีเหตุผลในสถานการณ์ต่าง ๆ ตามระดับพัฒนาการด้านจริยธรรมของโคลเบ ออร์ก 6 ชั้น ได้แก่ (1) การเชื่อฟังคำสั่งและหลบหลีกการลงโทษ (2) การแสวงหารางวัล (3) การทำตามที่ผู้อื่นเห็นชอบ (4) การกระทำตามหน้าที่ ทางสังคม (5) การ ทำตามคำมั่นสัญญา (6) การ ยึดอุดมคติสากล ประเมินได้จากแบบวัดการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม ที่ผู้วิจัยดัดแปลงจากแบบวัดการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของประไพพิศ (2550)

พฤติกรรมจริยธรรม หมายถึง ความประพฤติ หรือการปฏิบัติของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ที่แสดงออกถึงการมีจริยธรรม ทั้งด้านความคิด คำพูด และการกระทำที่สอดคล้องกับค่านิยมของสังคม หรืองดเว้นการกระทำที่ฝ่าฝืนกฎเกณฑ์ในสังคม โดยครอบคลุมการปฏิบัติตามเกณฑ์ของสิวลี (2548) 11 ด้าน คือ (1) ความรับผิดชอบ (2) ความซื่อสัตย์ (3) ความมีเหตุผล (4) ความกตัญญูตวาทิ (5) การรักษาระเบียบวินัย (6) ความเสียสละ (7) ความสามัคคี (8) ความประหยัด (9) ความยุติธรรม (10) ความอดสาหะและ (11) ความเมตตากรุณา ประเมินได้จากแบบวัดพฤติกรรมจริยธรรมที่ผู้วิจัยดัดแปลงจากแบบวัดพฤติกรรมทางจริยธรรมของสุชนชัย (2548)

พฤติกรรมก้าวร้าว หมายถึง ความคิด ความรู้สึก และการกระทำที่มีแนวโน้มไปสู่การใช้ความรุนแรงจากภายในตนเองเพื่อตอบสนองต่อสิ่งที่มากระตุ้น หรือบุคคลเป้าหมาย โดยแสดงออกออกมาภายนอกทั้งทางกาย และทางวาจา ก่อให้เกิดอันตรายและความเสียหายทั้งต่อตัวเอง และบุคคลอื่น ประเมินได้จากแบบวัดพฤติกรรมก้าวร้าวที่ผู้วิจัยดัดแปลงมาจากแบบวัดการวัดพฤติกรรมเสี่ยง

ต่อการทะเลาะวิวาทของรุ่งรังสีมา (2549) ได้แก่ การมีความคิด และการกระทำที่มีแนวโน้มไปสู่การใช้ร่างกาย และอาจทำร้ายผู้อื่น

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ศึกษาเฉพาะนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 อายุ 11-15 ปี โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา สุราษฎร์ธานี ปีการศึกษา 2555 โดยเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2555

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานด้านพัฒนาการจริยธรรม และพฤติกรรมจริยธรรมที่จะนำไปสู่การพัฒนาแนวทางการช่วยเหลือ เพื่อป้องกันไม่ให้วัยรุ่นเข้าสู่กระบวนการของการเกิดพฤติกรรมก้าวร้าวในช่วงวัยรุ่นตอนต้น

บทที่ 2

วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพัฒนาการจริยธรรมและพฤติกรรมจริยธรรมกับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้า ดังนี้

1. พัฒนาการของวัยรุ่นกับพฤติกรรมก้าวร้าว
2. แนวคิดพฤติกรรมก้าวร้าวและสถานการณ์พฤติกรรมก้าวร้าวในวัยรุ่น
 - 2.1 ความหมายของพฤติกรรมก้าวร้าว
 - 2.2 ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมก้าวร้าว
 - 2.3 การประเมินพฤติกรรมก้าวร้าว
 - 2.4 สถานการณ์พฤติกรรมก้าวร้าวในวัยรุ่น
3. แนวคิดเกี่ยวกับจริยธรรม
 - 3.1 พัฒนาการจริยธรรมของวัยรุ่น
 - 3.2 การวัดพัฒนาการจากการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม
 - 3.3 พฤติกรรมจริยธรรมของวัยรุ่น
4. ความสัมพันธ์ระหว่างพัฒนาการจริยธรรม และพฤติกรรมจริยธรรมกับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
5. การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านจริยธรรมในเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี
6. สรุปการทบทวนวรรณกรรม

พัฒนาการวัยรุ่นกับพฤติกรรมก้าวร้าว

วัยรุ่นมีการเปลี่ยนแปลงการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วในทุกๆ ด้าน การเปลี่ยนแปลงที่เห็นได้อย่างชัดเจนเกิดขึ้นทั้งด้านร่างกาย จิตอารมณ์ สังคม และสติปัญญา (กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข, 2546; ยุติ, 2553; อภรณ์, 2551) ทั้งเพศหญิงและเพศชาย แบ่งได้เป็น 3 ช่วง โดยอาศัย

การเปลี่ยนแปลงดังกล่าว คือ วัยรุ่นตอนต้น (early adolescence) วัยรุ่นตอนกลาง (middle adolescence) วัยรุ่นตอนปลาย (late adolescence) (Saewyc, 2011; Holmbeck, Jandasek, Sparks, & Zukerman, 2008; UNICEF, 2005) ในการศึกษาครั้งนี้ ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับวัยรุ่นในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยจะครอบคลุมตั้งแต่ช่วงวัยรุ่นตอนต้น และช่วงต้นของวัยรุ่นตอนกลาง ดังนี้

1. วัยรุ่นตอนต้น (อายุ 11-14 ปี) เป็นวัยช่วงต่อจากวัยเด็กตอนปลายเข้าสู่วัยรุ่น มีการเปลี่ยนแปลงด้านร่างกาย จิตอารมณ์ สังคม และสติปัญญาเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว การเปลี่ยนแปลงด้านร่างกายเป็นผลของโกรทฮอร์โมน (growth hormone) ไทรอยด์ฮอร์โมน (thyroid hormone) และฮอร์โมนเพศ (sex hormone) ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างกระดูก กล้ามเนื้อ และระบบสืบพันธุ์ เห็นได้ชัดในด้านความสูง และน้ำหนักตัวที่เพิ่มขึ้น แขนขายาวขึ้น และการเจริญเติบโตของอวัยวะระบบสืบพันธุ์ที่บ่งบอกถึงความแตกต่างระหว่างเพศทั้งเพศหญิงและเพศชาย (Saewyc, 2011) ด้านอารมณ์จะรุนแรง และเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา มักมีอารมณ์หงุดหงิด อยากทำอะไรก็ตามตามความคิดของตนเอง (เพ็ญจันทร์ และคณะ, 2551; วันเพ็ญ, 2545; ศรีเรื่อน, 2545; อภรณ์, 2551) ลักษณะเช่นนี้เกิดจากความเครียด และความวิตกกังวลกับสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นทั้งจากภายในตนเอง และจากภายนอก เช่น วิตกกังวลกับภาพลักษณ์ของตนเอง การปรับตัวให้เหมาะสมกับบทบาทใหม่ที่เกิดขึ้น รวมทั้งการทำงานของแต่ละอย่าง โดยเฉพาะต่อมไร้ท่อที่ยังทำงานได้ไม่สมบูรณ์ ทำให้เกิดความไม่สมดุลของฮอร์โมน ส่งผลให้อารมณ์เปลี่ยนแปลงได้ง่าย สับสน และขาดความเชื่อมั่นในตนเอง (จรรยา และคณะ, 2553) ความไม่มั่นคงทางอารมณ์มีระดับสูงสุดเมื่ออายุประมาณ 11-12 ปี จนบางครั้งก็ไม่สามารถควบคุมอารมณ์และพฤติกรรมของตนเอง จึงอาจส่งผลให้วัยรุ่นแสดงพฤติกรรมที่สร้างปัญหาให้ผู้อื่น หรือแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวได้ (กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข, 2546)

ด้านสังคม วัยรุ่นตอนต้นเริ่มมีสัมพันธภาพกับบุคคลอื่นจากการเข้าสู่สังคมใหม่ เช่น การเปลี่ยนโรงเรียน (Hongchayangkool, 2008) มากขึ้น โดยเฉพาะเพื่อน วัยรุ่นตอนต้นเริ่มคบเพื่อนที่มีความสนใจคล้ายกัน และใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่กับเพื่อน สัมพันธภาพกับพ่อแม่จึงเริ่มลดลงอย่างชัดเจน การคบเพื่อนจึงเป็นพฤติกรรมทางสังคมที่สำคัญต่อจิตใจ และมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของวัยรุ่นตามทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก (Kohlberg's moral development) ในระดับตามกฎเกณฑ์ของสังคม ที่เริ่มมีการใช้กฎเกณฑ์ต่าง ๆ ตามที่กลุ่มสร้างขึ้นมาเพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดเป็นพฤติกรรมของตนเอง (Hosseini, 2008) การเปลี่ยนแปลงในช่วงนี้อาจทำให้เกิดความขัดแย้งกับผู้อื่นได้ตลอดเวลา และอาจมีพฤติกรรมที่แปลกไปจากค่านิยมของสังคม แต่เป็นที่ยอมรับกันในกลุ่มของวัยรุ่นเอง (อภรณ์, 2551) นอกจากนี้ยังมีการเปลี่ยนแปลงด้านสติปัญญาที่เห็นได้ชัดว่ามีความแตกต่างจากวัยเด็ก

เนื่องจากมีความเป็นเหตุและผล มีความคิดแบบนามธรรมมากขึ้น สามารถแยกเหตุการณ์ที่เป็นจริงออกจากความคิดของตนได้ (อาภรณ์, 2551; Saewyc, 2011; UNICEF, 2005)

2. วัยรุ่นตอนกลาง (อายุ 15-17 ปี) เป็นช่วงปลายในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ที่ยังมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งทางด้านร่างกาย จิตอารมณ์ สังคม และสติปัญญาต่อจากช่วงวัยรุ่นตอนต้น การเปลี่ยนแปลงด้านร่างกายยังคงมีอยู่แต่จะไม่โดดเด่นเหมือนช่วงวัยรุ่นตอนต้น ลักษณะเด่นที่เกิดขึ้นในช่วงนี้เป็นการเปลี่ยนแปลงทางด้านจิตอารมณ์ (Saewyc, 2011) เห็นได้จากการแสดงออกทางอารมณ์ที่มีลักษณะรุนแรงสูง ต้องการความเป็นอิสระจากพ่อแม่ ผู้ปกครอง วัยรุ่นจึงไม่ค่อยยอมทำตามคำสั่งของพ่อแม่ เริ่มแสดงความไม่เห็นด้วยต่อพฤติกรรม หรือความคิดเห็นของพ่อแม่ สิ่งเหล่านี้นำไปสู่ความขัดแย้งระหว่างวัยรุ่นกับพ่อแม่ได้ง่าย (กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข , 2546; วิโรจน์, 2553) และช่วงนี้วัยรุ่นยังมีความเป็นตัวของตัวเองมากขึ้น โดยจะพยายามค้นหาเอกลักษณ์ของตนเอง เพื่อแสดงถึงความเป็นตัวตนที่โดดเด่นทั้งในด้านการแต่งกาย และด้านพฤติกรรม โดยอาจเลียนแบบจากบุคคลอื่นที่ชื่นชอบแล้วนำมาสร้างเป็นบุคลิกภาพของตน (อาภรณ์, 2551) ด้านสังคม วัยรุ่นยังคงให้ความสำคัญกับเพื่อนมาก มีการคบหากลุ่มเพื่อนตามแบบที่ตนเองชื่นชอบ ต้องการการยอมรับจากเพื่อน บทบาทและค่านิยมของเพื่อนจึงมีส่วนสำคัญในการกำหนดพฤติกรรมของวัยรุ่น (วิโรจน์, 2553; Hossein, 2008) การเปลี่ยนแปลงด้านสติปัญญา พบว่าวัยรุ่นมีความคิดแบบมีเหตุมีผล มีความคิดอยู่ในกรอบของความเป็นจริง การวิเคราะห์สิ่งที่เป็นนามธรรมก็มีการพัฒนามากขึ้นตามทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของเพียเจต์ (Piaget) (Saewyc, 2011) ในระยะพัฒนาการความเข้าใจอย่างมีเหตุผล ที่สามารถแยกแยะเหตุการณ์ที่เป็นจริงออกจากความคิดของตนเองได้ (Simatwa, 2010) ช่วงวัยรุ่นตอนกลางถึงแม้จะมีความคิดมีเหตุผลมากกว่าเดิม แต่เมื่อพบปัญหา หรือภาวะวิกฤตต่าง ๆ ความคิดในการแก้ไขปัญหาอาจยังเหมือนช่วงวัยรุ่นตอนต้น เห็นได้จากการยกพวกตีกันโดยไม่คำนึงถึงความถูกต้อง (วิโรจน์, 2553)

โดยสรุป วัยรุ่นเป็นช่วงวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและมีความต่อเนื่อง เห็นได้อย่างเด่นชัดทั้งด้านร่างกาย ด้านจิตอารมณ์ ด้านสังคม และด้านสติปัญญาที่มีความแตกต่างกันในแต่ละช่วง การเปลี่ยนแปลงด้านร่างกายเห็นได้ชัดเจนในช่วงวัยรุ่นตอนต้นมากกว่าช่วงวัยรุ่นตอนกลาง จนอาจส่งผลกระทบต่อให้วัยรุ่นเกิดความวิตกกังวลจากการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น เกิดความสับสน ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง และมีความไม่มั่นคงทางอารมณ์ ส่วนการเปลี่ยนแปลงที่เห็นได้อย่างชัดเจนในช่วงวัยรุ่นตอนกลางเป็นการเปลี่ยนแปลงทางด้านจิตอารมณ์ที่มีความรุนแรงทางด้านอารมณ์และความรู้สึกต่างๆ ค่อนข้างมาก จึงเห็นได้ว่าทั้งวัยรุ่นตอนต้นและวัยรุ่นตอนกลางมีการแสดงออกทาง

อารมณ์ในลักษณะที่มีความรุนแรง มักมีอารมณ์หงุดหงิดได้ง่าย และเชื่อมั่นในความคิดของตัวเอง ที่สะท้อนถึงความเป็นอิสระที่เกิดขึ้นในช่วงวัยรุ่น

แนวคิดพฤติกรรมก้าวร้าวและสถานการณ์พฤติกรรมก้าวร้าวในวัยรุ่น

พฤติกรรมก้าวร้าวเป็นพฤติกรรมทางสังคมอย่างหนึ่งที่แสดงออกถึงการเรียกร้องสิทธิแห่งตน โดยไม่สนใจว่าจะไปละเมิดสิทธิของผู้อื่นหรือไม่ (สมโภชน์ , 2550) พฤติกรรมก้าวร้าวที่เกิดขึ้นก่อให้เกิดการสูญเสียอย่างมากทั้งต่อตัววัยรุ่นเอง บุคคลที่เกี่ยวข้อง รวมไปถึงผลกระทบด้านสังคมที่ไม่สามารถประเมินค่าความเสียหายได้ วัยรุ่นที่มีพฤติกรรมก้าวร้าว อาจ ได้รับความเจ็บทุกข์ทรมาน สูญเสียความสามารถในด้านต่างๆ จนถึงขั้นเสียชีวิต ได้ ผลดังกล่าวไม่ได้เกิดเฉพาะวัยรุ่นที่เป็นผู้กระทำพฤติกรรมเท่านั้น แต่ยังเกิดขึ้นกับวัยรุ่นที่เป็นเหยื่อในเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมก้าวร้าว นั้น (รัตโนทัย , 2551; อุมพร, 2549) และยังก่อให้เกิดความไม่ปลอดภัยขึ้นในสังคมอีกด้วย (เพ็ญจันทร์ และคณะ, 2551) ดังนั้นจึงเห็นได้ว่าผลของพฤติกรรมก้าวร้าวก่อให้เกิดปัญหากับบุคคลอื่น (Sullivan, Farrell, Bettencourt, & Helms, 2008)

ความหมายของพฤติกรรมก้าวร้าว

พฤติกรรมก้าวร้าว (aggressive behavior) เป็นลักษณะการแสดงออกอย่างหนึ่งของมนุษย์ ที่มีผู้ให้ความหมายไว้อย่างกว้างขวาง มีความแตกต่างกันตามความคิดเห็นของแต่ละบุคคล การให้ความหมายของพฤติกรรมก้าวร้าวอาจมีความคล้ายคลึงกับพฤติกรรมรุนแรง (violence) แต่พฤติกรรมรุนแรงนั้นมีการแสดงพฤติกรรมโดยการใช้กำลัง หรือใช้อาวุธในลักษณะที่รุนแรงกว่า (ศิริชัยและนางพงา , 2554) ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยจะทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมก้าวร้าวเท่านั้น การศึกษาที่ผ่านมาพบว่า การให้ความหมายพฤติกรรมก้าวร้าวมีอยู่ในสองมิติตามเจตนาความคิด หรือจุดมุ่งหมายของการกระทำพฤติกรรม สามารถอธิบายได้ดังนี้

1. พฤติกรรมก้าวร้าวเพื่อเป้าหมาย (proactive aggression) เป็นการแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวเพื่อตอบสนองความต้องการของตนเองในด้านบวก ขึ้นอยู่กับสิ่งกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมก้าวร้าว (สิริธธา, 2553; Berkowitz, 1989; Crick & Dodge, 1996) เช่น เมื่อแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวแล้วได้รับการยอมรับ หรือแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวเพื่อเรียกร้องความสนใจ พฤติกรรมก้าวร้าวประเภทนี้เกิดขึ้นโดยไม่มีเจตนาให้เกิดความเสียหาย แต่จะเป็นการเพิ่มโอกาสของการทำความผิด หรือการ

แสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมในช่วงวัยรุ่นที่พัฒนาการทางด้านอารมณ์ และสติปัญญาไม่ดีพอ (วาสนา, 2551; Crick & Grotpeter, 1995; Sijtsema et al., 2010)

2. พฤติกรรมก้าวร้าวที่เป็นปฏิกิริยาตอบสนอง (reactive aggression) เป็นพฤติกรรมก้าวร้าวที่แสดงออกต่อบุคคลเป้าหมาย โดยมีเจตนาทำให้เกิดอันตราย และความเสียหายต่อร่างกาย หรือทรัพย์สินของผู้อื่น ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ที่มากระตุ้น (วาสนา , 2551; จิราพร, 2552; Crick & Dodge, 1996)

พฤติกรรมก้าวร้าวเป็น ลักษณะการแสดงออกของมนุษย์ บุคคลแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวได้อย่างเด่นชัดใน 3 รูปแบบ คือ พฤติกรรมก้าวร้าวทางความคิด พฤติกรรมก้าวร้าวทางกาย และ พฤติกรรมก้าวร้าวทางวาจา (รุ่งรังสิมา, 2549; Buss & Perry, 1992) ดังนี้

1. พฤติกรรมก้าวร้าวทางความคิด เป็นความคิด ความรู้สึกที่ขาดความยับยั้งชั่งใจ ในการคุกคามหรือรบกวนผู้อื่น เพื่อระบายความโกรธ ความคับข้องใจ

2. พฤติกรรมก้าวร้าวทางกาย (physical aggression) เป็นพฤติกรรมที่แสดงออกโดยการใช้อวัยวะทางกาย เช่น แขน ขา หรือใช้ร่างกายร่วมกับอาวุธทำร้ายผู้อื่น เช่น มีด ไม้ ปืน ลักษณะของพฤติกรรมก้าวร้าวทางกาย ได้แก่ การใช้กำลังชกต่อย ตบตี การขว้างปาสิ่งของไปยังร่างกายผู้อื่น การกลั่นแกล้งให้ผู้อื่นเจ็บตัว รวมทั้งการทำลายสิ่งของเครื่องใช้ของตนเองผู้อื่นด้วย

3. พฤติกรรมก้าวร้าวทางวาจา (verbal aggression) เป็นพฤติกรรมก้าวร้าวที่แสดงออกโดยการใช้อภัยคำ เช่น การพูดจาต่อเสียด ประชดประชัน วิพากษ์วิจารณ์ และใช้วาจาที่รุนแรง รวมถึงการใช้ท่าทาง เช่น การแสดงท่าทางรังเกียจ เพื่อให้ผู้อื่นได้รับความอับอาย

การอธิบายความสัมพันธ์ของกระบวนการที่ส่งผลให้วัยรุ่นจะกระทำ หรือไม่กระทำ พฤติกรรมก้าวร้าว นั้น อาศัยกระบวนการที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมก้าวร้าวได้จากการแปลความหมายของ พฤติกรรม ความตั้งใจที่จะแสดงพฤติกรรม อุปนิสัย และกระบวนการในการเสริมแรง (อุมาพร , 2549) สามารถอธิบายได้ดังนี้

1. การแปลความหมายของพฤติกรรม การแปลความหมายของพฤติกรรมเป็นความคิดที่ทำให้บุคคลรับรู้คุณค่าต่อพฤติกรรมที่จะแสดงออก และรู้ดีกว่าตนเอง ได้รับแรงเสริมให้กระทำอย่างไรอย่างหนึ่ง จึงแสดงพฤติกรรมนั้นออกมา

2. ความตั้งใจที่จะแสดงพฤติกรรม ความตั้งใจที่จะแสดงพฤติกรรมเป็นความมุ่งมั่นที่บุคคลมีต่อการแสดงพฤติกรรม โดยมีปัจจัยด้านสังคม ที่ส่งผลให้บุคคลรู้สึกพึงพอใจที่จะแสดง พฤติกรรม ปัจจัยด้านประสบการณ์เดิมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมนั้น และปัจจัยด้านการให้คุณค่าของ พฤติกรรมที่จะก่อให้เกิดความตั้งใจในการแสดงพฤติกรรมของบุคคล

3. อุปนิสัย อุปนิสัยเป็นความประพฤติที่เคยชิน ส่งผลให้บุคคลแสดงพฤติกรรมโดยอัตโนมัติ และไม่จำเป็นต้องอาศัยความตั้งใจที่จะก่อให้เกิดพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่ง

4. การเสริมแรง การเสริมแรงเป็นปัจจัยที่เอื้ออำนวยต่อการเกิดพฤติกรรมของบุคคล โดยอาจเป็นปัจจัยด้านบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้อง หรือแม้กระทั่งสิ่งแวดล้อมที่จะก่อให้เกิดพฤติกรรมต่าง ๆ ได้ง่าย

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า พฤติกรรมก้าวร้าว หมายถึง พฤติกรรม หรือการกระทำที่แสดงออกถึงความคิด ความรู้สึกที่ต้องการใช้ความรุนแรงจากภายในตนเอง เพื่อตอบสนองต่อสิ่งที่มากระตุ้น หรือบุคคลเป้าหมาย โดยแสดงออกมาภายนอก อย่างเด่นชัด ทั้งทางกาย และทางวาจาในลักษณะของท่าทาง คำพูด ตลอดจนการมีพฤติกรรมที่รุนแรง ผลจากการมีพฤติกรรมก้าวร้าวก่อให้เกิดอันตรายและความเสียหายทั้งต่อตัวเองและบุคคลอื่นที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมก้าวร้าว นั้น โดยสามารถแบ่งพฤติกรรมก้าวร้าวได้เป็น พฤติกรรมก้าวร้าวทางความคิด พฤติกรรมก้าวร้าวทางกายและพฤติกรรมก้าวร้าวทางวาจา

ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมก้าวร้าว

พฤติกรรมก้าวร้าวเป็นพฤติกรรมที่มีความซับซ้อน เกิดจากปัจจัยหลายประการ ที่มีผลกระทบต่อกันอย่างต่อเนื่อง ทั้งปัจจัยส่วนบุคคล ครอบครัว เพื่อน ชุมชนและสังคม รวมถึงสื่อที่สามารถอธิบายได้ (Nui, 2009; Parrott & Giancola, 2007) ดังนี้

1. ปัจจัยส่วนบุคคล (individual factor) ปัจจัยส่วนบุคคลเป็นปัจจัยภายในตัววัยรุ่นที่มีผลต่อการแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว ประกอบด้วยปัจจัยด้านชีวภาพในระดับของฮอร์โมนจนถึงปัจจัยด้านสภาพจิตใจของวัยรุ่น

1.1 ปัจจัยด้านชีวภาพ (biological factors) ปัจจัยด้านชีวภาพเป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพันธุกรรม หรือโครโมโซม โครงสร้างทางสมอง โครงสร้างของร่างกาย ฮอร์โมน และเพศ สามารถอธิบายได้จากการศึกษาที่ผ่านมาว่า

1.1.1 พันธุกรรม พันธุกรรมเป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับยีนหลายตำแหน่งที่มีผลต่อพฤติกรรมก้าวร้าว การศึกษาที่ผ่านมาเชื่อว่า พฤติกรรมก้าวร้าวเกี่ยวข้องกับพันธุกรรมที่ถูกควบคุมโดยยีนโมโนเอมีน ออกซิเดส เอ (monoamine oxidase A) ซึ่งยีนดังกล่าวมีผล

อย่างมากต่อการแสดงพฤติกรรมของเด็ก (Foley et al, 2004) หากมียืนตัวนี้น้อยจะเพิ่มปัจจัยเสี่ยงให้เด็กมีพฤติกรรมต่อต้านสังคม หรือพฤติกรรมก้าวร้าวได้

1.1.2 โครงสร้างของสมองและสารเคมีในระบบประสาท โครงสร้างทางสมองเป็นส่วนหนึ่งของร่างกาย มีหน้าที่เกี่ยวกับ การจดจำ การคิด และความรู้สึกต่างๆ และส่วนที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมก้าวร้าว ได้แก่ โครงสร้างของสมองในส่วนอะมิกดาลา (amygdala), ไฮโปทาลามัส (hypothalamus), และบริเวณอื่น ๆ ของระบบลิมบิก (limbic system) นอกจากนี้สมองส่วนหน้า (frontal cortex) ก็ยังเป็นส่วนที่มีบทบาทสำคัญในการกำหนดพฤติกรรมของมนุษย์ด้วยเช่นกัน ดังนั้นหากเกิดพยาธิสภาพของสมองในส่วนที่กล่าวมา หรือการเกิดความบกพร่องจากโรคต่าง ๆ เช่น โรคสมองพิการ โรคสมาธิสั้น กลุ่มอาการออทิซึม และการใช้สารเสพติด ที่จะเข้าไปทำลายโครงสร้างของสมองในส่วนที่กล่าวมา ก็จะส่งผลให้บุคคลแสดงออกในลักษณะของพฤติกรรมก้าวร้าวได้ (รัตโนทัย, 2551; Spear, 2000)

สารเคมีในระบบประสาท สารเคมีในระบบประสาทเป็นสารเคมีที่เซลล์ประสาทสร้างขึ้นเพื่อทำหน้าที่ส่งกระแสประสาทจากเซลล์หนึ่งไปยังอีกเซลล์หนึ่ง มีความสำคัญต่อการสังเคราะห์การทำงาน และทำลายของระบบสารสื่อประสาทกลุ่มโมโนเอมีน ที่มีผลต่อพฤติกรรมก้าวร้าว การศึกษาพบว่าการทำลายของสารสื่อประสาทกลุ่มโมโนเอมีน (monoamine neurotransmitter) ทั้งโดปามีน (dopamine) นอร์อีพิเนฟริน (norepinephrine) และซีโรโทนิน (serotonin) สัมพันธ์กับการเกิดพฤติกรรมก้าวร้าว เนื่องจากซีโรโทนินเป็นสารสื่อประสาทที่ถูกสังเคราะห์ในระบบประสาทส่วนกลาง ทำหน้าที่ควบคุมความหิว อารมณ์ และความโกรธ นอกจากนี้ระดับของซีโรโทนินในสมองยังแสดงถึงระดับของความก้าวร้าวอีกด้วย โดยซีโรโทนินในปริมาณที่เพียงพอจะทำให้มีการแสดงออกของพฤติกรรมที่มีความเหมาะสม แต่ปริมาณของซีโรโทนินในระดับต่ำ หรือการพัฒนาของซีโรโทนินที่ยังไม่สมบูรณ์ จะส่งผลต่อการเกิดพฤติกรรมก้าวร้าวได้ง่าย (Spear, 2000) สอดคล้องกับการศึกษา ระดับซีโรโทนินในหนู พบว่าหนูที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวจะมีปริมาณของซีโรโทนินในระดับต่ำ (Caramaschi, Boer, & Koolhaas, 2006)

1.3.3 สอริโมน สอริโมนเป็นส่วนสำคัญในการแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว โดยเฉพาะสอริโมนเพศและสอริโมนคอร์ติซอล (cortisol hormone) เนื่องจากเป็นตัวกระตุ้นให้

เกิดพฤติกรรมก้าวร้าวได้ (Victoroff et al., 2011) การเปลี่ยนแปลงของฮอร์โมนเพศในระยะวัยรุ่น เช่น ฮอร์โมนเทสโทสเตอร์โรน (testosterone hormone) ในเพศชาย ที่มีส่วนทำให้โครงสร้างของสมองส่วนอะมิกดาลาที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมก้าวร้าว และความยับยั้งชั่งใจ มีมากกว่าเพศหญิง (ศิริชัย และ นงพงา, 2554; Essen, Marder, & Heinemann, 2007) จึงอาจเห็นพฤติกรรมก้าวร้าวในเพศชายได้ง่ายกว่า สอดคล้องกับการศึกษาพฤติกรรมก้าวร้าวในวัยรุ่นที่พบพฤติกรรมก้าวร้าวในเพศชายมากกว่าเพศหญิง (Hymel, et al, 2005)

คอร์ติซอลเป็นฮอร์โมนที่มีความสัมพันธ์กับการเกิดพฤติกรรมก้าวร้าว เนื่องจากมีผลต่อการทำงานของสารสื่อประสาทที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับอารมณ์และพฤติกรรม การศึกษาพบว่าพฤติกรรมก้าวร้าวทางกายเกี่ยวข้องและสัมพันธ์กับระดับของฮอร์โมนคอร์ติซอล ที่เป็นฮอร์โมนเกี่ยวกับความเครียด หรือความกลัว เมื่อบุคคลอยู่ในภาวะดังกล่าวจึงอาจแสดงออกในลักษณะของพฤติกรรมที่ต่อต้านสังคม หรือพฤติกรรมก้าวร้าว (Close, Han, Cicchetti, Crick, & Rogosch, 2008) และเมื่อเปรียบเทียบกันระหว่างวัยรุ่นกลุ่มที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวกับกลุ่มที่ไม่มีพฤติกรรมก้าวร้าว พบว่ากลุ่มที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวมีระดับฮอร์โมนคอร์ติซอลต่ำกว่า (Yu, & Shi, 2009) นอกจากนี้ยังพบว่าช่วงวัยรุ่นตอนต้นที่มีระดับฮอร์โมนคอร์ติซอลต่ำ มีพฤติกรรมก้าวร้าวได้ในช่วงวัยรุ่นตอนกลางด้วย (Shoal, Giancola, & Kirillova, 2003)

1.2 บทบาททางเพศ บทบาททางเพศเป็นสิ่งที่สังคมกำหนดและคาดหวังว่าเพศชายกับเพศหญิงนั้นจะต้องมีความแตกต่างกันในเรื่องบุคลิกภาพ ค่านิยม ความชอบ ความสามารถ อารมณ์ และพฤติกรรมที่แสดงออก โดยกำหนดมาจากความแตกต่างทางกายภาพและปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมที่มีส่วนในการหล่อหลอมลักษณะความเป็นเพศชายหรือเพศหญิงเข้ามาเกี่ยวข้อง (ดูลยา, 2551) การมีพฤติกรรมก้าวร้าวในเพศชาย จึงถูกกำหนดมาจากบทบาททางสังคมที่ยอมรับว่าเพศชายเป็นเพศที่มีความแข็งแรง และเป็นผู้นำ การแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวในเพศชายจึงเป็นสัญลักษณ์ที่แสดงถึงความกล้าหาญ ส่วนในเพศหญิงอาจมาจากการอยู่ในสิ่งแวดล้อม หรือกลุ่มเพื่อนที่มีพฤติกรรมในทางก้าวร้าว จึงเกิดแรงจูงใจให้มีพฤติกรรมก้าวร้าว (เพ็ญจันทร์และคณะ, 2551)

1.3 สติปัญญา สติปัญญาเป็นความสามารถที่เกิดจากการพัฒนาทางด้านความคิด ความเข้าใจในการเรียนรู้ วัยรุ่นที่มีพัฒนาการด้านสติปัญญาดี จะสามารถเข้าใจเหตุการณ์

ต่าง ๆ ได้อย่างลึกซึ้ง มีการใช้เหตุผลได้มากขึ้น แต่ในกลุ่มที่มีพัฒนาการด้านสติปัญญาไม่ดี หรือมีความสามารถในการคิดหาเหตุผลต่ำ ความสามารถในการประเมินผลลัพธ์ที่อาจเกิดขึ้นภายหลังการแสดงพฤติกรรมอาจทำได้ไม่ดี จึงนำไปสู่การใช้พฤติกรรมก้าวร้าวในการแก้ไขปัญหา การศึกษาที่ผ่านมาพบว่า การไม่ประสบความสำเร็จด้านการเรียน เป็นปัจจัยเสี่ยงอย่างหนึ่งของการมีพฤติกรรมก้าวร้าว การกระทำความผิด หรือการมีพฤติกรรมรุนแรงในกลุ่มวัยรุ่น (อุมพร, 2549)

1.4 ทักษะที่ไม่ยอมรับพฤติกรรมก้าวร้าว การมีทัศนคติไม่ยอมรับต่อพฤติกรรมก้าวร้าว เป็นการให้ความสำคัญต่อการแสดงพฤติกรรมตามค่านิยม และบรรทัดฐานของสังคม โดยจะไม่ยอมรับการกระทำใด ๆ ที่เป็นการฝ่าฝืนบรรทัดฐานนั้น (อุมพร, 2549) หากวัยรุ่นมีทัศนคติที่ไม่ยอมรับต่อพฤติกรรมก้าวร้าว วัยรุ่นจะไม่ยอมให้ตนเองแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวนั้นออกมา แต่ถ้าวัยรุ่นมีทัศนคติที่ดี ต่อพฤติกรรมก้าวร้าว มีความคิด ความเชื่อว่าการมีพฤติกรรมก้าวร้าวเป็นวิธีการที่ดีในการใช้ตอบโต้กับบุคคลอื่น หรือแสดงพฤติกรรมเพื่อให้มาในสิ่งที่ตนเองต้องการ วัยรุ่นกลุ่มนี้จะมีพฤติกรรมก้าวร้าว

1.5 ประสบการณ์ที่ผ่านมาเกี่ยวกับ การถูกกระทำด้วย พฤติกรรมก้าวร้าว เป็นการรับรู้การจำที่เกิดจากการเห็น การฟัง และการถูกกระทำจากผู้อื่นในลักษณะของความก้าวร้าว รวมถึงการกระทำพฤติกรรมก้าวร้าวของตนเองที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา ส่งผลให้วัยรุ่นเกิดความรู้สึกรังเกียจ และเรียนรู้พฤติกรรม แล้วนำลักษณะการแสดงออกที่มีความก้าวร้าวไปใช้สำหรับการตัดสินใจ ปัญหาในครั้งต่อไป การศึกษาที่ผ่านมาพบว่า ประสบการณ์การถูกกระทำด้วยพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเกิดพฤติกรรมก้าวร้าวในช่วงวัยรุ่น ($r = .57, p < .05$) (เพ็ญจันทร์และคณะ, 2551) เพราะวัยรุ่นจะเคยชินกับการใช้พฤติกรรมก้าวร้าว และคิดว่าพฤติกรรมนั้นเป็นสิ่งที่ถูกต้อง

1.6 การยอมรับนับถือความเป็นมนุษย์ ของผู้อื่น การยอมรับนับถือความเป็นมนุษย์เป็นการยอมรับนับถือความสำคัญ และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคล การที่บุคคลยอมรับความเป็นมนุษย์ของผู้อื่นทำให้บุคคลนั้นเข้าใจลักษณะเฉพาะ และความแตกต่างของแต่ละบุคคล ส่งผลต่อการสร้างสัมพันธภาพ ทั้งในด้านความคิด ความสามารถ เจตคติ ตลอดจนประสบการณ์ต่าง ๆ หากบุคคลยอมรับนับถือกันและกัน บุคคลจะมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน สามารถอยู่ร่วมกันได้โดยไม่เกิดความขัดแย้ง ในช่วงค้นหาเอกลักษณ์ของตนเอง วัยรุ่นเรียนรู้ลักษณะต่าง ๆ ของบุคคลเพื่อสร้างเป็น

เอกลักษณ์และทัศนคติของตนเอง ขณะเดียวกันก็มีความต้องการให้บุคคลอื่นเรียนรู้ ขอมรับความสามารถ และบทบาทของตนเอง เพื่อให้เกิดความมั่นใจในการแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ วัยรุ่นที่ไม่ได้รับการยอมรับนับถือจากผู้อื่นมีแนวโน้มที่จะใช้พฤติกรรมก้าวร้าว หรือใช้ความรุนแรงในการแก้ไขปัญหา (Center for Mental Health in Schools at UCLA, 2008) การศึกษาเชิงลึกเกี่ยวกับเป้าหมายของความรุนแรงในเด็กและเยาวชนไทยนั้น วัยรุ่นที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรงให้ข้อมูลถึงความคิดของตนเองที่มองว่าบุคคลอื่นไม่เข้าใจตน จากคำพูดที่สะท้อนว่า “ผมรักพี่ เพราะพี่เข้าใจผม คนใกล้ชิดผมยังไม่เข้าใจผมเลย ” “พวกเขาไม่เข้าใจพวกผม ไม่เข้าใจวัยรุ่น ” (เพ็ญจันทร์และคณะ , 2551) การศึกษาพบว่า การยอมรับนับถือความเป็นมนุษย์ ด้านการให้คุณค่าของความเป็นมนุษย์ มีความสัมพันธ์กันในทางลบกับพฤติกรรมก้าวร้าว ($r = -.17, p < .01$) (เต็มทิพย์, 2550)

1.7 ความวิตกกังวล ความวิตกกังวลเป็นลักษณะที่แสดงถึงความไม่สบายใจ มีความตึงเครียด หวาดระแวง กังวลมาก ชอบเดาเหตุการณ์ข้างหน้าในทางที่ไม่ดี หรือเป็นการสร้างจินตภาพที่นำไปสู่ความรู้สึกในทางลบ โดยไม่สามารถควบคุมได้ (รัชนิวรรณ , 2552) ความวิตกกังวลที่เกิดขึ้นส่งผลให้วัยรุ่นมีอารมณ์เปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา ความวิตกกังวลทำให้วัยรุ่นขาดความมั่นใจ เกิดความสับสน จนอาจไม่สามารถเผชิญกับเหตุการณ์ต่างๆ บางครั้งจึงแสดงออกในลักษณะของพฤติกรรมก้าวร้าว การศึกษาโดยวัดจากแบบวัดความวิตกกังวลที่ผ่านมาพบว่า ความวิตกกังวลสามารถทำนายพฤติกรรมก้าวร้าวได้ร้อยละ 26 ($R^2 = 0.26, p < .01$) (สิริทรรุ, 2553)

2. ปัจจัยเกี่ยวกับครอบครัว ปัจจัยด้านครอบครัวเป็นปัจจัยระหว่างบุคคลที่มีผลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวในช่วงวัยรุ่น ครอบครัวเป็นพื้นฐานทางสังคมแห่งแรกที่มีปฏิสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับวัยรุ่น และมีส่วนสำคัญในการส่งเสริมให้วัยรุ่นมีเจตคติที่ดี เด็บโตด้วยอารมณ์ที่มั่นคง และมีพฤติกรรมที่เหมาะสม ปัจจัยด้านครอบครัวที่มีผลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของวัยรุ่นมีตั้งแต่การอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว และการเลียนแบบพฤติกรรมก้าวร้าวจากบุคคลในครอบครัว ดังนี้

2.1 การอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว การอบรมเลี้ยงดูเป็นกระบวนการสอนหรือวิธีการปฏิบัติที่พ่อแม่ปฏิบัติต่อวัยรุ่นทั้งทางด้านร่างกาย และทางวาจา เพื่อให้วัยรุ่นประพฤติในสิ่งที่ควร แสดงพฤติกรรมที่เหมาะสม และปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคม การอบรมของครอบครัวช่วยให้เด็กสามารถดำเนินชีวิตและเป็นที่ยอมรับจากบุคคลในสังคม การอบรมเลี้ยงดูเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อพฤติกรรมก้าวร้าว โดยมีค่าขนาดอิทธิพลทางตรงเท่ากับ 0.42 และมีขนาด

อิทธิพลทางอ้อมเท่ากับ 0.44 (ปาริชาติ, ไพศาล, และปิยะธิดา, 2014) การศึกษาที่ผ่านมาพบว่า พฤติกรรมก้าวร้าวมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการอบรมเลี้ยงดู ($r = 0.49, p < .001$) (สิริทรร, 2553) ทั้งในรูปแบบของการอบรมเลี้ยงดูแบบที่มีการใช้ความรุนแรงทางร่างกาย และทางวาจา การเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย รวมถึงการอบรมเลี้ยงดูแบบไม่สม่ำเสมอ (ทักษิณีย์, 2547; วาสนา, 2551; จิราพร, 2552; สิริทรร, 2553) การศึกษาที่ผ่านมายังพบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยโดยการให้อิสระแก่วัยรุ่นในทุกด้าน ไม่ใส่ใจดูแล ให้อิสระตัดสินใจทำอะไรด้วยตนเอง โดยที่บิดามารดาไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมก้าวร้าวทางกาย ($r = 0.46, p < .001$) และพฤติกรรมก้าวร้าวทางวาจา ($r = 0.42, p < .001$) (ทะนงค์, 2544) บิดามารดาที่มีการอบรมเลี้ยงดูแบบไม่สม่ำเสมอไม่มีความเสมอต้นเสมอปลายอาจทำให้วัยรุ่นเกิดความไม่เข้าใจ รู้สึกสับสน และขาดความมั่นคงทางจิตใจ จนแสดงออกในลักษณะของพฤติกรรมก้าวร้าว

2.2 การเลียนแบบพฤติกรรมก้าวร้าวจากบุคคลในครอบครัว การเลียนแบบเป็นกระบวนการในการเรียนรู้ ที่ส่งผลให้วัยรุ่นแสดงพฤติกรรมใหม่ที่คล้ายคลึงกับพฤติกรรมเดิมจากตัวแบบในครอบครัวที่ตนเองพบเห็น และดึงดูดความสนใจ แล้วนำมาปฏิบัติ โดยอาศัยแนวคิดของตนเองในการแสดงพฤติกรรมนั้น (ทักษิณีย์, 2547; ศิริวรรณ, 2547; วาสนา, 2551; จิราพร, 2552) วัยรุ่นเลียนแบบพฤติกรรมก้าวร้าวจากบุคคลในครอบครัว จากความใกล้ชิด หากสมาชิกในครอบครัวแสดงออกถึงพฤติกรรมก้าวร้าวอย่างสม่ำเสมอ วัยรุ่นจะเรียนรู้และเลียนแบบพฤติกรรมนั้นจากการพูดคุยด้วยถ้อยคำที่แสดงถึงความก้าวร้าว การศึกษาที่ผ่านมาพบว่า พฤติกรรมก้าวร้าวทางวาจาของวัยรุ่นมีความสัมพันธ์ทางบวกกับลักษณะการพูดจาที่มีความก้าวร้าวในครอบครัวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = .81, p < .01$) (จิราพร, 2552)

3. ปัจจัยเกี่ยวกับเพื่อน เพื่อนเป็นปัจจัยส่งเสริมพฤติกรรมก้าวร้าวในช่วงวัยรุ่นด้านการมีอิทธิพลต่อวิถีคิด ช่วงวัยรุ่นที่เริ่มมีสัมพันธภาพกับเพื่อนมากขึ้น บทบาทของเพื่อนมีส่วนในการกำหนดความรู้สึนึกคิด และการแสดงเอกลักษณ์ให้แก่วัยรุ่น ตามพัฒนาการด้านสังคมของวัยรุ่น วัยรุ่นต้องการการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน พฤติกรรมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในช่วงวัยรุ่นทั้งพฤติกรรมด้านบวกและด้านลบ ก็เพื่อให้เพื่อนในกลุ่มยอมรับ การอยู่รวมกลุ่มกับเพื่อน หรือกลุ่มบุคคลที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวมีส่วนสำคัญในการส่งเสริมพฤติกรรมก้าวร้าวแก่วัยรุ่น (พนม, 2550; เพ็ญจันทร์และคณะ, 2551; วันเพ็ญ, 2545; อภรณ์, 2551; Gallup, Brien, & Wilson, 2011) หากภายในกลุ่มแสดงพฤติกรรมที่ดี มี

สัมพันธ์ภาพที่ดีต่อกัน การแสดงออกทางพฤติกรรมก็จะเป็นไปได้ในทางบวก แต่ในทางตรงกันข้ามหากพฤติกรรมภายในกลุ่ม หรือสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อนไม่ดีการแสดงออกทางพฤติกรรมก็จะเป็นไปได้ในทางที่ไม่ดีด้วย (Jones, Costanzo, Malone, Quinlan, & Johnson, 2007) การศึกษาที่ผ่านมาพบว่า ปัจจัยหรือสถานการณ์ที่กระตุ้นให้วัยรุ่นมีการกระทำความผิด มีสาเหตุมาจากการถูกเพื่อนชักชวน ร้อยละ 41 (กฤตยาและปญฺญทรี, 2552) สัมพันธ์ภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ที่มีการแสดงออกในลักษณะก้าวร้าวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมก้าวร้าวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = .22, p < .01$) (สิริทรรธา, 2553) และอิทธิพลของกลุ่มเพื่อนมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมก้าวร้าวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในกลุ่มเยาวชนที่กระทำผิดในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน ($r = .67, p < .001$) (เต็มทิพย์, 2550)

4. ปัจจัยเกี่ยวกับชุมชน และสังคม ลักษณะชุมชนที่อยู่อาศัยอาจมีผลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวในช่วงวัยรุ่น ความรุนแรงที่เกิดขึ้นในชุมชนจะส่งผลต่อความรู้สึกไม่ปลอดภัย และขาดความไว้วางใจต่อกัน หรือในสังคมที่ยึดถือความมีอำนาจ บุคคลมักแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวเพื่อให้รู้สึกว่าตนเองมีอำนาจ วัยรุ่นจึงมีการเข้าร่วมกับกลุ่มที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวเพื่อให้ได้รับความคุ้มครอง โดยลักษณะความรุนแรงที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา ทำให้วัยรุ่นเกิดความรู้สึกชินชาและเรียนรู้พฤติกรรมเหล่านั้น แล้วนำมาเป็นแบบอย่างในการแสดงพฤติกรรมของตนเองได้ (เพ็ญจันทร์และคณะ, 2551; รัตโนทัย, 2551; อุมภาพร, 2549)

5. ปัจจัยเกี่ยวกับสื่อ เป็นปัจจัยกระตุ้นการเกิดพฤติกรรมก้าวร้าวของวัยรุ่น จากความก้าวหน้าของสื่อเทคโนโลยีที่มีส่วนทำให้ภาพแห่งความรุนแรงถูกถ่ายทอดออกมา จนวัยรุ่นเกิดทัศนคติ และค่านิยมที่ดีต่อการแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว (จิราพร, 2552; รพีพร, 2550; ศิริกาญจน์, 2548) การศึกษาที่ผ่านมาพบว่า สื่อที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับความรุนแรงมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมรุนแรงของวัยรุ่น ($r = .78, p < .001$) (ประภัสสร, 2550) สื่อแต่ละประเภทมีความรุนแรงต่อพฤติกรรมก้าวร้าวแตกต่างกัน โดยพบว่าสื่อโทรทัศน์มีผลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของวัยรุ่นมากที่สุด (กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข, 2549) เนื่องจากเป็นสื่อที่ได้รับความนิยมและสามารถเข้าถึงได้ง่าย นอกจากนี้ยังมีสื่อเกมคอมพิวเตอร์ที่วัยรุ่นนิยมมากในปัจจุบัน การศึกษาพบว่าการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับพฤติกรรมรุนแรง สามารถทำนายพฤติกรรมก้าวร้าวของวัยรุ่นได้ร้อยละ 41 ($R^2 = .41, p < .001$) (วิลโรตัน, อดิศักดิ์, และไพบุลย์, 2549) การเล่นเกมที่กระตุ้นความรู้สึกอยากเอาชนะ ทำให้วัยรุ่นรู้สึกอยากเอาชนะ อาจมีส่วนทำให้เกิดการทะเลาะวิวาท หรือชกต่อย ในกลุ่มวัยรุ่นที่มีความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมไม่ดี (วิโรจน์, 2549) นอกจากนี้การศึกษาในกลุ่มเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนพบว่า พฤติกรรมก้าวร้าวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเลียนแบบพฤติกรรมที่มา

จากสื่อ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = .81, p < .001$) และสามารถทำนายพฤติกรรมก้าวร้าวได้ร้อยละ 66.6 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($R^2 = .66, p < .001$) (เดิมทิพย์, 2550)

สรุปได้ว่าพฤติกรรมก้าวร้าวในวัยรุ่นเกิดจากปัจจัยต่าง ๆ หลายประการทั้งปัจจัยส่วนบุคคล ครอบครัว เพื่อน ชุมชนและสังคม รวมถึงสื่อที่เกี่ยวข้องกันอย่างต่อเนื่อง โดยแต่ละปัจจัยอาจมีความรุนแรงต่อการเกิดพฤติกรรมก้าวร้าวแตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับจังหวะ และระยะเวลาที่เกิดขึ้น โดยมีสถานการณ์ทำให้เกิดพฤติกรรมก้าวร้าวทั้งจากความโกรธ การควบคุมอารมณ์ของตนเองไม่ได้ การถูกชักชวนจากเพื่อน ร่วมกับมีปัจจัยด้านแรงจูงใจ ตลอดจนการมีพัฒนาการด้านสติปัญญา อารมณ์ สังคม และศีลธรรมที่ยังไม่เข้มแข็งพอ ส่งผลให้วัยรุ่นมีพฤติกรรมก้าวร้าวได้ง่าย (กรมสุขภาพจิต , มปป.; รุ่งรังสิมา, 2549; อุมพร, 2549)

การประเมินพฤติกรรมก้าวร้าว

พฤติกรรมก้าวร้าวเป็นลักษณะการแสดงออกที่เกิดจากปัจจัยหลายประการ ส่งผลให้มีการแสดงพฤติกรรมในลักษณะ ที่มีความก้าวร้าว การประเมินจึงต้องหาข้อมูลอย่างละเอียดทั้งด้านพฤติกรรมการแสดงออก ประวัติการเลี้ยงดู ประสบการณ์ที่ได้รับเกี่ยวกับพฤติกรรมก้าวร้าว ตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างวัยรุ่นกับบุคคลอื่นทั้งเพื่อน ครู รวมถึงพ่อแม่ด้วย จึงสามารถนำข้อมูลที่ได้อ้างไปนั้น กำหนดเป็นเกณฑ์ในการประเมิน ในทางการแพทย์ มีการประเมินพฤติกรรมก้าวร้าวโดยใช้เกณฑ์การวินิจฉัยโรคพฤติกรรมที่เป็นปัญหา (conduct disorder) ตาม Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders (DSM-IV-TR) เพื่อบ่งบอกลักษณะที่ชัดเจนของการวินิจฉัยความผิดปกติเกณฑ์การวินิจฉัยโรคตาม DSM-IV-TR เป็นเกณฑ์ที่ใช้ในทางการแพทย์ ผู้ใช้จะต้องผ่านการฝึกฝน โดยเฉพาะ ทางด้านคลินิก ทั้งในด้านความรู้ทางทฤษฎี และทักษะทางการแพทย์ เพื่อให้สามารถใช้เกณฑ์ดังกล่าวได้อย่างถูกต้อง (รัตนโนทัย, 2551) เกณฑ์การวินิจฉัยโรคตาม DSM-IV-TR จึงเป็นเกณฑ์ที่น่าจะมีความเหมาะสมในการใช้ทางคลินิกเท่านั้น

นอกจากนี้ยังมีแบบสอบถามที่ใช้ในการประเมินพฤติกรรมก้าวร้าว ครอบคลุมลักษณะการแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวทั้งทางกาย วาจา การมีอารมณ์โกรธ และการมีพฤติกรรมต่อต้าน โดยผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าในการประเมินพฤติกรรมก้าวร้าวจำเป็นต้องมีการประเมินจากลักษณะการแสดงออกโดยรวมทั้งหมด (Buss & Perry, 1992) และการศึกษาส่วนใหญ่ที่ผ่านมาจะประเมินพฤติกรรมก้าวร้าวจากแบบสอบถามที่สร้างขึ้นในลักษณะมาตรวัดประมาณค่า (likert scale) โดยการนำแนวคิดพฤติกรรมก้าวร้าวมาดัดแปลงเป็นแบบสอบถามให้เหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

เพื่อประเมินลักษณะการปฏิบัติ และการแสดงออก ที่มีผลต่อผู้อื่นทั้งทางด้าน ความคิด ด้านร่างกาย และด้านวาจา

สถานการณ์พฤติกรรมก้าวร้าวในวัยรุ่น

พฤติกรรมก้าวร้าวเป็นการแสดงออกในลักษณะที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนทั้งต่อตนเอง และผู้อื่น แต่ละเหตุการณ์จะมีการสูญเสีย ทั้งการบาดเจ็บ เสียชีวิต และยังส่งผลกระทบต่อสภาพจิตใจของผู้ที่เผชิญกับเหตุการณ์ด้วย ในส่วนข้อมูลทางด้านระบาดวิทยาที่เกี่ยวข้องกับความรุนแรงของวัยรุ่นไทยนั้นมีอยู่ค่อนข้างจำกัด และไม่มีการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้โดยตรง ทั้งยังไม่มีมีการสำรวจในลักษณะของการเฝ้าระวังด้วย แต่อาจสังเกตได้จากข่าวความก้าวร้าวรุนแรงของกลุ่มวัยรุ่นที่เกิดขึ้นอยู่่างมากมายในช่วงเวลาที่ผ่านมา ทั้งการตบตีกันของนักเรียนหญิง การยกพวกตีกันของนักเรียนอาชีวะ หรือแม้แต่ข่าวการใช้อาวุธปืนยิงเพื่อนนักเรียนด้วยกันเอง (รัตโนทัย , 2551; ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ , 2553; อุมภาพร, 2549) นอกจากนี้อาจเห็นแนวโน้มของพฤติกรรมก้าวร้าวได้จากการศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงของวัยรุ่นในกรุงเทพมหานคร โดยมีกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1- 6 โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาพบว่า ในรอบ 30 วันที่มีการสำรวจนั้น กลุ่มตัวอย่างมีการพกพาอาวุธไปโรงเรียนร้อยละ 6.4 ไปสถานที่อื่นร้อยละ 8.5 ในรอบ 12 เดือนก่อนการสำรวจ กลุ่มตัวอย่างเคยอยู่ในเหตุการณ์ที่มีการต่อสู้ทำร้ายร่างกายกัน ในสถานที่ทั่วไปร้อยละ 31.5 ในโรงเรียนร้อยละ 28.8 และเคยถูกทำร้ายร่างกายด้วยอาวุธร้อยละ 13.9 เป็นต้น (สุวรรณ, อติศักดิ์, และรวีวรรณ, 2547)

สำหรับประเทศไทยอาจไม่ได้มีการเก็บรวบรวมสถิติของการใช้พฤติกรรมก้าวร้าวอย่างเป็นทางการ เมื่อเปรียบเทียบกับการสำรวจในลักษณะของการเฝ้าระวังพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรงของวัยรุ่นช่วงอายุ 10 – 24 ปี ในสหรัฐอเมริกา ปี 2009 ที่พบว่า ในช่วง 30 วันก่อนการสำรวจวัยรุ่นมีการพกพาอาวุธ เช่น ปืน มีด ร้อยละ 17.5 ช่วง 12 เดือนก่อนการสำรวจเคยอยู่ในเหตุการณ์ที่มีการต่อสู้ทำร้ายร่างกายกันร้อยละ 31.5 และมีการรังแกผู้อื่นในโรงเรียน ร้อยละ 19.9 เป็นต้น (Center for Disease and Prevention, 2010) อัตราความรุนแรงในแต่ละประเทศอาจมีความแตกต่างกัน แต่สถานการณ์เกี่ยวกับความรุนแรงของกลุ่มวัยรุ่นในประเทศไทยนั้นก็กำลังเพิ่มจำนวนมากขึ้นด้วย

กลุ่มวัยรุ่นที่เสี่ยงต่อการมีพฤติกรรมก้าวร้าว เป็นกลุ่มวัยรุ่นที่มีโอกาสหรือมีแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมก้าวร้าวได้ง่าย แต่การสรุปว่าวัยรุ่นกลุ่มไหนเป็นกลุ่มเสี่ยงต่อการเกิดพฤติกรรมก้าวร้าว

นั้นยังไม่มีหลักเกณฑ์ที่แน่ชัด พบเพียงเกณฑ์ที่ใช้ในการเฝ้าระวังพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรงของสหรัฐอเมริกา (Center for Disease Control and Prevention, 2010) ดังนี้

1. มีการพกพาอาวุธ ได้แก่ ปืน มีด ไม้ ในสถานที่ทั่วไป อย่างน้อย 1 ครั้งในช่วง 30 วันที่ผ่านมา
2. มีการต่อสู้ หรือเป็นส่วนหนึ่งของการต่อสู้ในสถานที่อื่น ๆ โดยทั่วไป อย่างน้อย 1 ครั้งหรือมากกว่าในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา
3. มีการต่อสู้ หรือเป็นส่วนหนึ่งของการต่อสู้จนได้รับบาดเจ็บและต้องเข้ารับการรักษา อย่างน้อย 1 ครั้งหรือมากกว่าในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา
4. มีการพกพาอาวุธ ได้แก่ ปืน มีด ไม้ เข้ามาในสถานศึกษาอย่างน้อย 1 ครั้งในช่วง 30 วันที่ผ่านมา
5. เคยถูกคุกคาม หรือข่มขู่ด้วยอาวุธในสถานศึกษาอย่างน้อย 1 ครั้งหรือมากกว่า ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา
6. มีการต่อสู้ หรือเป็นส่วนหนึ่งของการต่อสู้ในสถานศึกษา อย่างน้อย 1 ครั้งหรือมากกว่าในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา
7. เคยมีพฤติกรรมอันธพาล เกเร เช่น กลั่นแกล้งผู้อื่นขณะอยู่ในสถานศึกษา ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา
8. เคยมีพฤติกรรมไม่ยอมไปโรงเรียนเนื่องจากกลัวความไม่ปลอดภัย อย่างน้อย 1 วัน ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา

การทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับการประเมินพฤติกรรมก้าวร้าว ในวัยรุ่นกลุ่มเสี่ยง ที่ผ่านมายังไม่พบการศึกษาในประเด็นดังกล่าวอย่างชัดเจน มีเพียงการสร้างแบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการทะเลาะวิวาทของวัยรุ่น ที่สร้างครอบคลุมพฤติกรรมทะเลาะวิวาทใน 3 ด้าน คือ ด้านวาจา ด้านร่างกาย และด้านความคิด ลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.93 สามารถนำมาใช้ในการคัดกรองนักเรียนกลุ่มเสี่ยงจากนักเรียนที่มีพฤติกรรมปกติได้ (รุ่งรังสิมา, 2549)

แนวคิดเกี่ยวกับจริยธรรม

จริยธรรมเป็นคุณลักษณะที่มนุษย์ควรปฏิบัติและได้รับการยอมรับในสังคมว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้อง เหมาะสม ทำให้รู้ว่าอะไรควรหรือไม่ควรปฏิบัติทั้งทางกาย วาจา และใจ

เมื่อเผชิญกับสถานการณ์ที่ต้องตัดสินใจเลือก เพื่อประโยชน์สุขต่อตนเองและสังคม (มัญชุภา , 2541; สิวลี, 2548) ประกอบด้วยลักษณะ 4 ประการ คือ ความรู้เชิงจริยธรรม ทักษะคิดเชิงจริยธรรม เหตุผลเชิงจริยธรรม และพฤติกรรมเชิงจริยธรรม (มัญชุภา, 2541) ดังนี้

1. ความรู้เชิงจริยธรรม เป็นการรู้ว่าการกระทำใดควร หรือไม่ควรกระทำ ลักษณะของพฤติกรรมประเภทใดมีความเหมาะสม ขึ้นอยู่กับอายุ ระดับการศึกษา และพัฒนาการทางสติปัญญาของบุคคล

2. ทักษะคิดเชิงจริยธรรม เป็นความรู้สึกรู้สึกของบุคคลเกี่ยวกับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมต่างๆ ที่สอดคล้องกับค่านิยมในสังคม อาจเปลี่ยนแปลงได้เมื่อเวลาผ่านไป

3. เหตุผลเชิงจริยธรรม เป็นการใช้เหตุผลในการเลือกกระทำ หรือไม่กระทำพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยระดับจริยธรรมของบุคคลที่แตกต่างกัน อาจมีการกระทำที่คล้ายคลึงกันได้ ในทางตรงกันข้ามบุคคลที่มีการกระทำคล้ายคลึงกัน อาจมีเหตุผลของการกระทำ หรือระดับจริยธรรมที่แตกต่างกันได้

4. พฤติกรรมเชิงจริยธรรม เป็นการแสดงพฤติกรรมของบุคคลตามค่านิยมในสังคม หรือองค์การแสดงพฤติกรรมที่เป็นการฝ่าฝืนกฎเกณฑ์ในสังคมนั้น

โดยสรุป ลักษณะของจริยธรรมแบ่งเป็นสองส่วน คือ จริยธรรมภายในที่สังเกตไม่ได้ เนื่องจากเกี่ยวข้องกับความรู้สึกนึกคิด ทั้งความรู้ ทักษะคิดและเหตุผลเชิงจริยธรรม ที่เป็นพื้นฐานให้เกิดจริยธรรมภายนอกที่บุคคลแสดงออกมาเป็นพฤติกรรมที่สามารถสังเกตได้ โดยความเป็นผู้มีจริยธรรมของบุคคลนั้นเกิดขึ้นได้จากส่วนประกอบ 3 ประการ คือ ส่วนประกอบด้านความรู้ ด้านอารมณ์ความรู้สึก และด้านพฤติกรรมการแสดงออก (Sigelman & Rider, 2003 อ้างตาม วิลาศลักษณ์ , 2552; Kloppe, 2010; สิวลี, 2548) สามารถอธิบายได้ ดังนี้

1. องค์ประกอบด้านความรู้ (moral reasoning) เป็นความเข้าใจในเหตุผลของความถูกต้องดีงาม ทำให้บุคคลสามารถตัดสินใจ แยกแยะความถูกต้องออกจากความไม่ถูกต้องได้ โดยคำนึงถึงความถูกต้อง และอาศัยกระบวนการคิดว่าการกระทำชนิดใดควรกระทำ หรือไม่ควรกระทำ

2. องค์ประกอบด้านอารมณ์ความรู้สึก (moral attitude and belief) เป็นความพึงพอใจศรัทธา เลื่อมใส ของบุคคลเกี่ยวกับพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ว่ามีความชอบ หรือไม่ชอบพฤติกรรมนั้น มากน้อยเพียงใด ก่อนที่จะนำมาเป็นแนวทางในการปฏิบัติ หรือแสดงเป็นพฤติกรรมของตนเอง

3. องค์ประกอบด้านพฤติกรรมแสดงออก (moral conduct) เป็นลักษณะของการกระทำที่บุคคลตัดสินใจแสดงออกมาทั้งในรูปแบบของการกระทำที่ถูกต้อง หรือไม่ถูกต้อง เมื่ออยู่ใน

สถานการณ์ต่าง ๆ ที่ขึ้นอยู่กับมีอิทธิพลของส่วนประกอบทั้งสองส่วนที่กล่าวไปแล้วข้างต้น โดยการกระทำพฤติกรรมของบุคคลจะส่งผลโดยตรงต่อความสงบสุขของสังคม

จริยธรรมของบุคคลจะเกิดขึ้นได้จากการได้รับการปลูกฝัง การถ่ายทอดความรู้ ตลอดจนการได้เห็นแบบอย่างของจริยธรรมที่ดี และมีการปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอจนเกิดเป็นความเคยชิน (สิวลี, 2548) เพื่อความสงบสุขทั้งต่อตนเองและส่วนรวม

พัฒนาการจริยธรรมของวัยรุ่น

พัฒนาการจริยธรรมเป็นการ เปลี่ยนแปลง ความสามารถเกี่ยวกับการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมใน การเลือกกระทำพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง เมื่ออยู่ใน สถานการณ์ที่มีความขัดแย้งทางจริยธรรม ตามระดับพัฒนาการในแต่ละช่วงอายุ ตามลำดับขั้นควบคู่กับพัฒนาการด้านสติปัญญา เพื่อให้สามารถใช้เหตุผลในการแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม (มัณฑุภา, 2541)

การศึกษาพัฒนาการด้านการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของบุคคลนั้น โคลเบอร์ก็มีความเชื่อพื้นฐานเช่นเดียวกับเพียเจต์ ที่เชื่อว่ามนุษย์สามารถเรียนรู้เพื่อปรับตัวให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสภาพแวดล้อมได้ และการเรียนรู้ที่เกิดจากการปรับตัวเพื่อความสมดุลระหว่างโครงสร้างทางสติปัญญากับสภาพแวดล้อม โดยกระบวนการปรับตัวมีลักษณะค่อยเป็นค่อยไปตามพัฒนาการทางสติปัญญาของบุคคลที่ค่อย ๆ พัฒนาขึ้นเรื่อย ๆ ตามอายุและระดับวุฒิภาวะ เพราะจริยธรรมเกิดจากการไตร่ตรองทางปัญญา เมื่อบุคคลมีการเรียนรู้มากขึ้น พัฒนาการด้านสติปัญญาเพิ่มมากขึ้น จริยธรรมจะพัฒนาขึ้นไปด้วย (สินานาถ, 2547; อุบลรัตน์, 2545; Maureen and George, 2011) โคลเบอร์ก็ได้อธิบายพัฒนาการทางจริยธรรมต่อจากเพียเจต์ ที่อธิบายขั้นพัฒนาการของเหตุผลเชิงจริยธรรมไว้เพียง 3 ขั้น ว่าพัฒนาการของเหตุผลเชิงจริยธรรมในการเลือกตัดสินใจกระทำ หรือไม่กระทำพฤติกรรมใดนั้น ยังมีการพัฒนาต่ออีกหลายขั้นตอน (คุจเคื่อน, 2550) โดยพัฒนาเป็นลำดับขั้นย่อย ๆ ในแต่ละระดับ ดังนี้

ระดับที่ 1 จริยธรรมในระดับก่อนเกณฑ์ทางสังคม (preconventional level) อยู่ในช่วงอายุ 2-10 ปี จริยธรรมระดับก่อนกฎเกณฑ์ทางสังคมช่วงนี้ บุคคลยึดตัวเองเป็นศูนย์กลางในการตัดสินใจกระทำ โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ที่ตนเองจะได้รับเป็นใหญ่ ผลประโยชน์อาจเป็นผลรางวัล หรือ แม้แต่การลงโทษ และไม่ได้คำนึงว่าการกระทำนั้นจะส่งผลต่อผู้อื่นหรือไม่ แบ่งออกเป็น 2 ขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1 หลักการเชื่อฟังคำสั่งและหลบหลีกการลงโทษ (punishment and obedience orientation) ในขั้นนี้บุคคลจะใช้ผลของพฤติกรรมทั้งรางวัล คำชม รวมถึงการถูกลงโทษเป็นตัวบ่งชี้ว่าพฤติกรรมที่ได้กระทำไปนั้นถูก หรือ ผิด เช่น เมื่อกระทำพฤติกรรม แล้วถูกลงโทษ ก็จะคิดว่า

สิ่งที่ได้กระทำไปนั้นผิด และจะพยายามหลีกเลี่ยง ไม่กระทำพฤติกรรมนั้นอีก แต่ในทางตรงกันข้าม หากแสดงพฤติกรรมแล้วได้รับรางวัล หรือคำชม ก็จะคิดว่าพฤติกรรมนั้นถูกต้อง และจะกระทำพฤติกรรมนั้นอีกเพื่อให้ตนเองได้รับผลรางวัล ผู้ที่ใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมขั้นนี้มักเป็นเด็กอายุ 2-7 ปี

ขั้นที่ 2 หลักการแสวงหารางวัล (instrumental relativist orientation) ขั้นนี้ บุคคลจะกระทำพฤติกรรมตามกฎข้อบังคับ เพื่อประโยชน์ หรือความพึงพอใจของตนเอง ยังคงมีการกระทำพฤติกรรมเพื่อให้ได้รับรางวัล แต่ในการกระทำพฤติกรรมนั้นจะไม่ได้คิดถึงความยุติธรรม หรือแม้แต่ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น แต่กระทำพฤติกรรมเพียงเพื่อสนองความต้องการของตนเอง ผู้ที่ใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมขั้นนี้มักเป็นเด็กอายุ 7-10 ปี

ระดับที่ 2 จริยธรรมในระดับตามกฎเกณฑ์ (conventional level) อยู่ในช่วงอายุ 10-16 ปี เป็นการใช้เหตุผลในการกระทำพฤติกรรมตามกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ทั้งกฎเกณฑ์ของกลุ่ม กฎหมาย หรือกฎเกณฑ์ของศาสนาเพื่อกำหนดความถูกต้อง และสามารถแสดงบทบาทของตนได้อย่างเหมาะสม เมื่ออยู่ในสังคมนั้น โดยไม่คำนึงถึงผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นต่อตนเอง เพราะถือว่าทุกคนมีหน้าที่ที่จะรักษามาตรฐานทางจริยธรรม แบ่งเป็น 2 ขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 3 หลักการทำตามที่ผู้อื่นเห็นชอบ (interpersonal concordance orientation) พัฒนาการในระดับนี้เป็นพฤติกรรมที่ดี ทำให้ผู้อื่นยอมรับ และชื่นชอบ ตามมาตรฐาน หรือความคาดหวังของบิดามารดา รวมถึงเพื่อนวัยเดียวกันด้วย ผู้ที่ใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมขั้นนี้มักเป็นเด็กอายุประมาณ 10-13 ปี

ขั้นที่ 4 หลักการกระทำตามหน้าที่ทางสังคม (law and order orientation) ในขั้นนี้บุคคลจะถือว่าในสังคมจำเป็นต้องมีกฎข้อบังคับเพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อย บุคคลที่มีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมที่ดี หรือมีพฤติกรรมที่ถูกต้อง จะต้องปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ หรือกฎหมายที่ทุกคนควรเคารพ เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อย และความเป็นระเบียบของสังคม ผู้ที่ใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมขั้นนี้เป็นเด็กช่วงอายุ 13-16 ปี

ระดับที่ 3 จริยธรรมในระดับเหนือกฎเกณฑ์ (postconventional level) เป็นระดับของการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมตามหลักการและมาตรฐานทางจริยธรรมด้วยวิจารณญาณ ก่อนยึดถือและตัดสินใจไปตามที่ตนเองคิดว่าเหมาะสม โดยปราศจากอิทธิพลของผู้มีอำนาจ หรือกลุ่มที่ตนเองเป็นสมาชิก เกิดขึ้นในช่วงวัยรุ่นตอนปลายอายุ 16 ปี ขึ้นไป ที่พัฒนาการด้านความคิด และสติปัญญา มีความสมบูรณ์ แบ่งออกเป็น 2 ขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 5 หลักการทำตามคำมั่นสัญญา (social contract orientation) ในขั้นนี้เน้นการให้ความสำคัญของมาตรฐานทางจริยธรรม ที่คนส่วนใหญ่ในสังคมยอมรับว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้อง หรือ

เป็นข้อตกลงระหว่างบุคคล สมควรปฏิบัติตามโดยใช้ความคิดพิจารณาเปรียบเทียบเหตุผลว่าสิ่งไหนผิดหรือสิ่งไหนถูก ก่อนนำมาใช้ใช้เป็นมาตรฐานทางจริยธรรม ดังนั้นการกระทำในขั้นนี้จึงขึ้นอยู่กับค่านิยม และความคิดเห็นของแต่ละคน ผู้ที่ใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมโดยใช้หลักนี้มักเป็นผู้ที่มีอายุมากกว่า 16 ปีขึ้นไป

ขั้นที่ 6 หลักการยึดอุดมคติสากล (universal ethical principle orientation) ขั้นนี้เป็นหลักการมาตรฐานจริยธรรมสากล เป็นหลักการเพื่อมนุษยธรรม และเพื่อความเสมอภาคของทุกคน การกระทำในขั้นนี้จะถูก หรือผิดขึ้นอยู่กับมโนธรรมที่แต่ละคนเลือกยึดถือ ผู้ที่ใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมขั้นนี้ส่วนมากเป็นวัยผู้ใหญ่ตอนกลาง

จากที่กล่าวมาจึงเห็นได้ว่า พัฒนาการทางจริยธรรมในช่วงวัยรุ่นตอนต้นเป็นการใช้เหตุผลในการกระทำพฤติกรรมตามกฎเกณฑ์ต่างๆ โดยวัยรุ่นตอนต้นมักเปรียบเทียบการกระทำของตนเองกับมาตรฐานของสังคม ว่าถูกต้องหรือไม่ เพื่อให้ตนเองสามารถแสดงบทบาทได้อย่างเหมาะสม และจะพัฒนาไปเรื่อยๆ จนถึงวัยรุ่นตอนปลาย โดยไม่คำนึงถึงผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นต่อตนเอง เพราะถือว่าทุกคนมีหน้าที่ที่จะรักษามาตรฐานทางจริยธรรม

การวัดพัฒนาการจากการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม

การวัดพัฒนาการจากการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม เป็นการบ่งบอกถึงแรงจูงใจในการกระทำพฤติกรรมจริยธรรมของบุคคล (อนัญญาและจิตวี , 2553) ตามพัฒนาการด้านการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์กที่สัมพันธ์กับอายุ (Dawson, 2002) โดยเริ่มพัฒนาจากขั้นต้น ๆ ก่อน เพื่อเป็นรากฐานของการพัฒนาในขั้นต่อไป และเมื่อผ่านไปแล้วก็ยากที่จะกลับมาขั้นเดิมอีก (มัณฑุภา, 2541; Kloppe, 2010) บุคคลที่ใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมจะสามารถวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้น โดยใช้จริยธรรมในการตัดสินใจความถูกต้องได้

การทบทวนวรรณกรรมพบว่า การวัดระดับการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมนั้น ได้มีผู้คิดค้นจนเกิดเป็นวิธีการที่นิยมนำมาใช้เพื่อวัดระดับการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม 3 วิธี (ดวงเดือน, 2538) ดังนี้

1. วิธีการตอบโดยอิสระ เป็นวิธีการวัดโดยใช้การเล่าเรื่อง แก่ผู้ถูกวัดพัฒนาการด้านการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม โดยเล่าทีละเรื่องเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่มีความขัดแย้งระหว่าง ความต้องการส่วนบุคคลกับกฎเกณฑ์ของสังคม ให้ผู้ที่ถูกวัดใช้เหตุผลในการตัดสินใจการกระทำจากเรื่องเล่าแต่ละเรื่อง แล้วนำมาวิเคราะห์คำตอบและให้คะแนนตามขั้นพัฒนาการด้านการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม ตามทฤษฎีพัฒนาการด้านการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์ก คำตอบ ในแต่ละเรื่อง คือเหตุผลของผู้ตอบแต่

ละคน การให้คะแนน จะให้ตามลำดับขั้นพัฒนาการ ทั้ง 6 ขั้น แบ่งเป็น 2 วิธี โดยวิธีแรกเป็นการให้คะแนนรวม โดยเหตุผลที่ผู้ตอบอยู่ในขั้นไหนมากที่สุด ถือว่าผู้ถูกวัดมีพัฒนาการในขั้นนั้น อาจกล่าวได้ว่าการให้คะแนนพัฒนาการด้านการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมเป็นคะแนนฐานนิยม ส่วนวิธีที่สองเป็นการให้คะแนนอย่างละเอียด ผู้ตรวจจะให้คะแนนความคิดว่าอยู่ในขั้นใด เมื่อตรวจครบทุกข้อแล้ว นำมาหาความถี่ของแต่ละขั้น แล้วรายงานเป็นเปอร์เซ็นต์ในแต่ละขั้นรวมทั้ง 6 ขั้น เป็นร้อยเปอร์เซ็นต์สำหรับผู้ตอบแต่ละคน

2. วิธีการวัดแบบมีตัวเลือก โดยการใช้สถานการณ์ที่มีความขัดแย้งทางจริยธรรม แล้วจัดหาคำตอบให้ผู้ตอบได้เลือกคำตอบที่ใกล้เคียงกับความคิดของตัวเองมากที่สุดเพียง 1 คำตอบ ในสถานการณ์แต่ละเรื่อง ว่ามีเหตุผลในการเลือกกระทำหรือไม่กระทำพฤติกรรม จาก 6 ตัวเลือก ตามขั้นพัฒนาการด้านการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์ก

3. วิธีการประเมินผลและเรียงลำดับความสำคัญของประเด็นปัญหา โดยการให้คำตอบมาหลายประเด็นตามขั้นของการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านต่าง ๆ แต่ละเรื่องจะให้ผู้ตอบประเมินค่าประเด็นต่าง ๆ ทุกประเด็นตามที่ให้ไว้แล้วนำ 4 ประเด็นที่เห็นว่าสำคัญที่สุดมาเรียงลำดับความสำคัญอีกครั้ง โดยวิธีการให้คะแนนใช้ดัชนีเรียงลำดับ เนื่องจากมีความสัมพันธ์ทางบวกกับอายุ และความสามารถของผู้ตอบในการเข้าใจสถานการณ์นั้นด้วย

โดยสรุปการวัดการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมเป็นการบ่งบอกถึงแรงจูงใจในการกระทำพฤติกรรมของบุคคล ที่มีการพัฒนาเป็นขั้นตอนสัมพันธ์กับช่วงอายุ การศึกษาที่ผ่านมาพบว่าการวัดระดับการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม 3 วิธีการ ได้แก่ วิธีการตอบโดยอิสระ วิธีการวัดแบบมีตัวเลือกและวิธีการประเมินผลและเรียงลำดับความสำคัญของประเด็นปัญหา แต่ละวิธีทำให้ทราบว่าบุคคลใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมในระดับใด สำหรับการตัดสินใจกระทำพฤติกรรม

พฤติกรรมจริยธรรมของวัยรุ่น

พฤติกรรมจริยธรรมของวัยรุ่นเป็นการกระทำพฤติกรรม หรือการประพฤติปฏิบัติของวัยรุ่นที่แสดงออกถึงการมีจริยธรรม ทั้งด้านความคิด คำพูด และการกระทำที่สอดคล้องกับค่านิยมในสังคม หรือจเว้นการกระทำพฤติกรรมที่เป็นการฝ่าฝืนกฎเกณฑ์ในสังคมนั้น ให้วัยรุ่นสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขและเกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อย (จุจเดือน , 2550; ชิริศรา, 2551) พฤติกรรมจริยธรรมของวัยรุ่นจำเป็นต้องอาศัยหลักจริยธรรมเพื่อกำหนดรูปแบบการตัดสินใจ เช่นเดียวกับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของบุคคลโดยทั่วไป

ความประพฤติและการปฏิบัติของวัยรุ่นที่แสดงออกถึงการมีจริยธรรมนั้นขึ้นอยู่กับแนวทางที่ใช้ในการตัดสินใจเชิงจริยธรรม การสังเคราะห์งานวิจัยทางจิตพฤติกรรมศาสตร์พบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์ และการเป็นแบบอย่างที่ดีด้านต่างๆ มีผลต่อการพัฒนาจิตใจในหลายด้านที่เกี่ยวกับพฤติกรรมจริยธรรม (จุจเดือน , 2557) โดยลักษณะจริยธรรมในสังคมไทยที่ผู้ทรงคุณวุฒิปรับปรุงไว้ทั้งหมด 11 ด้าน (ลิวลี, 2548) ประกอบด้วย ด้านความรับผิดชอบ ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีเหตุผล ด้านความกตัญญูกตเวที ด้านการรักษาระเบียบวินัย ด้านความเสียสละ ด้านความสามัคคี ด้านความประหยัด ด้านความยุติธรรม ด้านความอดทนและด้านความเมตตา กรุณา ดังต่อไปนี้

1. ด้านความรับผิดชอบ เป็นความมุ่งมั่น ตั้งใจจะปฏิบัติหน้าที่ของตนเพื่อให้เกิดความสำเร็จตามจุดประสงค์ และยอมรับในผลที่จะเกิดขึ้นไม่ว่าจะเป็นด้านบวกหรือด้านลบและพยายามปรับปรุงการปฏิบัติให้ดียิ่งขึ้น พฤติกรรมแสดงออกถึงความรับผิดชอบ ได้แก่ การใช้ความสามารถอย่างเต็มที่ การยอมรับผลการกระทำของตน การรู้หน้าที่และกระทำตามหน้าที่ของตนเองเป็นอย่างดี

2. ด้านความซื่อสัตย์ เป็นคุณลักษณะที่แสดงถึงการประพฤติปฏิบัติอย่างเหมาะสมมีความน่าเชื่อถือทั้งทางกาย วาจา ใจ ต่อตนเอง และผู้อื่น โดยการยึดมั่นกับ ความถูกต้องดีงาม มีความละเอียดที่จะกระทำพฤติกรรมที่ไม่ตรงกับความเป็นจริง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความซื่อสัตย์ ได้แก่ การตรงต่อเวลา การรักษาคำพูด หรือคำมั่นสัญญา การไม่ให้ร้ายผู้อื่น รวมทั้งกล้ายอมรับความจริงยอมรับผิดจากการกระทำของตน ไม่ขโมยของผู้อื่นหรือหยิบของผู้อื่นก่อนได้รับอนุญาต การศึกษาที่ผ่านมาพบว่า นักเรียนวัยรุ่นระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีความคิดเห็นทางจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์อยู่ในระดับสูง โดยมีปัจจัยที่สัมพันธ์กับความซื่อสัตย์ คือ เกรดเฉลี่ย ลักษณะ โรงเรียนและพฤติกรรมทางพุทธศาสนา (ทิมมพร, จิตวี, และสิรินัดดา, 2554) และการศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพพบว่า ลักษณะความซื่อสัตย์ของนักเรียนที่แสดงออกด้วยพฤติกรรมทางกาย ได้แก่ การมีความยึดมั่นในคำพูดของตนเอง (สุทธิวรรณและศศิกาญจน์, 2552)

3. ด้านความมีเหตุผล เป็นความสามารถในการใช้ปัญญาในการประพฤติปฏิบัติ รู้จักไตร่ตรอง มีความยับยั้งชั่งใจ โดยไม่ยึดมั่นกับอารมณ์ของตนเองที่มีอยู่เดิม มีความสามารถในการหาสาเหตุของสิ่งต่าง ๆ รวมไปถึงการพิจารณาว่าหากทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดไปแล้ว จะเกิดผลดี หรือผลเสียต่อตนเอง และคนรอบข้างอย่างไรบ้าง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความมีเหตุผล ได้แก่ การใช้กระบวนการคิดอย่างมีเหตุผล การไม่ยึดตนเองหรือบุคคลเป็นใหญ่ การรู้จักเหตุรู้จักผล

4. ด้านความกตัญญูทศเวท เป็นความรู้สึกรักในบุญคุณและตอบแทนคุณต่อผู้อื่น หรือสิ่งอื่นที่มีต่อตนเอง พฤติกรรมแสดงออกถึงความกตัญญูทศเวท ได้แก่ การแสดงความเคารพนับถือและเชือถือผู้มีพระคุณ การรักษาเกียรติยศและชื่อเสียงของครอบครัวและสถาบันการศึกษา

5. ด้านการรักษาระเบียบวินัย เป็นการควบคุมความประพฤติและการปฏิบัติให้ถูกต้องเหมาะสมกับกฎข้อบังคับ ข้อตกลง กฎหมายและศีลธรรม เพื่อความสงบสุขในชีวิตของตนและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคม พฤติกรรมแสดงออกถึงการรักษาระเบียบวินัย ได้แก่ การควบคุมจิตใจและอารมณ์ให้อยู่ในกรอบและระเบียบที่พึงาม การควบคุมกิริยาให้สุภาพ เหมาะสมกับบุคคล โอกาส เวลา และสถานที่ การปฏิบัติตามกฎข้อบังคับ การศึกษาที่ผ่านมาพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีความคิดเห็นทางจริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเองสูง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความมีวินัยในตนเองสูง คือ ลักษณะของโรงเรียน และความดีในการสวดมนต์ที่บ้าน (อนัญญาและฐิติวี, 2553)

6. ด้านความเสียสละ เป็นการละความเห็นแก่ตัว การแบ่งปันแก่คนที่ควรให้ด้วยกำลังกาย กำลังทรัพย์ กำลังสติปัญญา และรู้จักสละอารมณ์ร้ายในตนเองทิ้ง การสละความสุขสบายหรือประโยชน์ของตนเอง และทำประโยชน์ให้แก่บุคคลอื่นโดยไม่หวังผลตอบแทน พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความเสียสละ ได้แก่ การบำเพ็ญประโยชน์ต่อส่วนรวม ไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน ช่วยแสดงความคิดเห็นอย่างตรงไปตรงมาเพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้แก่ผู้อื่นตามกำลังสติปัญญา

7. ด้านความสามัคคี เป็นความพร้อมเพรียง และร่วมมือกันในการกระทำกิจกรรมให้สำเร็จลุล่วง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความสามัคคี ได้แก่ การปรับตนเองให้เข้ากับผู้อื่นได้ การมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมที่เป็นส่วนรวม การมีความหวังดีและมองผู้อื่นในแง่ดี

8. ด้านความประหยัด เป็นการใช้สิ่งทั้งหลายอย่างพอเหมาะพอควร และได้ประโยชน์มากที่สุด รวมทั้งการรู้จักระมัดระวังและยับยั้งความต้องการให้อยู่ในกรอบและขอบเขตที่พอเหมาะพอควร การรู้จักดำรงชีวิตให้เหมาะสมกับสภาพฐานะความเป็นอยู่ส่วนตนและสังคม ได้แก่ การรู้จักใช้เวลาให้เป็นประโยชน์ เหมาะสมกับสถานการณ์ การใช้ทรัพย์สินมีคุณค่าและมีประโยชน์ การใช้จ่ายเท่าที่จำเป็น

9. ด้านความยุติธรรม เป็นการกระทำด้วยความเที่ยงตรงสอดคล้องกับความเป็นจริง และเหตุผลของการกระทำนั้น ความยุติธรรมจะต้องอยู่บนพื้นฐานของความเท่าเทียม ไม่มีความลำเอียงอะไรที่เหมือนกันจะต้องได้รับการปฏิบัติที่เหมือนกัน ในทางตรงกันข้าม อะไรที่ต่างกันก็ต้องได้รับการปฏิบัติที่ต่างกันด้วย และจะต้องเป็นการกระทำที่ก่อให้เกิดผลลัพธ์ในทางที่ดี พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความยุติธรรม ได้แก่ การกระทำที่ไม่มีความลำเอียงทั้งจากเหตุผลเพราะความชอบพอรักใคร่ ความเกลียด หรือความกลัว ไม่เป็นการกระทำที่เข้าข้างคนผิด และการไม่เห็นผิดเป็นชอบเป็นต้น

10. ด้านความอดสาหัส เป็นความพยายามอย่างเข้มแข็งเพื่อให้งานที่ทำประสบความสำเร็จ มีความพยายามในการกระทำด้วยความขยัน อดทน พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความอดสาหัส ได้แก่ การมีความพยายาม ไม่ท้อถอย พยายามต่อสู้เพื่อเอาชนะอุปสรรค

11. ด้านความเมตตากรุณา เป็นความปรารถนาให้ผู้อื่นได้รับความสุข สามารถแสดงออกโดยการช่วยเหลือด้วยการกระทำ หรือด้วยวาจา รวมถึงการไม่คิดร้ายต่อผู้อื่นด้วย พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความเมตตากรุณา ได้แก่ การช่วยเหลือผู้อื่น มีอาการทางกาย วาจา ที่แสดงต่อผู้อื่นด้วยความสุภาพ นุ่มนวล ปลอดภัยเมื่อผู้อื่นเป็นทุกข์ และแสดงความยินดีเมื่อผู้อื่นได้รับความสุข

การทบทวนวรรณกรรมพบแนวทางที่วัยรุ่นใช้กำหนดรูปแบบการตัดสินใจกระทำพฤติกรรมจริยธรรม ได้แก่ ด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ด้านความเสียสละ และด้านความประหยัด (ศิริศร่า, 2551) และยังพบการสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับคุณธรรมในประเทศไทยและต่างประเทศ พบว่าพฤติกรรมจริยธรรมในช่วงวัยรุ่นที่ได้รับการศึกษามากที่สุด ได้แก่ พฤติกรรมอนุรักษ์และประหยัด พฤติกรรมการปฏิบัติตามกฎระเบียบวินัย พฤติกรรมรับผิดชอบ และพฤติกรรมการเป็นพลเมืองดี (จุจเดือน , 2550) ในส่วนของผู้ปกครองพบว่า ผู้ปกครองเห็นด้วยมากกับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนวัยรุ่น ทั้งในด้าน ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ความเป็นผู้มีวัฒนธรรมและปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณี ด้านความมีระเบียบวินัยและด้านความขยันหมั่นเพียรตามลำดับ (จิตติพล, 2552)

โดยสรุป พฤติกรรมจริยธรรมของวัยรุ่นที่แสดงออกถึงการมีจริยธรรม ทั้งด้านความคิด คำพูด และการกระทำนั้น ต้องมีความสอดคล้องกับค่านิยมในสังคม โดยผู้ทรงคุณวุฒิปรับปรุงไว้ทั้งหมด 11 ด้าน ได้แก่ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีเหตุผล ด้านความกตัญญู กตเวที ด้านการรักษาระเบียบวินัย ด้านความเสียสละ ด้านความสามัคคี ด้านความประหยัด ด้านความยุติธรรม ด้านความอดสาหัสและด้านความเมตตากรุณาเพื่อให้อายุรุ่นสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

ความสัมพันธ์ระหว่างพัฒนาการจริยธรรมและพฤติกรรมจริยธรรมกับพฤติกรรมก้าวร้าวร้าย ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

พัฒนาการจริยธรรมของวัยรุ่นเป็น การเปลี่ยนแปลงความสามารถ ในการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมตัดสินใจเลือกกระทำพฤติกรรมใน สถานการณ์ต่าง ๆ วัยรุ่นที่สามารถใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมได้ดี จะสามารถตัดสินใจได้ว่าควรหรือไม่ควรกระทำพฤติกรรมใด เมื่ออยู่ในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่มี

ความขัดแย้ง การเรียนรู้ การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของวัยรุ่นเกิดขึ้นตามระดับพัฒนาการที่มีการพัฒนาเป็นขั้นตอน แล้วแสดงออกมาในรูปแบบของพฤติกรรมเชิงจริยธรรม การทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับพัฒนาการจริยธรรมของ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ที่ผ่านมา พบการศึกษาเปรียบเทียบการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 เขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย โดยการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม 6 ชั้นของโคลเบอร์กพบว่า นักเรียนมีการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมในขั้นการทำตามหน้าที่ทางสังคมมากที่สุด รองลงมาคือ การทำตามคำมั่นสัญญา และพฤติกรรมเชิงจริยธรรมด้านความเมตตากรุณา เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านความสามัคคี ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านความซื่อสัตย์ (ทองคำ , 2550) และยังพบการศึกษาการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะการคิดให้เหตุผลเชิงจริยธรรมพบว่า ก่อนเรียนนักเรียนมีทักษะการคิดอยู่ในระดับการทำตามผู้อื่นเห็นชอบ หลังเรียนนักเรียนมีระดับการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมอยู่ในระดับการทำตามหน้าที่ทางสังคม เนื่องจากนักเรียนมีทักษะการคิดการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมสูงขึ้น (สินานาด, 2547)

การมีพัฒนาการจริยธรรมที่ดี ช่วยให้วัยรุ่นสามารถควบคุมพฤติกรรม และการแสดงบทบาททางสังคมของตนเองได้ ส่วนวัยรุ่นที่ยังไม่มีทักษะในด้านการตัดสินใจที่ดีพอ หรือขาดทักษะการคิดวิเคราะห์ อาจแสดงพฤติกรรมออกมาในทางลบ เช่น พฤติกรรมก้าวร้าวได้ การศึกษาที่ผ่านมาพบว่า พฤติกรรมก้าวร้าวเป็นพฤติกรรมทางลบที่มีความเกี่ยวข้องกับจริยธรรม (จุจเดือน , 2550) โดยวัยรุ่นที่มีทัศนคติในเชิงบวกต่อพฤติกรรมก้าวร้าวหรือการใช้ความรุนแรงในการตอบสนองต่อบุคคลบุคคลอื่น มักเป็นกลุ่มที่ขาดจริยธรรมในการดำเนินชีวิต (Hymel, Henderson, & Bonanno, 2005) และยังพบว่าช่วงวัยรุ่นตอนต้นที่ไม่ให้ความสำคัญ หรือลดระดับความสำคัญของการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมลง มีแนวโน้มกระทำการพฤติกรรมก้าวร้าว หรือพฤติกรรมรุนแรงได้ในช่วงวัยรุ่นตอนปลาย (Paciello, Fida, Tramontao, Lupinette, & Caprara, 2008) และวัยรุ่นที่มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมก้าวร้าว มักเห็นว่าพฤติกรรมก้าวร้าวมีประโยชน์ เป็นการระบายออก หรือเป็นการแสดงเพื่อให้ผู้อื่นยอมรับ วัยรุ่นกลุ่มนี้จะมีพฤติกรรมก้าวร้าวสูง (จุจเดือน, 2550)

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมกับพฤติกรรมก้าวร้าวโดยเชื่อมโยงข้อมูลทางสังคม เหตุผลทางด้านจริยธรรม ลักษณะอารมณ์ และพฤติกรรมก้าวร้าวของวัยรุ่นในช่วงอายุ 13 - 18 ปี พบว่า พฤติกรรมก้าวร้าวเกิดขึ้นเมื่อวัยรุ่นคาดหวังในผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นภายหลังการกระทำพฤติกรรม ที่สัมพันธ์กับการขาดเหตุผลเชิงจริยธรรมร่วมกับปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม และการมีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ (Arsenio, Adams, & Gold, 2009) สำหรับประเทศไทย ยังไม่พบการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพัฒนาการจริยธรรม และพฤติกรรมจริยธรรม กับพฤติกรรมก้าวร้าว การทบทวน

วรรณกรรมที่ผ่านมาพบเพียงการศึกษาตัวบ่งชี้ทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมก้าวร้าวของ นักศึกษาอาชีวศึกษา ที่มีการกล่าวถึงการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้วยการเปรียบเทียบหาความสัมพันธ์ โดยมีตัวแปรอิสระอยู่ 2 ประเภท คือ ตัวแปรด้านสถานการณ์ ที่ประกอบด้วย การอบรมเลี้ยงดูแบบรัก สนับสนุนและแบบใช้เหตุผล และตัวแปรด้านจิตลักษณะ ที่ประกอบด้วย เจตคติที่ถูกต้องต่อพฤติกรรม ก้าวร้าว เหตุผลเชิงจริยธรรม ลักษณะมุ่งอนาคตและความคุมตน และการปฏิบัติทางพุทธศาสนา พบว่า นักเรียนที่มีการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ จะมีพฤติกรรมก้าวร้าวสูง (ไชยศาสตร์, 2546) แต่ในการศึกษานั้นวัดเพียงการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมในชั้นที่ 5 และชั้นที่ 6 เท่านั้น

การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านจริยธรรมในเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี

การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านจริยธรรมเป็นการจัดการเรียนการสอนที่ สถาบันการศึกษาให้ความสำคัญในการพัฒนาองค์ความรู้ของผู้เรียนควบคู่ไปกับการสอดแทรก คุณธรรมจริยธรรมเพื่อสร้างคุณลักษณะของผู้เรียนให้เกิดความสำนึกในคุณธรรมจริยธรรมเป็นสำคัญ เนื่องจากสังคมเน้นการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพในคนเป็นคนดี มีคุณธรรม มีจิตสำนึกที่ รับผิดชอบต่อตนเองและส่วนรวม จังหวัดสุราษฎร์ธานีร่วมกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 จึงได้กำหนดทิศทางการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เน้นการผลิต นักเรียนที่มีคุณภาพ โดยการพัฒนาคุณภาพการศึกษายุคใหม่ด้วย 5 กลยุทธ์หลัก โดยหนึ่งในห้าเป็นกล ยุทธ์สำคัญด้านจริยธรรม ที่เน้นการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม (moral and ethics) เพื่อพัฒนาเด็กยุคใหม่ ทั้งด้านความรู้ ทักษะ และคุณธรรมจริยธรรมให้มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ แก้ไขปัญหา มีจิต สาธารณะและจิตบริการ มีระเบียบวินัย มีศีลธรรม คุณธรรมและจริยธรรม สามารถอยู่รวมกันได้ อย่างสันติสุขและเอื้ออาทร (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11, 2555) โดยมีแนวคิดใน การสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมในการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีจิตใจและมีพฤติกรรมที่มี คุณธรรม ดังนี้

1. การสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมในการเรียนการสอนที่จะให้ผลซึมลึกเข้าไปใน จิตใจต้องมีการลงมือปฏิบัติจริงอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ
2. ทุกคนต้องเห็นความสำคัญของคุณธรรมจริยธรรม มีความรู้ความเข้าใจด้วยจิตใจที่ ขอมรับในคุณงามความดีอย่าแท้จริง ไม่ได้ถูกบังคับ

การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านจริยธรรมมีเป้าหมาย ดังนี้

1. ผู้เรียนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 มีความตระหนัก สามารถวิเคราะห์สถานการณ์ทางด้านจริยธรรม วัฒนธรรมและอัตลักษณ์ของชุมชน
2. ผู้เรียนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 90 มีการปฏิบัติกิจกรรมบริการเพื่อเป็นประโยชน์ต่อสาธารณะด้วยจิตอาสา
3. ผู้เรียนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 60 สามารถควบคุมตนเอง จัดการกับสถานการณ์ที่มีความซับซ้อนเพื่อประโยชน์สาธารณะและปกป้องคุ้มครองสังคม

การจัดการเรียนการสอนด้านจริยธรรมในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอยู่ร่วมกันในสังคม การปรับตัวตามสภาพแวดล้อม เน้นให้เกิดความเข้าใจทั้งตนเองและผู้อื่น มีความอดทน อดกลั้น ยอมรับในความแตกต่างอย่างมีคุณธรรม ให้สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต ประจำวันได้ โดยแบ่งการจัดการเรียนการสอนให้ครอบคลุมตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม แบ่งเป็นส่วนสาระศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม จำนวน 20 ชั่วโมง, 40 ชั่วโมง และ 40 ชั่วโมง ตามลำดับ เน้นแนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม หลักธรรมของพระพุทธศาสนา รวมถึงการนำหลักธรรมคำสอนไปปฏิบัติในการพัฒนาตนเอง และการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข เป็นผู้กระทำความดี มีค่านิยมที่ดีงาม พัฒนาตนเองอยู่เสมอเพื่อเป็นนักคิดอย่างมีวิจาร์ณญาณ สามารถวิเคราะห์เหตุการณ์ และวางแผนการดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสม โดยใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย ดังนี้

1. วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เช่น เทคนิคเล่าเรื่อง เทคนิคคู่คิด
2. วิธีการสอนแบบบรรยาย
3. วิธีการสอนโดยใช้เกม
4. วิธีการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้
5. วิธีการสอนโดยใช้กระบวนการกลุ่ม
6. วิธีการสอนโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป
7. วิธีการสอนแบบแสดงบทบาทสมมุติ

กล่าวได้ว่า หลักสูตรการจัดการศึกษาให้นักเรียนเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรมในการดำเนินชีวิตนั้น ใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับ ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม มีคุณธรรมและจริยธรรมในการดำเนินชีวิต

นอกจากนี้การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านจริยธรรมในเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ยังมีการจัดกิจกรรมเพื่อมุ่งส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมอย่างหลากหลาย เช่น การทำ

ค่ายคุณธรรมและจริยธรรมสัญจร เพื่อให้เยาวชนที่เข้าร่วมโครงการลงพื้นที่ภาคสนามในการเรียนรู้สถานที่สำคัญทางพระพุทธศาสนา พร้อมทั้งการฝึกจิตภาวนา และเรียนรู้หลักธรรมผ่านวิทยากรที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญ อันจะก่อให้เกิดรูปแบบกิจกรรมที่มุ่งหวังให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมสามารถนำหลักธรรม คำสอนต่างๆ ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน และสามารถนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการปรับตัวให้สามารถดำรงอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

เห็นได้ว่าการพัฒนาเด็กยุคใหม่ให้เป็นผู้มีคุณธรรม มีจิตใจเอื้อเฟื้อ มีวินัย มีความรับผิดชอบ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมีความสำคัญ เพื่อเสริมสร้างให้เยาวชนเป็นคนดี มีคุณธรรม มีจิตสำนึกที่รับผิดชอบต่อตนเองและส่วนรวม สามารถอยู่รวมกันได้อย่างมีความสุข

สรุปการทบทวนวรรณกรรม

การทบทวนวรรณกรรมเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างพัฒนาการจริยธรรมและพฤติกรรมจริยธรรมกับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สรุปได้ว่าพัฒนาการของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น อยู่ในช่วงวัยรุ่นตอนต้น และช่วงต้นของวัยรุ่นตอนกลางที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย จิตอารมณ์ สังคมและสติปัญญา ด้านร่างกายเห็นการเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจนในส่วนของโครงสร้างกระดูก กล้ามเนื้อและระบบสืบพันธุ์ ด้านอารมณ์จะรุนแรง เปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา และมักมีอารมณ์หงุดหงิด จนบางครั้งก็ไม่สามารถควบคุมอารมณ์ และพฤติกรรมของตนเองจนแสดงออกมาในลักษณะของอารมณ์ที่มีความก้าวร้าวได้ ด้านสังคมเริ่มคบเพื่อนที่มีความสนใจคล้ายกัน การคบเพื่อนจึงเป็นพฤติกรรมทางสังคมที่สำคัญต่อจิตใจ และมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของวัยรุ่น ส่วนการเปลี่ยนแปลงทางด้านสติปัญญาพบว่าวัยรุ่นช่วงนี้มีความเป็นเหตุและผล มีความคิดแบบนามธรรมมากขึ้น ซึ่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวมีส่วนเกี่ยวข้องกับพัฒนาการจริยธรรม พฤติกรรมจริยธรรม และพฤติกรรมก้าวร้าวในช่วงวัยรุ่นด้วย

พฤติกรรมก้าวร้าวเป็นพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการเรียกร้องสิทธิแห่งตนโดยไม่สนใจว่าจะไปละเมิดสิทธิของผู้อื่นหรือไม่ และแสดงออกมาทางความคิด ทางกายและทางวาจา เพื่อตอบสนองสิ่งที่มากระตุ้น หรือบุคคลเป้าหมาย เกิดจากปัจจัยหลายประการ ทั้งปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยที่เกี่ยวกับเพื่อน ชุมชน สังคม และสื่อ ผลจากพฤติกรรมก้าวร้าวก่อให้เกิดความเดือดร้อนทั้งต่อตนเอง และผู้อื่น และแนวทางป้องกันพฤติกรรมก้าวร้าวที่ดีที่สุดควรเน้นป้องกันในกลุ่มเสี่ยง เพื่อลดโอกาสไม่ให้วัยรุ่นกลุ่มเสี่ยงเข้าสู่เส้นทางของการใช้พฤติกรรมก้าวร้าวในการแก้ปัญหา และเพิ่มปัจจัยปกป้องเพื่อพัฒนาความเข้มแข็งด้านต่าง ๆ ที่ช่วยให้วัยรุ่นมีการเจริญเติบโตที่ดี มี

พัฒนาการทางสติปัญญา อารมณ์ สังคมและมีพัฒนาการทางจริยธรรมที่เหมาะสม ทำให้วัยรุ่นรู้สึกว่าคุณเองสามารถกระทำในสิ่งที่ได้

พัฒนาการจริยธรรมเป็นการเปลี่ยนแปลงความสามารถเกี่ยวกับการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมในการตัดสินใจเลือกกระทำพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งในสถานการณ์ที่มีความขัดแย้งทางจริยธรรมตามระดับพัฒนาการในแต่ละช่วงอายุ ควบคู่กับการพัฒนาทางสติปัญญาที่เกิดขึ้นในช่วงวัยรุ่นตอนต้น โดยพัฒนาการจริยธรรมจะพัฒนาเป็นลำดับขั้น 3 ระดับ ตามแนวคิดของโคลเบอร์ก คือ จริยธรรมในระดับก่อนเกณฑ์ทางสังคม จริยธรรมในระดับตามกฎหมาย และจริยธรรมในระดับเหนือเกณฑ์ตามลำดับ

พฤติกรรมจริยธรรมเป็นการกระทำพฤติกรรม หรือการประพฤติปฏิบัติของวัยรุ่นที่แสดงออกถึงการมีจริยธรรมทั้งด้านความคิด คำพูด และการกระทำที่สอดคล้องกับค่านิยมในสังคม เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อย โดยพฤติกรรมจริยธรรมตามลักษณะจริยธรรมในสังคมไทย ประกอบด้วย ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความมีเหตุผล ความกตัญญูกตเวที การรักษาระเบียบวินัย ความเสียสละ ความสามัคคี ความประหยัด ความยุติธรรมความอดสาหะ และความเมตตากรุณาที่ทำให้วัยรุ่นสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

การทบทวนวรรณกรรมที่ผ่านมาพบว่า มีความเชื่อมโยงของพัฒนาการด้านจริยธรรม พฤติกรรมจริยธรรมและพฤติกรรมก้าวร้าว โดยวัยรุ่นเรียนรู้และใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมผ่านสถานการณ์ที่กำลังเผชิญแล้วแสดงออกมาในรูปแบบของพฤติกรรมต่างๆ รวมถึงพฤติกรรมก้าวร้าวด้วย การมีพัฒนาการด้านจริยธรรมที่ดีจะทำให้วัยรุ่นมีทัศนคติที่ดีต่อการแสดงพฤติกรรมจริยธรรม มีทักษะในการตัดสินใจที่ดีไม่ยอมให้ตนเองตกเข้าไปอยู่ในเส้นทางแห่งความรุนแรง หรือมีพฤติกรรมไม่เหมาะสม วัยรุ่นกลุ่มที่มีแนวโน้มในการกระทำพฤติกรรมก้าวร้าว มักมีทัศนคติเชิงบวกเกี่ยวกับพฤติกรรมก้าวร้าว และยังเป็นกลุ่มที่ขาดจริยธรรมในการดำเนินชีวิตด้วย (Hymel, Henderson, & Bonanno, 2005) การขาดจริยธรรมทำให้วัยรุ่นไม่สามารถตัดสินใจเลือกความประพฤติ หรือการแสดงออกเมื่ออยู่ในสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม การศึกษาในต่างประเทศพบว่า วัยรุ่นตอนต้นที่ไม่ให้ความสำคัญในด้านจริยธรรมมีแนวโน้มกระทำพฤติกรรมในลักษณะก้าวร้าว (Paciello, Fida, Tramontao, Lupinette, & Caprara, 2008) การมีพัฒนาการด้านการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมที่ดีมีความเกี่ยวข้องกับการแสดงพฤติกรรมในลักษณะต่าง ๆ ของวัยรุ่น ทั้งพฤติกรรมในเชิงบวก เช่น การมีพฤติกรรมเชิงจริยธรรม และพฤติกรรมในเชิงลบ เช่น พฤติกรรมก้าวร้าว ดังนั้นการศึกษาและทำความเข้าใจครั้งนี้ ทำให้ได้ข้อมูลพื้นฐานด้านพัฒนาการจริยธรรม และพฤติกรรมจริยธรรมที่จะนำไปสู่การ

พัฒนาแนวทางการช่วยเหลือ เพื่อป้องกันไม่ให้วัยรุ่นเข้าสู่กระบวนการของการเกิดพฤติกรรมก้าวร้าว
ในช่วงวัยรุ่นตอนต้นได้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการ วิจัยแบบบรรยายเชิงความสัมพันธ์ (descriptive correlation research) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพัฒนาการจริยธรรมและพฤติกรรมจริยธรรมกับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น บทนี้จะครอบคลุมวิธีดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง และการวิเคราะห์ข้อมูล ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ศึกษาเป็นนักเรียนชายและหญิง ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1- ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ปีการศึกษา 2555 จำนวน 23,378 ราย จาก 44 โรงเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี, 2555)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชายและหญิงระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา สุราษฎร์ธานี ปีการศึกษา 2555 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี , 2555) อายุ 11-15 ปี คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยกำหนดคุณสมบัติ ดังนี้

1. กำลังศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ปีการศึกษา 2555
2. สามารถพูด อ่าน เขียนภาษาไทย และสื่อสารได้

ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ โดยใช้สูตรการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างของยามานะ (Yamane, 1973 อ้างตามบุญใจ, 2553) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ได้กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาอย่างน้อย 393 ราย จาก 22 โรงเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานี, 2555)

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

สูตร

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของกลุ่มประชากร

e = ค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ของกลุ่มตัวอย่าง มีค่าเท่ากับ .05

วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling) โดยมีขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 จำแนกโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ออกเป็น 4 ขนาด โดยยึดจำนวนนักเรียนเป็นเกณฑ์ อิงตามเกณฑ์การแบ่งขนาดโรงเรียนมัธยมศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2549 คือ (1) โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ มีจำนวนนักเรียนมากกว่า 2,500 คน จำนวน 2 โรงเรียน, (2) โรงเรียนขนาดใหญ่ มีจำนวนนักเรียน 1,500-2,499 คน จำนวน 8 โรงเรียน, (3) โรงเรียนขนาดกลาง มีจำนวนนักเรียน 500-1,499 จำนวน 18 โรงเรียน และ, (4) โรงเรียนขนาดเล็ก มีจำนวนนักเรียนน้อยกว่า 500 คน จำนวน 16 โรงเรียน จากนั้นผู้วิจัยสุ่มโรงเรียนเพื่อเป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) โดยการจับสลากแบบไม่คืน มาร้อยละ 50 จากโรงเรียนแต่ละขนาด เพื่อเป็นตัวแทนของกลุ่มประชากรได้โรงเรียนที่เป็นกลุ่มประชากร ดังนี้

โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 1 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนสุราษฎร์พิทยา

โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 4 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนสุราษฎร์ธานี 2, โรงเรียนท่าชนะ, โรงเรียนเวียงสระ, และโรงเรียนพระแสงวิทยา

โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 9 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย สุราษฎร์ธานี , โรงเรียนคีรีรัฐวิทยา ๓ , โรงเรียนมัธยมบ้านท่าเนียน , โรงเรียนสุราษฎร์พิทยา 2, โรงเรียนชัยบุรีพิทยา, โรงเรียนมัธยมพัชรกิติยาภา 3 สุราษฎร์ธานี, โรงเรียนพรุพิพิทยา, และ โรงเรียนบ้านตาขุนวิทยา

โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 8 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนปากแพรกวิทยา, โรงเรียนท่าฉางวิทยา, โรงเรียนรัชชประภาวิทยา, โรงเรียนเสวียดวิทยารัชมังคลาภิเษก , โรงเรียนท่าสะท้อนวิทยา, โรงเรียนมัธยมวิภาวดี, โรงเรียนคลองฉนวนวิทยา, และ โรงเรียนบ้านเสด็จพิทยา

ขั้นที่ 2 คำนวณหาสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละโรงเรียน โดยใช้สูตรการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละชั้น โดยใช้สูตรการหาขนาดกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (สุชาติ, 2542) จากจำนวนนักเรียนทั้งหมดในแต่ละโรงเรียน (ภาคผนวก ข)

$$\text{สูตร} \quad n_s = \frac{n \times N_s}{N}$$

N = ขนาดประชากร

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ

N_s = จำนวนหน่วยตัวอย่างในแต่ละชั้นภูมิหรือขนาดของชั้นภูมิ

n_s = จำนวนหน่วยตัวอย่างที่ต้องการสุ่มแต่ละชั้นภูมิ

เมื่อทราบจำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละโรงเรียนแล้ว ผู้วิจัยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ และสมัครใจในการตอบแบบสอบถามจากแต่ละโรงเรียนให้ครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยคำนวณได้

ในการศึกษา ผู้วิจัยมีการปรับขนาดของกลุ่มตัวอย่างเพื่อลดปัญหาการตอบกลับของแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์หรือน้อยกว่าที่กำหนด หรือในกรณีที่ข้อมูลมีการสูญหาย (Missing data) ที่ส่งผลกระทบต่อการศึกษาในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนั้นผู้วิจัยจำเป็นต้องปรับเพิ่มขนาดของกลุ่มตัวอย่างได้กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาทั้งหมด 470 ราย ซึ่งมากกว่าจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่คำนวณได้ จำนวน 77 ราย ผู้วิจัยจึงใช้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม โดยมีรายละเอียดของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นแบบสอบถาม จำนวน 9 ข้อ ประกอบด้วย อายุ เพศ ระดับการศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สถานภาพสมรสของบิดา/มารดา ลักษณะความสัมพันธ์ในครอบครัว ความเพียงพอของค่าใช้จ่ายที่ได้รับ บุคคลที่เลือกปรึกษาเมื่อมีปัญหา และลักษณะการเลี้ยงดูที่ได้รับ

ส่วนที่ 2 แบบวัดพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยดัดแปลง มาจากแบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการทะเลาะวิวาทของรุ่งรังสิมา (2549) ที่มีค่าความเที่ยงของเครื่องมือ .93 ใช้วัดพฤติกรรม หรือการกระทำที่แสดงออกถึงความคิด ความรู้สึก ที่ต้องการใช้ความรุนแรงจากภายในตนเองเพื่อตอบสนองต่อสิ่งกระตุ้น หรือบุคคลเป้าหมาย ที่แสดงออกมาภายนอกทั้งทางกายและทางวาจา เมื่ออยู่ในสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมก้าวร้าว ระหว่างนักเรียนกับผู้อื่น ลักษณะเป็นมาตรวัดประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 40 ข้อ ผู้วิจัยนำมาดัดแปลง ให้เหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่าง โดยการปรับภาษาและตัดบางข้อคำถามที่มีเนื้อหาคล้ายคลึงกันออก จำนวน 11 ข้อ ให้นักเรียนเลือกตอบเพียง 1 ตัวเลือก ในข้อความที่ตรงกับพฤติกรรมจริงของนักเรียน

แบบวัดพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีเกณฑ์การให้คะแนนข้อความทางบวก ได้แก่ ข้อ 1, 6, 8, 9, 11, 16, 19, 22, 23, 25, 27, 28, 31, 33, 34, 35, 37, 39, และ ข้อ 40 เท่ากับ 1 คะแนน ในข้อความทางบวกที่เป็นจริงที่สุด และ 5 คะแนน ในข้อความที่ไม่จริง ส่วนข้อความทางลบจะให้คะแนนในลักษณะตรงข้ามกัน แปลความหมายของข้อมูลโดยหาคะแนนมาตรฐานปกติ (Normalized T-score) จากค่าตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ (รุ่งรังสิมา, 2549) ดังนี้

T-Score ตั้งแต่ T69 ขึ้นไป	หมายถึง กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมก้าวร้าวสูงมาก
T-Score ตั้งแต่ T57 - T68	หมายถึง กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมก้าวร้าวสูง
T-Score ตั้งแต่ T45 - T56	หมายถึง กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมก้าวร้าวปานกลาง
T-Score ตั้งแต่ T33 - T44	หมายถึง กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมก้าวร้าวต่ำ
T-Score ตั้งแต่ T32 ลงมา	หมายถึง กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมก้าวร้าวต่ำมาก

ส่วนที่ 3 แบบวัดพฤติกรรมจริยธรรม เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยดัดแปลงมาจากแบบวัดพฤติกรรมทางจริยธรรมของสุรนชัย (2548) โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมจริยธรรมตามลักษณะจริยธรรมของสังคมไทย 11 ด้าน ตัดบางข้อคำถามที่มีเนื้อหาคล้ายคลึงกัน และปรับภาษาเพื่อให้กลุ่มตัวอย่างเข้าใจได้ง่าย จำนวน 19 ข้อออก เพื่อใช้ประเมินความประพฤติ หรือการปฏิบัติของวัยรุ่นที่แสดงออกถึงการมีจริยธรรม ทั้งด้านความคิด คำพูด และการกระทำที่สอดคล้องกับค่านิยมของสังคม หรืองดเว้นการกระทำที่ฝ่าฝืนกฎเกณฑ์ในสังคมนั้น ลักษณะ ของแบบสอบถามเป็นมาตรวัดประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 26 ข้อ แบ่งเป็น (1) ด้านความรับผิดชอบ จำนวน 1 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1 (2) ด้านความซื่อสัตย์ จำนวน 2 ข้อ ได้แก่ ข้อ 2, 3 (3) ด้านความมีเหตุผล จำนวน 3 ข้อ ได้แก่ ข้อ 4, 5, 6 (4) ด้านความกตัญญูกตเวที จำนวน 2 ข้อ ได้แก่ ข้อ 7, 8 (5) ด้านการรักษาระเบียบวินัย จำนวน 3 ข้อ ได้แก่ ข้อ 9, 10, 11 (6) ด้านความเสียสละ จำนวน 3 ข้อ ได้แก่ ข้อ 12, 13, 14 (7) ด้านความสามัคคี จำนวน 1 ข้อ ได้แก่ ข้อ 15 (8) ด้านความประหยัด จำนวน 3 ข้อ ได้แก่ ข้อ 16, 17, 18 (9) ด้านความยุติธรรม จำนวน 2 ข้อ ได้แก่ ข้อ 19, 20 (10) ด้านความอดสาหะจำนวน 3 ข้อ ได้แก่ ข้อ 21, 22, 23 และ (11) ด้านความเมตตากรุณา จำนวน 3 ข้อ ได้แก่ ข้อ 24, 25, 26 โดยกำหนดเกณฑ์ในการให้ความหมายและระดับคะแนนพฤติกรรมจริยธรรมของนักเรียน (สุรนชัย, 2548) ดังนี้

ปฏิบัติเป็นประจำ หมายถึง นักเรียนปฏิบัติพฤติกรรมนั้นเป็นประจำ (5 คะแนน)

ปฏิบัติบ่อยๆ หมายถึง นักเรียนปฏิบัติพฤติกรรมนั้นบ่อยๆ (4 คะแนน)

เป็นบางครั้ง หมายถึง นักเรียนปฏิบัติพฤติกรรมนั้นเป็นบางครั้ง (3 คะแนน)

ปฏิบัติเล็กน้อย หมายถึง นักเรียนปฏิบัติพฤติกรรมนั้นเพียงเล็กน้อย (2 คะแนน)

ไม่เคยปฏิบัติเลย หมายถึง นักเรียนไม่เคยปฏิบัติพฤติกรรมนั้นเลย (1 คะแนน)

การแปลผลคะแนนพฤติกรรมจริยธรรม ใช้เกณฑ์การพิจารณาคะแนนเฉลี่ยของมาตรวัดลิเคิร์ต ในการพิจารณาคัดสินคะแนนเฉลี่ยที่ได้รับจากข้อมูล (สุรนชัย , 2548) ด้วยการหาอันตรภาคชั้น และใช้ค่าพิสัย คำนวณจากคะแนนสูงสุดลบด้วยคะแนนต่ำสุด แล้วนำผลลัพธ์ที่ได้มาแบ่งเป็น 5 ช่วง เท่าๆ กัน สามารถแปลความหมายของคะแนนออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.80 หมายถึง นักเรียนมีพฤติกรรมจริยธรรมน้อยที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 1.81 – 2.60 หมายถึง นักเรียนมีพฤติกรรมจริยธรรมน้อย

คะแนนเฉลี่ย 2.61 – 3.40 หมายถึง นักเรียนมีพฤติกรรมจริยธรรมปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 3.41 – 4.20 หมายถึง นักเรียนมีพฤติกรรมจริยธรรมสูง

คะแนนเฉลี่ย 4.21 – 5.00 หมายถึง นักเรียนมีพฤติกรรมจริยธรรมสูงมากที่สุด

ส่วนที่ 4 แบบวัดพัฒนาการจริยธรรมเป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยดัดแปลง จากแบบวัดการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของประไพพิศ (2550) ที่สร้างขึ้นตามแนวคิดพัฒนาการของการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์ก ทั้ง 6 ชั้น ได้แก่ (1) การเชื่อฟังคำสั่งและหลบหลีกการลงโทษ (2) การแสวงหารางวัล (3) การทำตามที่ผู้อื่นเห็นชอบ (4) การกระทำตามหน้าที่ ทางสังคม (5) การทำตามคำมั่นสัญญา (6) การยึดอุดมคติสากล การเปลี่ยนแปลงความสามารถเกี่ยวกับการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมที่บุคคลใช้ในการตัดสินใจเลือกกระทำพฤติกรรมที่ถูกต้อง เหมาะสม และมีเหตุผลใน สถานการณ์ต่างๆ ของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ลักษณะคำถามเรื่องราว หรือเหตุการณ์ทางจริยธรรม ให้นักเรียนตัดสินใจเลือกว่ามีเหตุผลอย่างไรในการเลือกกระทำพฤติกรรมในแต่ละข้อภายใต้ระดับขั้นพัฒนาการของเหตุผลเชิงจริยธรรม จำนวน 20 ข้อ ผู้วิจัยดัดแปลงโดยการปรับภาษาให้เหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่าง ให้นักเรียนตอบเพียง 1 ตัวเลือก จาก 6 เหตุผลตามระดับพัฒนาการของการมีเหตุผลเชิงจริยธรรม โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน (ประไพพิศ, 2550) ดังนี้

ก. จัดอยู่ในกลุ่มพัฒนาการด้านการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม ขั้นที่ 1 คือ การเชื่อฟังคำสั่งและหลบหลีกการลงโทษ

ข. จัดอยู่ในกลุ่มพัฒนาการด้านการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมขั้นที่ 2 คือ การแสวงหารางวัล

ค. จัดอยู่ในกลุ่มพัฒนาการด้านการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมขั้นที่ 3 คือ การทำตามที่ผู้อื่นเห็นชอบ

ง. จัดอยู่ในกลุ่มพัฒนาการด้านการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมขั้นที่ 4 คือ การกระทำตามหน้าที่ทางสังคม

จ. จัดอยู่ในกลุ่มพัฒนาการด้านการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมขั้นที่ 5 คือ การทำตามคำมั่นสัญญา

ฉ. จัดอยู่ในกลุ่มพัฒนาการด้านการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมขั้นที่ 6 คือ การยึดอุดมคติสากล

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีดังนี้

1. การตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (content validity) โดยผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณา ตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหา และภาษาที่ใช้ จำนวน 3 ท่าน ประกอบด้วย อาจารย์พยาบาลสาขา กุมารเวชศาสตร์ที่มีความเชี่ยวชาญด้านจริยศาสตร์ 1 ท่าน อาจารย์พยาบาลที่มีความเชี่ยวชาญด้าน พฤติกรรมก้าวร้าว 1 ท่าน และครูในระดับมัธยมศึกษาที่มีประสบการณ์และมีความเชี่ยวชาญในการทำ วิจัย 1 ท่าน เพื่อตรวจสอบแก้ไข และให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความสอดคล้องของเนื้อหาเกี่ยวกับกรอบ แนวคิด ความชัดเจนของภาษา ความเหมาะสมในการนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นนำมาปรับปรุง แก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

2. การตรวจสอบความเที่ยงของเครื่องมือ (Reliability) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ผ่านการ ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา และปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้กับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในจังหวัดสุราษฎร์ธานีที่มีคุณสมบัติคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ราย เพื่อทดสอบความ สอดคล้องภายในของแบบสอบถาม โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าความเที่ยงของแบบวัดพฤติกรรมก้าวร้าว แบบวัดพฤติกรรมจริยธรรม และแบบวัด พัฒนาการจริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เท่ากับ 1, .81 และ .87 ตามลำดับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยมีขั้นตอน ดังนี้

ขั้นเตรียมการ

- นำโครงการวิจัยที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้ว เสนอต่อคณะกรรมการประเมิน งานวิจัยด้านจริยธรรม คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เพื่อพิจารณาเกี่ยวกับ จริยธรรมในการวิจัย
- หลังจากโครงการวิจัยผ่านการตรวจสอบจากคณะกรรมการจริยธรรมของคณะ พยาบาลศาสตร์เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวจากคณบดี คณะพยาบาลศาสตร์ถึง

ผู้อำนวยการ โรงเรียนแต่ละแห่งเพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูล และขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล พร้อมทั้งติดตามผลการอนุมัติในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากโรงเรียนแต่ละแห่ง

3. ภายหลังจากได้รับการอนุมัติแล้ว ผู้วิจัยเข้าพบผู้อำนวยการ โรงเรียนเพื่อแนะนำตัว ขออนุญาตเก็บข้อมูลจากนักเรียนที่อยู่ในความดูแล และชี้แจงวัตถุประสงค์การวิจัย รายละเอียดเกี่ยวกับการเก็บรวบรวมข้อมูล และขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนการ

1. ผู้วิจัยเข้าพบอาจารย์ประจำระดับชั้น เพื่อชี้แจงและอธิบายวัตถุประสงค์ของการวิจัย ให้อาจารย์ประจำระดับชั้นทราบ ก่อนเข้าพบนักเรียนในแต่ละระดับชั้น เพื่อสอบถามความสมัครใจในการตอบแบบสอบถาม และในส่วนของโรงเรียนขนาดเล็กที่มีจำนวนนักเรียนจำนวนน้อย ผู้วิจัยจะขออนุญาตเข้าพบนักเรียนพร้อมกันเท่าที่จะสามารถเข้าพบได้ ก่อนการตอบแบบสอบถาม

2. เมื่อได้กลุ่มตัวอย่างที่มีความสมัครใจในการเข้าร่วมเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยแล้ว ผู้วิจัยแนะนำตนเองกับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม และสร้างสัมพันธภาพกับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อให้เกิดความไว้วางใจ พร้อมชี้แจงวัตถุประสงค์ของการศึกษา และการพิทักษ์สิทธิ์ให้กลุ่มตัวอย่างทราบ

3. ดำเนินการให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยอธิบายวิธีการตอบแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างเข้าใจก่อนการตอบแบบสอบถาม เปิดโอกาสให้กลุ่มตัวอย่างซักถามข้อสงสัย และรอรับแบบสอบถามคืน จำนวน 10 โรงเรียน ในส่วนของโรงเรียนที่มีข้อจำกัดด้านระยะทางและระยะเวลา ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยเข้าพบกลุ่มตัวอย่าง เพื่ออธิบายวิธีการตอบแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างเข้าใจ เปิดโอกาสให้กลุ่มตัวอย่างซักถามข้อสงสัย จนมั่นใจว่ากลุ่มตัวอย่างเข้าใจวิธีการตอบแบบสอบถาม และขออนุญาตให้กลุ่มตัวอย่างรวบรวมข้อมูลส่งคืนแก่ครูประจำชั้น เพื่อให้ครูประจำชั้นรวบรวมข้อมูลเพื่อส่งคืนแก่ผู้วิจัย โดยผู้วิจัยนัดวันและเวลาในการรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง จำนวน 9 โรงเรียน และให้ครูประจำชั้นส่งแบบสอบถามคืนทางไปรษณีย์ จำนวน 3 โรงเรียน ในโรงเรียนที่มีการสูญหายของแบบสอบถาม ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลเพิ่มเติมในโรงเรียนอื่นที่มีขนาดเดียวกัน

4. ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล และรวบรวมข้อมูลทั้งหมด เพื่อดำเนินการวิเคราะห์ทางสถิติ และวิเคราะห์เนื้อหาต่อไป

การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพัฒนาการจริยธรรม และพฤติกรรมจริยธรรมกับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ผู้วิจัยคำนึงถึงจรรยาบรรณของนักวิจัย โดยเมื่อโครงร่างงานวิจัยผ่านการตรวจสอบจากคณะกรรมการประเมินงานวิจัยด้านจริยธรรม คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์แล้ว ผู้วิจัยมีแนวทางในการพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยขอความยินยอมในการเข้าร่วมเป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยแจ้งวัตถุประสงค์ของการวิจัยให้แก่ผู้อำนวยการ โรงเรียนรับทราบ และขออนุญาตเก็บข้อมูลจากผู้อำนวยการ โรงเรียนทุกแห่ง เนื่องจากผู้อำนวยการ โรงเรียนเป็นผู้ดูแลเด็กขณะอยู่ในโรงเรียน
2. ผู้วิจัยขอความยินยอมในการเข้าร่วมเป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยการแจ้งวัตถุประสงค์ และประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัยให้แก่กลุ่มตัวอย่างทุกรายรับทราบ ต้องได้รับความยินยอมในการเข้าร่วมโครงการวิจัยจากกลุ่มตัวอย่างทุกรายก่อนการเก็บข้อมูล โดยกลุ่มตัวอย่างต้องเซ็นเอกสารยินยอมเข้าร่วมโครงการวิจัย พร้อมทั้งให้กลุ่มตัวอย่างนำเอกสารแสดงความยินยอมของผู้ปกครองของผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย เพื่อให้ผู้ปกครองเซ็นเอกสารก่อนการเก็บข้อมูล เป็นลายลักษณ์อักษร ในส่วนของกลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยรื้อแบบสอบถามคืนในวันเดียวกัน ผู้วิจัยให้กลุ่มตัวอย่างนำเอกสารแสดงความยินยอมของผู้ปกครองให้ผู้ปกครองเซ็นเอกสารเป็นลายลักษณ์อักษร และรวบรวมข้อมูลส่งคืนแก่อาจารย์ประจำชั้นและผู้วิจัยได้มาติดต่อขอรับเอกสารคืนด้วยตนเองในวันถัดไป
3. ชี้แจงให้นักเรียนทุกคนทราบว่า การเข้าร่วมเป็นกลุ่มตัวอย่างเป็นไปตามความสมัครใจ สามารถทำได้โดยการตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง การเลือกเข้าร่วมหรือไม่เข้าร่วมในการวิจัยครั้งนี้ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบใด ๆ และไม่มีผลต่อเกรดหรือคะแนนของกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างมีสิทธิ์ตัดสินใจด้วยตนเอง และแม้ว่ากลุ่มตัวอย่างตัดสินใจเข้าร่วมการวิจัยแล้ว กลุ่มตัวอย่างมีสิทธิ์ที่จะถอนตัวออกจากการเป็นกลุ่มตัวอย่างได้โดยไม่เกิดผลกระทบใด ๆ (ภาคผนวก ก)

4. ผู้วิจัยให้คำอธิบายถึงข้อมูลทั้งหมดเกี่ยวกับงานวิจัยตามความเป็นจริงอย่างเปิดเผย ตามที่กลุ่มตัวอย่างต้องการตลอดระยะเวลาของการเข้าร่วมการวิจัย และข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างจะเก็บรักษาไว้เป็นความลับ ข้อมูลที่ได้จะนำไปใช้ในการอภิปรายผลในภาพรวมสำหรับการวิจัยครั้งนี้เท่านั้น

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยประมวลผลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วย อายุ เพศ ระดับการศึกษา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ การหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. พัฒนาการจริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และร้อยละ
3. พฤติกรรมจริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิเคราะห์โดยการหาค่าร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
4. พฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิเคราะห์โดยหาคะแนนมาตรฐานปกติ (Normalized T-score) จากค่าตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ
5. วิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างพัฒนาการจริยธรรม พฤติกรรมจริยธรรมกับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยการทดสอบด้วยสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สเปียร์แมน (Spearman's rank correlation) เนื่องจากก่อนการวิเคราะห์ข้อมูลได้ทดสอบข้อตกลงเบื้องต้นของการใช้สถิติสหสัมพันธ์เพียร์สัน แต่ไม่เป็นไปตามข้อตกลงในเรื่องข้อมูลของตัวแปรพฤติกรรมก้าวร้าวที่มีการแจกแจงไม่เป็นโค้งปกติ จึงปรับมาใช้สถิติในระดับที่เหมาะสมในการวิเคราะห์ข้อมูลของการศึกษาครั้งนี้

บทที่ 4

ผลการวิจัยและอภิปรายผล

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบบรรยายเชิงความสัมพันธ์ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพัฒนาการจริยธรรมและพฤติกรรมจริยธรรมกับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นนักเรียนวัยรุ่นชายและหญิง ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ปีการศึกษา 2555 จำนวน 470 ราย ระยะเวลาที่ศึกษาตั้งแต่เดือน ธันวาคม 2555 ถึงเดือน กุมภาพันธ์ 2556 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย 3 ส่วน ตามลำดับดังนี้

- ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง
- ส่วนที่ 2 พัฒนาการจริยธรรม พฤติกรรมจริยธรรม และพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
- ส่วนที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างพัฒนาการจริยธรรม และพฤติกรรมจริยธรรมกับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้เป็นนักเรียนวัยรุ่นชายและหญิง ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ปีการศึกษา 2555 จำนวน 470 ราย ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างอายุระหว่าง 12 – 15 ปี ($M = 13.38, SD = 0.89$) เกือบครึ่ง อายุ 13 ปี (ร้อยละ 45.1) เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย (ร้อยละ 57.7) กำลังศึกษาในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 (ร้อยละ 61.5) ประมาณ 1 ใน 3 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับ 2.00 – 2.50 (ร้อยละ 29.8) ($M = 2.33, SD = 1.09$) ส่วนใหญ่อาศัยอยู่กับพ่อแม่ (ร้อยละ 75.5) โดยบิดามารดาของกลุ่มตัวอย่างอาศัยอยู่ด้วยกัน (ร้อยละ 76.2) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้รับค่าใช้จ่ายอย่างเพียงพอ (ร้อยละ 95.7) เมื่อมีเรื่องไม่สบายใจกลุ่มตัวอย่างเลือกปรึกษาพ่อแม่ (ร้อยละ 72.3) และมีบางส่วนที่

เลือกปรึกษาเพื่อน (ร้อยละ 19.8) นอกจากนี้ยังพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาได้รับการเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์ (ร้อยละ 54.9) ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1

จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำแนกตามข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง
($N = 470$)

ลักษณะข้อมูลทั่วไป	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
อายุ ($M = 13.38$, $SD = 0.89$, $Min = 12$, $Max = 15$)		
12 ปี	70	14.9
13 ปี	212	45.1
14 ปี	126	26.8
15 ปี	62	13.2
เพศ		
ชาย	199	42.3
หญิง	271	57.7
ระดับการศึกษา		
ระดับชั้นมัธยมศึกษาที่ 1	289	61.5
ระดับชั้นมัธยมศึกษาที่ 2	64	13.6
ระดับชั้นมัธยมศึกษาที่ 3	117	24.9
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ($M = 2.33$, $SD = 1.09$)		
2.00 – 2.50	140	29.8
2.51 – 3.00	123	26.2
3.01 – 3.50	118	25.1
3.51 – 4.00	89	18.9
สถานภาพสมรสของบิดามารดา		
อยู่ด้วยกัน	358	76.2
แยกกันอยู่	48	10.2
หย่าร้าง	41	8.7
บิดาถึงแก่กรรม	16	3.4

ตาราง 1 (ต่อ)

ลักษณะข้อมูลทั่วไป	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
มารดาถึงแก่กรรม	6	1.3
อื่นๆ (ไม่ระบุ)	1	0.2
ลักษณะความสัมพันธ์ในครอบครัว		
อยู่กับพ่อแม่	355	75.5
อยู่กับพ่อเท่านั้น	26	5.5
อยู่กับแม่เท่านั้น	51	10.9
ไม่ได้อยู่กับพ่อและแม่	38	8.1
ความเพียงพอของค่าใช้จ่าย		
เพียงพอ	450	95.7
ไม่เพียงพอ	20	4.3
เมื่อมีเรื่องไม่สบายใจนักเรียนปรึกษา		
พ่อแม่	340	72.3
ครู/อาจารย์	17	3.6
เพื่อนๆ	93	19.8
อื่นๆ (ไม่ระบุ)	20	4.3
ลักษณะการเลี้ยงดูที่นักเรียนได้รับ		
แบบรักและตามใจ	129	27.4
แบบเผด็จการ	28	6.0
แบบปล่อยปละละเลย	9	1.9
แบบใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์	258	54.9
แบบไม่สม่ำเสมอ ไม่มีความสม่ำเสมอปลาย	25	5.3
อื่นๆ (ไม่ระบุ)	21	4.5

ส่วนที่ 2 พัฒนาการจริยธรรม พฤติกรรมจริยธรรม และพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

พัฒนาการจริยธรรม

ผลการศึกษาพัฒนาการจริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สุราษฎร์ธานี พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับพัฒนาการจริยธรรมอยู่ในขั้นที่ 5 การทำตามคำมั่นสัญญา และขั้นที่ 6 การยึดอุดมคติสากล ร้อยละ 26.87 และร้อยละ 25.54 ตามลำดับ ดังรายละเอียดในตาราง 2 และภาคผนวก ก

ตาราง 2

ความถี่ และร้อยละในการเลือกตอบจำแนกตามระดับพัฒนาการจริยธรรมของกลุ่มตัวอย่าง

($f = 9,400$)

พัฒนาการด้านการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม	ความถี่	ร้อยละ
ขั้นที่ 1 การเชื่อฟังคำสั่งและหลบหลีกการลงโทษ	1,004	10.7
ขั้นที่ 2 การแสวงหารางวัล	744	7.9
ขั้นที่ 3 การทำตามที่ผู้อื่นเห็นชอบ	1,372	14.6
ขั้นที่ 4 การกระทำตามหน้าที่ทางสังคม	1,353	14.4
ขั้นที่ 5 การทำตามคำมั่นสัญญา	2,526	26.9
ขั้นที่ 6 การยึดอุดมคติสากล	2,401	25.5

พฤติกรรมจริยธรรม

ผลการศึกษาพฤติกรรมจริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สุราษฎร์ธานี พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมจริยธรรมในระดับสูง ระดับปานกลาง และระดับสูงมากที่สุด ร้อยละ 49.4, ร้อยละ 27.9 และร้อยละ 18.7 ตามลำดับ เมื่อพิจารณากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่พบว่า มีพฤติกรรมจริยธรรมในระดับปานกลางขึ้นไป ร้อยละ 96 มีเพียงร้อยละ 4 เท่านั้นที่มีพฤติกรรมจริยธรรมในระดับน้อย ดังรายละเอียดในตาราง 3

ตาราง 3

ช่วงคะแนน ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำแนกตามระดับพฤติกรรมจริยธรรมของกลุ่มตัวอย่าง ($N = 470$)

พฤติกรรมจริยธรรม	ช่วงคะแนน	จำนวน (N)	ร้อยละ
พฤติกรรมจริยธรรมระดับน้อยที่สุด	1.00 – 1.80	-	-
พฤติกรรมจริยธรรมระดับน้อย	1.81 – 2.60	19	4.0
พฤติกรรมจริยธรรมระดับปานกลาง	2.61 – 3.40	131	27.9
พฤติกรรมจริยธรรมระดับสูง	3.41 – 4.20	232	49.4
พฤติกรรมจริยธรรมระดับสูงมากที่สุด	4.21 – 5.00	88	18.7

$M = 3.82, SD = 0.77$

พฤติกรรมก้าวร้าว

ผลการศึกษาพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สุราษฎร์ธานี พบว่าอยู่ในกลุ่มที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวระดับต่ำ คะแนน T-Score ตั้งแต่ T33 - T44 จำนวน 403 ราย (ร้อยละ 85.74) และกลุ่มที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวระดับต่ำมาก คะแนน T-Score ตั้งแต่ T32 ลงมา จำนวน 67 ราย (ร้อยละ 14.26) ตามลำดับดังรายละเอียดในตาราง 4 และภาคผนวก ง

ตาราง 4

คะแนนมาตรฐานปกติ (Normalized T-score) จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับพฤติกรรมก้าวร้าวของกลุ่มตัวอย่าง ($N = 470$)

พฤติกรรมก้าวร้าว	คะแนนมาตรฐานปกติ (Normalized T-score)	จำนวน (N)	ร้อยละ
พฤติกรรมก้าวร้าวระดับสูงมาก	T-score ตั้งแต่ T69 ขึ้นไป	-	-
พฤติกรรมก้าวร้าวระดับสูง	T-score ตั้งแต่ T57-T68	-	-
พฤติกรรมก้าวร้าวระดับปานกลาง	T-score ตั้งแต่ T45-T56	-	-
พฤติกรรมก้าวร้าวระดับต่ำ	T-score ตั้งแต่ T33-T44	403	85.7
พฤติกรรมก้าวร้าวระดับต่ำมาก	T-score ตั้งแต่ T32 ลงมา	67	14.3
รวม		470	100

ส่วนที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างพัฒนาการจริยธรรมและพฤติกรรมจริยธรรมกับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพัฒนาการจริยธรรมกับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี โดยการทดสอบสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สเปียร์แมน ผลการศึกษาพบว่า พัฒนาการจริยธรรมและพฤติกรรมจริยธรรมไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมก้าวร้าว ($r = -.09$, $r = -.06$) ดังรายละเอียดในตาราง 5

ตาราง 5

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างพัฒนาการจริยธรรมและพฤติกรรมจริยธรรมกับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในรูปเมตริกสหสัมพันธ์ (r)

ตัวแปร	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์		
	พัฒนาการจริยธรรม	พฤติกรรมจริยธรรม	พฤติกรรมก้าวร้าว
พัฒนาการจริยธรรม	1		
พฤติกรรมจริยธรรม	.29**	1	
พฤติกรรมก้าวร้าว	-.09 ^{ns}	-.06 ^{ns}	1

** $p < .01$

ns = not significant

อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพัฒนาการจริยธรรมและพฤติกรรมจริยธรรมกับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ปีการศึกษา 2555 สามารถอภิปรายผลการวิจัยตามประเด็นข้อค้นพบ ดังนี้

ว่า บุคคลใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมตามหลักการและมาตรฐานทางจริยธรรมด้วยวิจารณญาณ ก่อนที่ยึดถือและตัดสินใจนำไปปฏิบัติเมื่อคิดว่าเหมาะสม พัฒนาการจริยธรรมขั้นนี้เกิดขึ้นในช่วงวัยรุ่นตอนปลาย อายุ 16 ปีขึ้นไป ที่พัฒนาการด้านความคิดและสติปัญญา มีความสมบูรณ์แล้ว ทั้งนี้อาจอธิบายได้จากคุณลักษณะด้านครอบครัวของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเกี่ยวข้องกับพัฒนาการจริยธรรม และความรู้ด้านจริยธรรมของกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม ซึ่งคุณลักษณะของกลุ่มตัวอย่างเรื่องความสัมพันธ์ในครอบครัวและการอบรมเลี้ยงดู ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่กับบิดามารดา และบิดามารดาเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์ โดยพื้นฐานครอบครัวที่อบอุ่นช่วยให้วัยรุ่นเรียนรู้การสร้างเจตคติ ค่านิยม และสามารถตัดสินใจแสดงบทบาทของตนได้อย่างเหมาะสมเมื่ออยู่ในสังคม ซึ่งการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์ยังช่วยให้วัยรุ่นสามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองได้ดี ซึ่งการศึกษาที่ผ่านมาพบว่า การอบรมเลี้ยงดูมีความสัมพันธ์กับการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม (อรัญญา , 2549) กลุ่มตัวอย่างที่ใกล้ชิดกับบิดามารดา ได้รับการอบรมสั่งสอน โดยใช้เหตุผล อาจช่วยส่งเสริมให้วัยรุ่นใช้เหตุผลในการตัดสินใจเลือกกระทำพฤติกรรมเมื่ออยู่ในสถานการณ์ที่มีความขัดแย้งได้ตามระดับพัฒนาการ

ความรู้ด้านจริยธรรมที่อาจมีผลต่อการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในสถาบันการศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอนด้านจริยธรรมในชั้นเรียนและควบคุมหลักสูตรการเรียนการสอนโดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ให้ทุกโรงเรียนเน้นการพัฒนาความรู้ของผู้เรียนควบคู่ไปกับการสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมด้วยวิธีการสอนที่หลากหลาย ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11, 2555) ซึ่งความรู้ด้านจริยธรรมที่ได้จากการเรียนการสอนในชั้นเรียนช่วยให้กลุ่มตัวอย่างมีความสามารถวิเคราะห์สถานการณ์ในแบบสอบถามได้อย่างถูกต้อง แต่ไม่อาจไม่ใช่ว่าการตัดสินใจที่แท้จริง

พฤติกรรมจริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สุราษฎร์ธานี

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนพฤติกรรมจริยธรรมโดยรวมอยู่ในระดับสูงและระดับสูงมากที่สุด ร้อยละ 49.4 และ ร้อยละ 18.7 ตามลำดับ หรืออาจกล่าวได้ว่า กลุ่มตัวอย่างประมาณครึ่งมีพฤติกรรมจริยธรรมสูง สอดคล้องกับการศึกษาพฤติกรรมจริยธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหงที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมจริยธรรมโดยรวมอยู่ในระดับสูง (ชนิสรา, 2550) ทั้งนี้อาจอธิบายได้จากการที่กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

ในครั้งนี ส่วนใหญ่อาศัยอยู่กับบิดามารดา การศึกษาที่ผ่านมาเชื่อว่าสถาบันครอบครัวเป็นสถาบันทางสังคมแห่งแรกและมีความสำคัญต่อการเป็นแบบอย่างในการถ่ายทอด ปลูกฝังค่านิยม ความเชื่อ คุณธรรมจริยธรรมและการพัฒนาพฤติกรรมจริยธรรมในกลุ่มวัยรุ่น (กมลวรรณ , 2557) ให้วัยรุ่นเห็นความสำคัญของพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการมีจริยธรรมในการดำเนินชีวิต ทั้งด้านความคิด คำพูด และการกระทำ ตามค่านิยมในสังคม หรืองดเว้นการแสดงพฤติกรรมที่เป็นการฝ่าฝืน กฎเกณฑ์ในสังคมนั้น สอดคล้องกับกระบวนการจัดเกล้าคุณธรรมจริยธรรมของเยาวชนต้นแบบจังหวัดฉะเชิงเทราที่พบว่า สถาบันครอบครัวเป็นสถาบันหลักที่มีบทบาทสำคัญในกระบวนการจัดเกล้าทางสังคมด้านจริยธรรมทั้งทางตรงและทางอ้อม (คลใจและจันทร์ชลิ , 2552) และยังสามารถอธิบายได้จากการศึกษาที่กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาได้รับการเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์ ซึ่งรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูมีความสำคัญและมีอิทธิพลทางบวกกับพฤติกรรมจริยธรรมของวัยรุ่น การศึกษาที่ผ่านมาเชื่อว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์มีอิทธิพลทางบวกกับพฤติกรรมจริยธรรม เนื่องจากการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์เป็นการเลี้ยงดูที่บิดามารดาแสดงพฤติกรรมต่อวัยรุ่นทั้งทางกายและทางวาจาบนพื้นฐานของความมีเหตุผล ช่วยให้นักเรียนมีแนวทางในการตัดสินใจ และมีทัศนคติที่ดีต่อการแสดงพฤติกรรมที่บ่งบอกถึงความมีจริยธรรม (จุจเดือน, 2557) สอดคล้องกับการสังเคราะห์งานวิจัยทางจิตพฤติกรรมศาสตร์ในประเทศไทยที่พบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์มีความสำคัญต่อการพัฒนาจิตใจหลายด้านที่เกี่ยวกับพฤติกรรมจริยธรรม และยังเป็นกรอบรมเลี้ยงดูที่เหมาะสมในการพัฒนาจิตใจและจริยธรรมของวัยรุ่นมากกว่าการเลี้ยงดูแบบอื่น (จุจเดือน, 2557)

พฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนระดับ มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สุราษฎร์ธานี

ผลการศึกษาพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี พบว่าส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวระดับต่ำและระดับต่ำมาก ทั้งนี้อาจอธิบายได้จากคุณลักษณะของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาด้านอายุและด้านครอบครัว โดย อายุของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 13 ปี ซึ่งเป็นวัยช่วงต่อจากวัยเด็กตอนปลายเข้าสู่วัยรุ่น พื้นฐานทั่วไปของวัยรุ่นกลุ่มนี้ยังมีความสามารถด้านการใช้เหตุผล มีความตระหนักรู้ในอารมณ์ของตนเองที่ช่วยให้ควบคุมอารมณ์และการแสดงออกได้อย่างเหมาะสม (จิราพร, 2552)

ด้านครอบครัวของกลุ่มตัวอย่างพบว่า ส่วนใหญ่อาศัยอยู่กับบิดามารดา ได้รับการเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล และเลือกปรึกษาบิดามารดาเมื่อมีเรื่องไม่สบายใจ ลักษณะดังกล่าวบ่งบอกถึงพื้นฐานครอบครัวที่อบอุ่น โดยปัจจัยด้านครอบครัวมีผลต่อพฤติกรรมก้าวร้าว และมีส่วนสำคัญในการส่งเสริมวัยรุ่นให้มีเจตคติที่ดี เติบโตด้วยอารมณ์ที่มั่นคง มีพฤติกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสม และไม่แสดงพฤติกรรมในลักษณะก้าวร้าว โครงสร้างของครอบครัวที่มีผลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวในช่วงวัยรุ่นมีตั้งแต่การอบรมเลี้ยงดู และการเลียนแบบพฤติกรรมจากบุคคลในครอบครัว กระบวนการสอนและวิธีการปฏิบัติจากพ่อแม่หรือบุคคลในครอบครัว ช่วยให้วัยรุ่นเกิดการเรียนรู้ว่าสิ่งใดควร หรือไม่ควรกระทำ ก่อนการแสดงพฤติกรรมลักษณะต่างๆ (สิริทรรธา , 2553) การศึกษาที่ผ่านมาพบว่า การอบรมเลี้ยงดูเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อพฤติกรรมก้าวร้าวในช่วงวัยรุ่น (ปาริชาติ , ไพศาล, และปิยะธิดา, 2014) ซึ่งการอบรมเลี้ยงดูที่บิดามารดาอธิบายเหตุผลต่างๆช่วยให้วัยรุ่นสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสมและเป็นที่ยอมรับจากบุคคลในสังคม สอดคล้องกับการศึกษาของสุทัศน์ ที่พบว่า การอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดามีผลต่อการแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวของบุตร (สุทัศน์, 2548) วัยรุ่นที่ได้รับการเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล มักเป็นกลุ่มที่มีพฤติกรรมเชิงบวก มีความขบขันขี้เล่น สามารถใช้เหตุผลในการวิเคราะห์ก่อนการแสดงพฤติกรรม สามารถควบคุมตนเองได้ดี สอดคล้องกับการศึกษาของพรทิพย์ ที่พบว่า วัยรุ่นที่ได้รับการเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์ส่วนใหญ่มีพฤติกรรมก้าวร้าวในระดับปานกลาง (พรทิพย์, 2550) นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาเป็นกลุ่มที่เลือกปรึกษาบิดามารดาเมื่อมีปัญหาหรือเรื่องไม่สบายใจ อธิบายได้ว่า ความสัมพันธ์ที่ดีบนพื้นฐานของความมีเหตุผลระหว่างบุคคลในครอบครัวระหว่างบิดามารดาและบุตรช่วยให้คุณภาพชีวิตของวัยรุ่นมีความมั่นคง มีสภาพจิตใจที่ดี สามารถเผชิญกับปัญหาต่างๆ ในสังคมได้อย่างเหมาะสม

ความสัมพันธ์ระหว่างพัฒนาการจริยธรรมและพฤติกรรมจริยธรรมกับพฤติกรรมก้าวร้าว ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สุราษฎร์ธานี

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพัฒนาการจริยธรรมและพฤติกรรมจริยธรรมกับพฤติกรรมก้าวร้าว พบว่า พัฒนาการจริยธรรมและพฤติกรรมจริยธรรมไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมก้าวร้าว ทั้งนี้อาจอธิบายได้จากกรณีปัจจัยอื่นที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมก้าวร้าว และความไวของเครื่องมือในการวัดพัฒนาการจริยธรรม พฤติกรรมจริยธรรมและพฤติกรรมก้าวร้าวโดยปัจจัยอื่นๆ นอกเหนือจากปัจจัยด้านพัฒนาการจริยธรรมและพฤติกรรมจริยธรรมอาจ

เกี่ยวข้อง โดยตรงกับพฤติกรรมก้าวร้าวของกลุ่มตัวอย่างช่วงวัยรุ่นตอนต้น ซึ่งในการศึกษาอาจเป็นปัจจัยด้านชีวภาพและปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม โดยในด้านชีวภาพอาจเกี่ยวข้องกับพันธุกรรมหรือโครโมโซม โครงสร้างของสมองและสารเคมีในระบบประสาทที่มีบทบาทสำคัญในการกำหนดพฤติกรรมของมนุษย์ รวมถึงฮอร์โมนที่เป็นส่วนสำคัญในการแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว และด้านสติปัญญาที่เกิดจากการพัฒนาด้านความคิด ความเข้าใจ ความสามารถในการคิดหาเหตุผล หรือแม้แต่การยอมรับนับถือความเป็นมนุษย์ของผู้อื่น ที่มีส่วนสำคัญให้วัยรุ่นเข้าใจลักษณะเฉพาะและความแตกต่างของบุคคล วัยรุ่นจึงมีสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น สามารถอยู่ร่วมกันได้โดยไม่เกิดความขัดแย้ง ส่วนปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมอาจเป็น กลุ่มเพื่อน สื่อต่างๆ ที่ถ่ายทอดภาพแห่งความรุนแรง และการกระตุ้นความรู้สึกลอยจากเอาชนะ ที่อาจมีส่วนทำให้เกิดพฤติกรรมก้าวร้าวในกลุ่มวัยรุ่นได้นอกจากนี้ปัจจัยด้านครอบครัวที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดู ยังช่วยให้วัยรุ่นประพฤติในสิ่งที่ควรและแสดงพฤติกรรมได้อย่างเหมาะสม (ปาริชาติ, ไพศาล, และปิยะธิดา, 2014)

ข้อจำกัดเรื่องความไวของเครื่องมือที่ใช้ในการวัดพัฒนาการจริยธรรม พฤติกรรมจริยธรรม และพฤติกรรมก้าวร้าวอาจไวไม่เพียงพอต่อการวัดตัวแปรดังกล่าว คำตอบที่ได้ อาจเป็นความรู้ของกลุ่มตัวอย่างที่มาจากการเรียนรู้ในระบบการศึกษาและการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว หรือคำตอบของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบเพื่อต้องการเป็นที่ยอมรับจากสังคม เมื่อพิจารณาบริบทของโรงเรียนพบว่า โรงเรียนที่ศึกษาทั้งหมดอยู่ภายใต้การดูแลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 11 ซึ่งได้กำหนดหลักสูตรและควบคุมให้มีการจัดการเรียนการสอนด้านจริยธรรมที่เน้นให้ผู้เรียนมองเห็นความสำคัญในการพัฒนาความรู้ควบคู่กับการสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม เน้นกลยุทธ์ในการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ให้ผู้เรียนสามารถคิดวิเคราะห์ แก้ไขปัญหา และสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข เข้าใจถึงการเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย ตามสาเหตุปัจจัยต่างๆ ให้เกิดความเข้าใจในตนเองและผู้อื่น มีความอดทน อดกลั้น ยอมรับในความแตกต่างและมีคุณธรรม กลุ่มตัวอย่างจึงมีความรู้ว่าการกระทำใดมีความถูกต้อง และเป็นที่ยอมรับจากสังคม เมื่ออยู่ในสถานการณ์ต่างๆ ที่อาจไม่ตรงกับความรู้สึกที่แท้จริง

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบบรรยายเชิงความสัมพันธ์ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพัฒนาการจริยธรรมและพฤติกรรมจริยธรรมกับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นนักเรียนวัยรุ่นชายและหญิง ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ปีการศึกษา 2555 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรของยามานะ (Yamane) คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling) โดยโรงเรียนตามเกณฑ์การแบ่งขนาดโรงเรียนมัธยมศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2549 ได้แก่ โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ โรงเรียนขนาดใหญ่ โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดเล็ก จากนั้นทำการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) โดยการจับสลากแบบไม่ใส่คืน เพื่อสุ่มโรงเรียนในแต่ละขนาดเป็นตัวแทนของกลุ่มประชากร กำหนดหาสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละโรงเรียน โดยใช้สูตรการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละชั้น ในสัดส่วนที่เท่ากัน ได้กลุ่มตัวอย่าง 393 ราย และเก็บเพิ่ม 77 ราย เพื่อลดปัญหาการตอบกลับของแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์หรือน้อยกว่าที่กำหนด หรือในกรณีที่มีข้อมูลมีการสูญหาย ที่ส่งผลกระทบต่อการศึกษาในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาทั้งหมด 470 ราย ตามคุณสมบัติที่กำหนด

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล ของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น แบบวัดพฤติกรรมก้าวร้าว จำนวน 40 ข้อ ลักษณะเป็นมาตรวัดประมาณค่า 5 ระดับ ที่ผู้วิจัยดัดแปลงมาจากแบบวัดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการทะเลาะวิวาทของรุ่งรังสีมา (2549) แบบวัดพฤติกรรมจริยธรรม จำนวน 26 ข้อ ดัดแปลงมาจากแบบวัดพฤติกรรมจริยธรรมของสุรนชัย (2548) และแบบวัดพัฒนาการจริยธรรม ที่ดัดแปลงจากแบบวัดการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์ก ทั้ง 6 ชั้น ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน และนำไป

ทดลองใช้กับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในจังหวัดสุราษฎร์ธานีที่มีคุณสมบัติคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ราย ได้ค่าความเที่ยงของแบบวัดพฤติกรรมก้าวร้าว แบบวัดพฤติกรรมจริยธรรม และแบบวัดพัฒนาการจริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเท่ากับ .81, .81, และ .87 ตามลำดับ

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล ระหว่างเดือน ธันวาคม 2555 ถึงเดือน กุมภาพันธ์ 2556 โดยให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามข้อมูลที่ตรงกับความคิดเห็นของตนเอง ทำการพิทักษ์สิทธิด้วยวาจา และประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยข้อมูลทั่วไป วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ การหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พัฒนาการจริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และร้อยละ พฤติกรรมจริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิเคราะห์โดยการหาค่าร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นวิเคราะห์โดยการหาคะแนนมาตรฐานปกติ (Normalized T-score) จากค่าตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ วิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างพัฒนาการจริยธรรมและพฤติกรรมจริยธรรมกับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยการทดสอบด้วยสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สเปียร์แมน ได้ผลการวิจัยดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อายุ 13 ปี ร้อยละ 45.1 เป็นเพศหญิง ร้อยละ 57.7 กำลังศึกษาในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ร้อยละ 61.5 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับ 2.00 – 2.50 ร้อยละ 29.8 บิดามารดาของกลุ่มตัวอย่างอาศัยอยู่ด้วยกัน ร้อยละ 76.2 กลุ่มตัวอย่างอาศัยอยู่กับบิดามารดา ร้อยละ 75.5 ได้รับค่าใช้จ่ายอย่างเพียงพอ ร้อยละ 95.7 เมื่อมีเรื่องไม่สบายใจ กลุ่มตัวอย่างปรึกษาบิดามารดา ร้อยละ 72.3 และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้รับการเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์ ร้อยละ 54.9

2. พัฒนาการจริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นโดยรวมอยู่ในขั้นที่ 5 คือ การทำตามคำมั่นสัญญา (ร้อยละ 26.87) และอยู่ในขั้นที่ 6 คือ การยึดอุดมคติสากล (ร้อยละ 25.54) ตามลำดับ ซึ่งถือเป็นจริยธรรมในระดับเหนือกฎเกณฑ์ ตามขั้นพัฒนาการจริยธรรมของโคลเบอร์ก

3. พฤติกรรมจริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นโดยรวมอยู่ในระดับสูง ร้อยละ 49.4 ($M = 3.82, S.D. = 0.77$)

4. พฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นพบว่า อยู่ในกลุ่มที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวระดับต่ำ คะแนน T-Score ตั้งแต่ T33 - T44 จำนวน 403 ราย (ร้อยละ 85.74) และกลุ่ม

ที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวระดับต่ำมาก คะแนน T-Score ตั้งแต่ T32 ลงมา จำนวน 67 ราย (ร้อยละ 14.26) ตามลำดับ

5. ความสัมพันธ์ระหว่างพัฒนาการจริยธรรมและพฤติกรรมจริยธรรมกับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยการทดสอบสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สเปียร์แมน พบว่า พฤติกรรมก้าวร้าวไม่มีความสัมพันธ์กับพัฒนาการจริยธรรม ($r = -.09$) และไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมจริยธรรม ($r = -.06$)

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีคุณลักษณะด้านจริยธรรม ทั้งพฤติกรรมจริยธรรม และพัฒนาการจริยธรรมในระดับสูง จึงควรจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้กลุ่มตัวอย่างนำคุณลักษณะด้านจริยธรรม ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน และควรมีการส่งเสริมอย่างต่อเนื่องในทุกระดับชั้น

2. ควรมีการวิจัยเพื่อพัฒนาเครื่องมือ ทั้งแบบวัดพฤติกรรมก้าวร้าว และแบบวัดพัฒนาการจริยธรรม ให้มีความไวที่สามารถวัดพฤติกรรมก้าวร้าว และวัดพัฒนาการจริยธรรมได้อย่างแท้จริง ค่าที่ได้จากการวัดมีความคลาดเคลื่อนน้อย หรืออาจใช้วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลมากกว่า 1 วิธี เช่น ใช้วิธีการสัมภาษณ์ควบคู่กับวิธีการสังเกต ใช้วิธีการสังเกตควบคู่กับการใช้แบบสอบถาม เพื่อให้ผลการวิจัยมีความน่าเชื่อถือ

3. ควรทำวิจัยซ้ำในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพัฒนาการจริยธรรม และพฤติกรรมจริยธรรมกับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยการใช้เครื่องมือวัดที่มีความไวในการวัด

4. ควรมีการศึกษาปัจจัยอื่นที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมก้าวร้าว ซึ่งอาจไม่ใช่พัฒนาการจริยธรรมและพฤติกรรมจริยธรรม เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้ไปพัฒนาทักษะการตัดสินใจเชิงจริยธรรม และพฤติกรรมจริยธรรมของวัยรุ่นและนำไปสู่การพัฒนาแนวทางการช่วยเหลือ เพื่อป้องกันไม่ให้วัยรุ่นเข้าสู่กระบวนการของการเกิดพฤติกรรมก้าวร้าว

เอกสารอ้างอิง

- กมลวรรณ คล้ายแก้ว. (2557). บทบาทของครอบครัวในการปลูกฝังและพัฒนาความเป็นพลเมืองดีตามระบอบประชาธิปไตยให้กับเด็กและเยาวชน. *วารสารพฤติกรรมศาสตร์*, 20(1), 1-18.
- กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน. (2550). *เปรียบเทียบจำนวนคดีอาญาของสถานพินิจฯ ทั่วประเทศ เป็นรายเดือน ระหว่างปีงบประมาณ 2547-2550*. ค้นจาก http://www2.djop.moj.go.th/stat/upload_stat/11-11-5.pdf.
- กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข. (ม.ป.ป.). *ความรุนแรงของวัยรุ่นไทย: พฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพ*. กรุงเทพมหานคร: บิยอนด์ พับลิชชิง.
- กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข. (2546). *คู่มือส่งเสริมสุขภาพจิตนักเรียนระดับมัธยมศึกษาสำหรับครู* (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพมหานคร: องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.
- กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข. (2549). *ความรุนแรงในวัยรุ่นไทย : รายงานการทบทวนองค์ความรู้และข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย*. กรุงเทพมหานคร: องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.
- กฤตยา แสงเจริญ, และปญฺญทรี พ่วงสุวรรณ. (2552). พฤติกรรมเสี่ยงของเยาวชนต่อความรุนแรงในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. *วารสารพยาบาลศาสตร์และสุขภาพ*, 32(2), 21 - 33.
- จรรยา เสริมฐพงษ์, เกียรติกำจร กุศล, สายฝน เอกวางกูร, และปิยธิดา จุลเป็ย. (2553). พฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพของวัยรุ่นในจังหวัดนครศรีธรรมราช. *การพยาบาลและการศึกษา*, 3(3), 51 - 63.
- จิราพร ไชยเชนทร์. (2552). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวทางวาจาของนักเรียนหญิงช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาชุมชน มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม.
- จิตติพล ทองจันทร์. (2552). *ทัศนคติของผู้ปกครองต่อพฤติกรรมจริยธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 (ม.1 - ม.3) โรงเรียนเทศบาล 1(ห้วยมุด) อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต , กรุงเทพมหานคร.
- ชนิสรา ศิลานุกิจ. (2550). การศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง. *วารสารวิจัยรามคำแหง*, 10 (1), 1-10.

- ไชยศาสตร์ ยิ่งสุขวัฒนา. (2546). *ตัวบ่งชี้ทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักศึกษาอาชีวศึกษา*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- ดวงเดือน พันธมนาวิน. (2538). *การวัดระดับเหตุผลเชิงจริยธรรม*. กรุงเทพมหานคร: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- คลใจ ถาวรวงศ์, และจันทร์ชลิ มาพุทธ. (2552). *กระบวนการขัดเกลาคุณธรรมจริยธรรมของเยาวชนต้นแบบ จังหวัดฉะเชิงเทรา*. *วารสารการศึกษาและพัฒนาสังคม*, 5(1), 21-34.
- คจเดือน พันธมนาวิน. (2550). *รายงานการสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมในประเทศไทยและต่างประเทศ*. กรุงเทพมหานคร: บริษัทพริกหวานกราฟฟิค.
- คจเดือน พันธมนาวิน. (2557). *กลยุทธ์ครอบครัวไทยแก้วิกฤตจริยธรรมสังคม*. ค้นจาก <http://www.km.nida.ac.th/home/images/pdf/3-4.pdf>
- คุณยา จิตตะยโสธร. (2551). *บทบาททางเพศ : ในทัศนะของนักจิตวิทยา*. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย*, 28(1), 195 - 208.
- เต็มทิพย์ พานิชพันธุ์. (2550). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กและเยาวชนชายในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 2 จังหวัดราชบุรี*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาชุมชน มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม.
- ฉิมมพร รุ่งรัชชัย, จิตวิ แก้วพรสวรรค์, และสิรินัดดา ปัญญาภาส. (2554). *การศึกษาความคิดเห็นทางจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ในเด็กวัยรุ่น*. *วารสารสมาคมจิตแพทย์แห่งประเทศไทย*, 56(1), 15 - 24.
- ทะนงศ์ สุขเกษม. (2544). *ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดู การปฏิบัติของเพื่อน และสื่อกับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา จังหวัดเชียงใหม่*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- ทัศนีย์ ตระกูลศุภชัย. (2547). *ผลการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรมที่มีต่อการลดพฤติกรรมก้าวร้าวในชั้นเรียน*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- ทองคำ สุวรรณไทร. (2550). *การเปรียบเทียบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.

- ธีรศรา เงินปลั่ง. (2551). *ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมทางจริยธรรมกับปัจจัยสภาพแวดล้อมทางครอบครัว สภาพแวดล้อมทางสังคม และลักษณะของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิจัยและพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- นิตยา พลศักดิ์. (2550). *การสังเคราะห์งานวิจัยเชิงทดลองเกี่ยวกับพฤติกรรมก้าวร้าว*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- บุญใจ ศรีสถิตนรากร. (2553). *ระเบียบวิธีการวิจัยทางพยาบาลศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 5)*. กรุงเทพมหานคร: ยูเอสดอทไอ อินเตอร์ มีเดีย.
- ปาริชาติ นิยมพงษ์, ไพศาล วรคำ, และปิยะธิดา ปัญญา. (2014). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จังหวัดบึงกาฬ* Graduate Research Conference Khon Kaen University <http://gsbooks.gs.kku.ac.th/57/grc15/files/hmp8.pdf>
- ประไพพิศ บุญชิต. (2550). *ความสัมพันธ์ระหว่างเข่าอารมณ์กับการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดสงขลา*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผลและวิจัยการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, สงขลา.
- ประภัสสร ชโลธร. (2550). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำรุนแรงของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาชุมชน มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม.
- พนม เกตุมาน. (2550). *พฤติกรรมเสี่ยงในวัยรุ่น*. ค้นจาก http://www.psyclin.co.th/new_page_78.htm.
- เพ็ญจันทร์ ประดับ मुख เซอร์เรอร์, โมเซ่ เซอร์เรอร์, มัลลิกา มติโก, เสาวคนธ์ พิระพันธ์, ปนัดดา ชำนาญสุข, กฤตยา แสงวงเจริญ, และคณะ. (2551). *มิติทางสังคมวัฒนธรรมที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความรุนแรงในเด็กและเยาวชน*. นครปฐม: ฟ้าใส.
- เพ็ญศรี กระหม่อมทอง, ศศิวิมล ปุจฉาการ, และปนัดดา จันผ่อง. (2553). *การสำรวจภาวะสุขภาพของนักเรียนในประเทศไทย พ.ศ. 2551. วารสารการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม กระทรวงสาธารณสุข, 33(1), 53 - 60.*
- พรทิพย์ ทองธานี. (2550). *ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสวนอนันต์ ในเขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, กรุงเทพมหานคร.
- มัญชฎา ว่องวีระ. (2541). *จริยธรรมกับการพยาบาล*. สงขลา: ชานเมือง.

- ยูวดี พงษ์สาระนันท์กุล. (2553). การเจริญเติบโตและพัฒนาการ. ใน บุญเพ็ญ จันทวัฒนา, ฟองคำ ดิลกสกุลชัย, บัญจรงค์ สุขเจริญ, วิไล เลิศธรรมเทวี, และศรีสมบูรณ์ มุสิกสุคนธ์ (บรรณาธิการ), *ตำราการพยาบาลเด็ก เล่ม 1* (พิมพ์ครั้งที่ 2, หน้า 1 - 37). กรุงเทพมหานคร: ฟรี-วัน.
- รพีพร เพชรรัตน์. (2550). *พฤติกรรมการใช้ความรุนแรงต่อผู้อื่นของวัยรุ่นในเขตอำเภอเมืองจังหวัดสงขลา*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาชุมชน, ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม.
- รัตโนทัย พลับรู้งการ. (2551). พฤติกรรมก้าวร้าวในเด็ก. ใน นิชรา เรืองดารกานนท์, ชาครียา ชีรเนตร, รวีวรรณ รุ่งไพบรวัลย์, ทิพวรรณ หรรษคุณาชัย, และนิตยา คชภักดี (บรรณาธิการ), *ตำราพัฒนาการและพฤติกรรมเด็ก* (หน้า 286 - 296). กรุงเทพมหานคร: โฮลิสติกพับลิชชิ่ง.
- รัชนิวรรณ คำภา. (2552). *การศึกษาความวิตกกังวลทั่วไปและการสร้างโมเดลให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อลดความวิตกกังวลทั่วไปของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐ ในกรุงเทพมหานคร*. ปริญญาการศึกษาดุสิตบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพมหานคร.
- รุ่งรังสิมา สัตยาไชย. (2549). *การสร้างแบบคัดกรองและโปรแกรมป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงต่อการทะเลาะวิวาทของวัยรุ่น*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพมหานคร.
- วันเพ็ญ บุญประกอบ. (2545). *พัฒนาบุคลิกภาพของเด็กและวัยรุ่น*. ใน วินัดดา ปิยะศิลป์, และพนม เกตุมาน (บรรณาธิการ), *ตำราจิตเวชเด็กและวัยรุ่น* (หน้า 1-41). กรุงเทพมหานคร: บีคอนด์ เอ็นเทอร์ไพรซ์ .
- วาสนา จันทรพินิจ. (2551). *โปรแกรมการจัดการความโกรธร่วมกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองต่อระดับความโกรธและพฤติกรรมก้าวร้าวของวัยรุ่นตอนต้น*. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล, กรุงเทพมหานคร.
- วิลาสลักษณ์ ชวีวัลลี. (2552). จริยธรรมในเด็กเยาวชน. *วารสารพฤติกรรมศาสตร์*, 15(1), 16 - 27.
- วิโรจน์ อารีย์กุล. (2549). Video game addict: The impact, prevention and intervention. ใน สุวรรณ เรืองกาญจนเศรษฐ์, และพัฒน์ มหาโชคเลิศวัฒนา (บรรณาธิการ), *รู้ทันปัญหาหาวัยรุ่นยุคใหม่* (หน้า 55 - 63). กรุงเทพมหานคร: บีคอนด์ เอ็นเทอร์ไพรซ์.

- วิโรจน์ อารีย์กุล. (2553). *การดูแลสุขภาพและการให้คำแนะนำวัยรุ่น*. กรุงเทพมหานคร: กองกุมารเวชกรรม โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า ภาควิชาเวชศาสตร์ทหารและชุมชน วิทยาลัยแพทยศาสตร์พระมงกุฎเกล้า.
- วิไลรัตน์ วัฒนไวฑูรย์ชัย, อติศักดิ์ พงษ์พูลผลทรัพย์, และไพบุลย์ เกียรติโกมล. (2549). การศึกษาพฤติกรรมก้าวร้าวจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ออนไลน์ที่มีผลกระทบต่อเด็กอายุ 12-15 ปี ในเขตกรุงเทพมหานคร. *การประชุมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ครั้งที่ 44* หน้า 299-308, กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ศิริกาญจน์ ยัมประยัติ. (2548). อิทธิพลของสื่อต่อวัยรุ่น. *วารสารวิชาการคณะวิทยาการจัดการ, 1*(1), 87-93.
- ศิริชัย หงส์สงวนศรี, และนางพาง ลี้มสุวรรณ. (2554). *Aggression and violence in adolescents*.
 ค้นจาก http://www.rcpsych.org/cap/detail_article.php?news_id=52.
- ศิริวรรณ ปูนคอน. (2547). ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชายระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์. *วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว, สาขาจิตวิทยาชุมชน มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม*.
- ศรีเรือน แก้วกังวาล. (2545). *จิตวิทยาพัฒนาการชีวิตทุกช่วงวัย เล่ม 2 วัยรุ่น-วัยสูงอายุ* (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์. (2553). *สถิติตัวบ่งชี้สถานการณ์เด็กและเยาวชน (Child Watch)*. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์.
- สินานาด สุวรรณโชติ. (2547). *การสร้างแบบฝึกทักษะการคิดให้เหตุผลเชิงจริยธรรมสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสุราษฎร์ธานี 2 อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- สิริทรา สายบุญตั้ง. (2553). *ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์เขต 3*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์, เพชรบูรณ์.
- สิวลี ศิริไธ. (2548). *จริยศาสตร์สำหรับพยาบาล* (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- สุชาดา กิระนันท์. (2542). *ทฤษฎีและวิธีการสำรวจตัวอย่าง* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวรรณา เรื่องกาญจนเศรษฐ์, อติศักดิ์ ผลิตผลการพิมพ์, และรวีวรรณ รุ่งไพบรวัลย์. (2547). ปัญหาสุขภาพวัยรุ่นในกรุงเทพมหานคร: พฤติกรรมเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยง. *วารสารกุมารเวชศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์*, 43, 127 - 138.
- สุทธิวรรณ ตันดิรจนาวงศ์, และ ศศิกาญจน์ ทิวสุวรรณ. (2552). *การส่งเสริมคุณธรรมที่มีประสิทธิภาพ: กรณีศึกษากลุ่มเด็ก/เยาวชน และข้าราชการภาครัฐ*. ค้นจาก http://www.dra.go.th/module/attach_media/sheet8320101015040012.pdf
- สุทัศน์ คำขาลี. (2548). ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อำเภอสุวรรณภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2. *ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.*
- สุชนชัย ปานเกลียว. (2548). *รูปแบบการพัฒนาการพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา: กรณีศึกษาโรงเรียนชยานุกิจพิทยาคม จังหวัดชัยนาท. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, นครสวรรค์.*
- สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. (2550). *ทฤษฎีและเทคนิคการปรับพฤติกรรม* (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 11. (2555). *จำนวนนักเรียน ห้องเรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 11*. ค้นจาก <http://www.secondary11.go.th/th/>.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎมนตรี. (2551). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 พ.ศ. 2550 - 2554*. ค้นจาก <http://www.idd.go.th/Thai-html/05022007/PDF/PDF01/index.htm>.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2558). *สำมะโนประชากรและเคหะ*. ค้นจาก <http://popcensus.nso.go.th/>.
- อนัญญา สินรัชตานันท์, และจิตวี แก้วพรสวรรค์. (2553). *ความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนในโครงการสุขภาพจิตโรงเรียน สาขาวิชาจิตเวชเด็กและวัยรุ่น ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล . วารสารสมาคมจิตแพทย์แห่งประเทศไทย*, 55(2), 155 - 164.
- อรัญญา กาญจนานา. (2549). *องค์ประกอบที่สัมพันธ์กับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดนครศรีธรรมราช. ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผลการศึกษามหาวิทยาลัยทักษิณ, สงขลา.*

- อาภรณ์ ดীনาน. (2551). *แนวคิด & วิธีการส่งเสริมสุขภาพวัยรุ่น*. ชลบุรี: ไฮเดนกรุ๊ป ปรีน แอนด์ มีเดีย.
- อุบลรัตน์ โพธิ์พัฒนชัย. (2545). *จริยศาสตร์สำหรับพยาบาล*. กรุงเทพมหานคร: ประชุมช่าง.
- อุมาพร ตรังคสมบัติ. (2549). *ความรุนแรงในวัยรุ่นไทย: รายงานการทบทวนองค์ความรู้และ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย*. กรุงเทพมหานคร: องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.
- Arsenio, W. F., Adams, E., & Gold, J. (2009). Social information processing, moral reasoning, and emotion attributions: relations with adolescents' reactive and proactive aggression. *Child Development, 80*(6), 1739 - 1755.
- Bandura, A. (1999). Moral disengagement in the perpetration of inhumanities. *Journal of Personality and Social Psychology Review, 3*, 193 - 209.
- Berkowitz, L. (1989). Frustration-aggression hypothesis: Examination and reformulation. *Psychological Bulletin, 106*(1), 57 - 73.
- Buss, A. H., & Perry, M. (1992). The aggression questionnaire. *Journal of Personality and Social Psychology, 63*(3), 452 - 459.
- Caramaschi, D., Boer, S. F., & Koolhaas, J. M. (2006). Differential role of the 5-HT receptor in aggressive and non-aggressive mice: An across-strain comparison. *Physiology & Behavior, 90*, 590-601.
- Center for Mental Health in Schools at UCLA. (2008). *Conduct and behavior problems: intervention and resources for school aged youth*. Los Angeles, CA: Author
- Crick, N. R., & Dodge, K. A. (1996). Social information-processing mechanism in reactive and proactive aggression. *Child Development, 67*(3), 710 - 1022.
- Crick, N. R., & Grotpeter, J. K. (1995). Relational aggression, gender, and social - psychological adjustment. *Child Development, 66*(3), 710 - 722.
- Close, D. M., Han, G., Cicchetti, D., Crick, N. R., & Rogosch, F. A. (2008). Neuroendocrine regulation and physical and relational aggression: The moderating roles of child maltreatment and gender. *Development Psychology, 44*(4), 1160 - 1176.
- Dawson, T. L. (2002). New tools, new insights: Kohlberg' s moral judgement stage revisited. *International Journal of Behavioral Development, 26*(2), 154 - 166.
- Dolph, K., & Lycan, A. (2008). Moral reasoning: A necessary standard of learning in today's classroom. *Journal of Cross-Disciplinary Perspectives in Education, 1*(1), 13-19.

- Essen, D. V., Marder, E. E., & Heinemann, S. F. (2007). Pathological aggression. *Society for Neuroscience*, Retrived form www.sfn.org/briefings.
- Foley, D. L., Eaves, L. J., Wormley, B., Silberg, J. L., Maes, H. H., Kuhn, J., et al. (2004). Childhood aversity, monoamine oxidase a genotype, and risk for conduct disorder. *Archives of General Psychiatry*, *61*, 738 - 744.
- Gallup, A. C., Brien, D. T., & Wilson, D. S. (2011). Intrasexual peer aggression and dating behavior during adolescence: An evolutionary perspective. *Aggressive Behavior*, *37*, 258-267.
- Holmbeck, G. N., Jandasek, B., Sparks, C., Zukerman, J., & Zurenda, L. (2008). Theoretical foundations of development – behavioral pediatrics. In Wolraich, M. L., Drotar, D. D., Dworkin, P. H., & Perrin, E. C. (Eds.), *Developmental – behavioral pediatrics evidence and practice*. Philadelphia: Canada.
- Hongchayangkool, K. (2008). *Live experience of Thai adolescent during transition to secondary school*. Submitted in partial fulfillment of the requirements for the degree of doctor of philosophy in nursing, Chiang Mai University, Chiang Mai.
- Hosseini, L. (2008). Criticism on moral development theories of Piaget, Kohlberg, and Bandura and providing a new model for research in Iranian students' moral development. *Quarterly Journal of Education Innovation*, *24*, 31-46.
- Hymel, S., Henderson, N. R., & Bonanno, R. A. (2005). Moral disengagement: A framework for understanding bullying among adolescents. *Journal of Social Sciences*, *8*, 1-11.
- Jones, L. K., Costanzo, P. R., Malone, P., Quinlan, N. P., & Johnson, S. M. (2007). Norm-narrowing and self and perceived aggression in early-adolescent same-sex and mixed-sex cliques. *Journal of School Psychology*, *45*, 549-565.
- Klopper, I. (2010). *The relationship between exposure to violence moral development of adolescent*. Submitted in partial fulfillment of the requirements for the degree Margister Artium in Counselling Psychology, Nelson Mandela Metropolitan University, South Africa.
- Maureen manning, & George bear. (2011). Moral Reasoning and Aggressive Behavior: Concurrent and Longitudinal Relations. *Journal of School Violence*, *10*, 258–280.

- Mytton, J. A., Diguseppi, C., Gough, D., Taylor, R. S., & Logan, S. (2009). School-based secondary prevention programs for preventing violence (Review). *Cochrane Database of Systematic Reviews* 2006, Issue 3. Art. No.: CD004606. doi:10.1002/14651858.CD004606.pub2.
- Nui, J. (2009). Internal factors related to relational aggression in childhood and adolescence. *Educational Research and Review*, 4(1), 001 - 008.
- Paciello, M., Fida, R., Tramontao, C., Lupinette, C., & Caprara, G. (2008). Stability and change of moral disengagement and its impact on aggression and violence in late adolescence. *Child Development*, 79(5), 1288 - 1309.
- Parrott, D. J., & Giancola, P. R. (2007). Addressing “the criterion problem” in assessment of aggressive behavior: Development of a new taxonomic system. *Aggression and Violent Behavior*, 12, 280 - 299.
- Saewyc, E. M. (2011). Health promotion of the adolescent and family. In Mosby, E. (Eds.), *Wong's nursing care of infants and children* (9th ed., pp. 735 - 774). St. Louis, MO: Clearance Center.
- Shoal, G. D., Giancola, P. R., & Kirillova, G. P. (2003). Salivary cortisol, personality, and aggressive behavior in adolescent boy: A 5-year longitudinal study. *Journal of the American Academy of Child & Adolescent Psychiatry*, 42(9), 1101 - 1107.
- Sijtsema, J. J., Ojanen, T., Veenstra, R., Lindenberg, S., Patricia, H., Hawley., et al. (2010). Forms and functions of aggression in adolescent friendship selection and influence: A longitudinal social network analysis. *Social Development*, 19(3), 515 - 534.
- Simatwa, E. M. (2010). Piaget' theory of intellectual development and its implication for instructional management at pre-secondary school level. *Education Research and Review*, 5(7), 366 - 371.
- Spear, L. P. (2000). The adolescent brain and age-related behavioral manifestations. *Neuroscience and Biobehavioral Reviews*, 24, 417-463.
- Sullivan, T. N., Farrell, A. D., Bettencourt, A. F., & Helms, S. W. (2008). Core competencies and the prevention of youth violence. In Guerra, N. G., & Bradshaw, C. P. (Eds.), *Core competencies to prevent problem behaviors and promote positive youth development. New directions for child and adolescent development*, 122, 33 - 46.

- United Nations, Children's Fund: UNICEF. (2005). Adolescent development: Perspectives and frameworks. *Adolescent Development and participation Unit programme Division- A Discussion Paper*. New York.
- Victoroff, J., Quota, S., Adelman, J. R., Celinska, B., Stern, N., Wilcox, R., et al. (2011). Support for religio-political aggression among teenaged boys in Gaza: Part II: Neuroendocrinological findings. *Aggressive Behavior*, 37, 121 - 132.
- World Health Organization. (2002). *World report on violence and health*. Geneva: World Health Organization.
- Yu, Y. Z., & Shi, J. X. (2009). Relationship between levels of testosterone and cortisol in saliva and aggressive behavior of adolescents. *Biomedical and Environmental Sciences*, 22(1), 44 - 49.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

เอกสารคำชี้แจงแก่ผู้ปกครองของกลุ่มตัวอย่าง

ข้าพเจ้า นางสาวจตุพร จันทร์ทิพย์วาริ นักศึกษาปริญญาโท คณะพยาบาลศาสตร์ สาขา การพยาบาลเด็ก มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มีความสนใจศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง พัฒนาการจริยธรรมและพฤติกรรมจริยธรรมกับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ตอนต้น โดยกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาเป็นนักเรียนวัยรุ่นระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ประโยชน์จากการวิจัยจะสามารถนำไปใช้ เป็นข้อมูลในการพัฒนาทักษะการตัดสินใจเชิงจริยธรรม เพื่อป้องกันพฤติกรรมก้าวร้าวของวัยรุ่นใน อนาคต บุตรของท่านเป็นผู้หนึ่งที่กำลังศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และได้รับการคัดเลือกเข้า ร่วมการวิจัยครั้งนี้ การเข้าร่วมดังกล่าวจะไม่มีผลกระทบต่อผลการเรียนที่บุตรของท่านได้รับ ท่านและ บุตรของท่านมีสิทธิ์ที่จะปฏิเสธจากการศึกษาครั้งนี้ได้ตลอดเวลา โดยไม่ต้องบอกเหตุผล ข้าพเจ้าจะ ขอให้บุตรของท่านตอบแบบสอบถาม โดยใช้เวลา 20 – 30 นาที ลักษณะคำถามที่ใช้ถามบุตรของท่าน เป็นคำถามที่ไม่ทำให้บุตรของท่านไม่สบายใจ คำตอบที่บุตรของท่านตอบจะไม่มีถูกหรือผิด ข้อมูลที่ได้ จากการตอบแบบสอบถามจะถูกเก็บเป็นความลับ ในข้อมูลจะไม่มีการระบุชื่อบุตรของท่าน แต่จะถูก แสดงเป็นเลขรหัสแทน การรายงานผลการวิจัยจะนำเสนอในภาพรวม ไม่มีการระบุชื่อบุตรของท่าน และนำมาใช้ในทางวิชาการเท่านั้น เมื่อเสร็จสิ้นการวิจัยแล้ว ข้อมูลทั้งหมดจะถูกทำลาย

เมื่อท่านตัดสินใจให้บุตรเข้าร่วมการวิจัยครั้งนี้ ท่านจะได้รับเอกสารแสดงความ ยินยอมของผู้ปกครองของผู้เข้าร่วม โครงการวิจัยจำนวน 1 ชุด เพื่อให้ท่านได้ลงลายมือชื่อกำกับไว้ หาก ท่านมีปัญหาในการให้บุตรของท่านเข้าร่วมวิจัยในครั้งนี้ ท่านสามารถสอบถาม เพื่อรับคำชี้แจงได้จาก ผู้วิจัย นางสาวจตุพร จันทร์ทิพย์วาริ หมายเลขโทรศัพท์ 0-83647-5042 หรือหากท่านต้องการทราบ ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับสิทธิของผู้เข้าร่วม โครงการวิจัย

ท่านสามารถติดต่อสอบถามได้ที่คณะกรรมการจริยธรรม คณะพยาบาลศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ หมายเลขโทรศัพท์ 0-7442-9084, 0-7428-6981 – 5, 8

ลงชื่อ.....

ผู้วิจัย

เอกสารขอความยินยอมเข้าร่วมโครงการของกลุ่มตัวอย่าง

ข้าพเจ้า นางสาวจตุพร จันทร์ทิพย์วาริ กำลังเรียนปริญญาโท คณะพยาบาลศาสตร์ สาขาการพยาบาลเด็ก มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ สนใจศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพัฒนาการจริยธรรมและพฤติกรรมจริยธรรมกับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ประโยชน์จากการวิจัยจะสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาทักษะการตัดสินใจเชิงจริยธรรม เพื่อป้องกันพฤติกรรมก้าวร้าวของวัยรุ่นในอนาคต

น้องเป็นผู้หนึ่งที่ได้รับการคัดเลือกให้เข้าร่วมการวิจัยในครั้งนี้ การเข้าร่วมดังกล่าวจะไม่มีผลกระทบต่อผลการเรียนของน้อง และน้องมีสิทธิ์ที่จะปฏิเสธจากการวิจัยได้ตลอดเวลา โดยไม่จำเป็นต้องบอกเหตุผล การตอบแบบสอบถามจะใช้เวลา 20 – 30 นาที ลักษณะคำถามจะเป็นคำถามที่ไม่ทำให้น้องเกิดความรู้สึกไม่สบายใจ คำตอบที่น้องตอบจะไม่มีถูกหรือผิด ข้อมูลที่น้องตอบจะถูกเก็บเป็นความลับ โดยไม่มีการระบุชื่อ เมื่อเสร็จสิ้นจากการวิจัยแล้ว ข้อมูลทั้งหมดจะถูกทำลาย ประโยชน์ที่น้องจะได้รับ คือ มีโอกาสในการให้ข้อมูลที่เกิดประโยชน์แก่บุคคลอื่น และน้องจะได้รับของขวัญ 1 ชิ้นจากการเข้าร่วมวิจัย

หากน้องมีปัญหาในการเข้าร่วมวิจัยครั้งนี้ น้องสามารถติดต่อสอบถามได้ที่เบอร์โทรศัพท์มือถือ 0-84058-7803 ที่โรงพยาบาลพนม 60 หมู่ 3 ต.พังกาญจน์ อ.พนม จ.สุราษฎร์ธานี 84250 หมายเลขโทรศัพท์ 0-84058-7803 หรือที่คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา 90112 หมายเลขโทรศัพท์ 0-7442-9084, 0-7428-6981 – 5, 8

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้วิจัย

เอกสารแสดงความยินยอมของผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย

ข้าพเจ้า ค.ช./ค.ญ.มีความยินยอมเข้าร่วม
โครงการวิจัยครั้งนี้ โดยได้รับทราบวัตถุประสงค์ของการวิจัยโดยละเอียดแล้ว จึงยินดีเข้าร่วม
โครงการวิจัย และขอลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐานประกอบความสมัครใจในการเข้าร่วมโครงการวิจัย
จึงในครั้งนี้

ลงชื่อ.....

ผู้เข้าร่วม โครงการวิจัย

ลงชื่อ.....

พยาน

ลงชื่อ.....

ผู้วิจัย

วันที่.....

เอกสารแสดงความยินยอมของผู้ปกครองของผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย

ข้าพเจ้านาย/นาง/นางสาวเป็นผู้ปกครองของ
 นาย/นางสาว /เด็กชาย/เด็กหญิงมีความยินยอมให้เด็ก
 ในปกครองของข้าพเจ้าร่วมโครงการวิจัยครั้งนี้ โดยข้าพเจ้าได้รับทราบข้อมูล เข้าใจวัตถุประสงค์ และ
 รายละเอียดของการวิจัยจากเอกสารคำชี้แจงแก่ผู้ปกครองของผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยแล้ว จึงขอลง
 ลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐานประกอบความสมัครใจในการอนุญาตให้บุตรของข้าพเจ้าเข้าร่วม
 โครงการวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างพัฒนาการจริยธรรมและพฤติกรรมจริยธรรมกับพฤติกรรม
 ก้าวร้าวของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นครั้งนี้

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้ปกครอง/บิดา/มารดา ผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้วิจัย

ลงชื่อ.....

(.....)

พยาน

วันที่.....

ภาคผนวก ข

ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

ลำดับ ที่	ชื่อโรงเรียนและขนาดโรงเรียน	จำนวนนักเรียน ทั้งหมด	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง ที่คำนวณได้	จำนวนกลุ่ม ตัวอย่าง
โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ				
1.	โรงเรียนสุราษฎร์พิทยา	1,536	53	64
โรงเรียนขนาดใหญ่				
2.	โรงเรียนสุราษฎร์ธานี 2	1,150	39	47
3.	โรงเรียนท่าชนะ	929	32	38
4.	โรงเรียนเวียงสระ	1,249	43	52
5.	โรงเรียนพระแสงวิทยา	907	31	37
โรงเรียนขนาดกลาง				
6.	โรงเรียนกาญจนาดิษฐ์วิทยาคม	366	13	15
7.	โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย สุราษฎร์ธานี	849	29	35
8.	โรงเรียนคีรีรัฐวิทยาคม	316	11	13
9.	โรงเรียนมัธยมบ้านท่าเนียบ	293	10	12
10.	โรงเรียนสุราษฎร์พิทยา 2	366	13	15
11.	โรงเรียนชัยบุรีพิทยา	651	22	26
12.	โรงเรียนมัธยมพัชรกิติยาภา 3 สุราษฎร์ธานี	622	21	25
13.	โรงเรียนพรพิพิทยาคม	452	15	18
14.	โรงเรียนบ้านตาขุนวิทยา	476	16	19

ลำดับ ที่	ชื่อโรงเรียนและขนาดโรงเรียน	จำนวนนักเรียน ทั้งหมด	คำนวณขนาดกลุ่ม ตัวอย่าง	จำนวนกลุ่ม ตัวอย่าง
โรงเรียนขนาดเล็ก				
15.	โรงเรียนปากแพรกวิทยาคม	196	7	8
16.	โรงเรียนท่าฉางวิทยาคาร	180	6	10
17.	โรงเรียนรัชชประภาวิทยาคม	129	4	5
18.	โรงเรียนเสวีวิทยวิทยา	177	6	7
รัชมังคลาภิเษก				
19.	โรงเรียนท่าสะท้อนวิทยา	151	5	10
20.	โรงเรียนมัธยมวิภาวดี	220	8	9
21.	โรงเรียนคลองฉนวนวิทยา	135	5	-
22.	โรงเรียนบ้านเสด็จพิทยาคม	124	4	5

ภาคผนวก ก

จำนวนกลุ่มตัวอย่างตามระดับชั้นพัฒนาการ

ข้อ	ระดับชั้นพัฒนาการ					
	ชั้น 1	ชั้น 2	ชั้น 3	ชั้น 4	ชั้น 5	ชั้น 6
1.	44	23	67	18	198	120
2.	40	42	34	35	185	134
3.	39	15	73	56	137	150
4.	46	48	40	75	70	191
5.	58	27	49	51	205	80
6.	87	30	57	102	103	91
7.	45	22	73	90	150	90
8.	83	31	212	31	65	48
9.	43	59	57	102	78	131
10.	25	24	38	64	192	127
11.	43	48	53	167	68	91
12.	55	40	52	75	133	115
13.	63	23	45	64	163	112
14.	51	41	73	57	101	147
15.	56	48	71	30	117	148
16.	24	26	62	59	141	158
17.	50	49	42	106	71	152
18.	54	45	58	59	177	77
19.	55	79	122	48	61	105
20.	43	24	94	64	111	134
รวม	1,004	744	1,372	1,353	2,526	2,401

ภาคผนวก ง

คะแนนมาตรฐานปกติ คะแนน T-score และตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ของกลุ่มตัวอย่าง

คะแนน	ความถี่ (f)	ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ (PR)	T-score
52	1	0.10	T19
60	1	0.14	T20
69	1	0.19	T21
74	2	0.34	T23
79	1	0.34	T23
80	6	0.91	T26
82	1	0.65	T25
83	2	0.80	T26
84	3	1.00	T27
85	5	1.34	T28
86	3	1.36	T28
87	6	1.80	T29
88	5	1.97	T29
89	5	2.00	T29
90	10	2.95	T31
91	8	3.21	T32
92	7	3.46	T32
93	9	4.00	T33
94	15	5.04	T34
95	14	5.61	T34
96	11	5.91	T34
97	16	6.95	T35
98	14	7.46	T36

คะแนน	ความถี่ (f)	ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ (PR)	T-score
99	14	8.10	T36
100	7	7.97	T36
101	12	8.82	T36
102	9	9.06	T37
103	9	9.46	T37
104	10	9.97	T37
105	11	10.53	T37
106	14	11.36	T38
107	13	11.89	T38
108	8	11.93	T38
109	12	12.72	T39
110	9	12.95	T39
111	9	13.36	T39
112	5	13.34	T39
113	4	13.46	T39
114	6	13.85	T39
115	6	14.12	T39
116	9	14.72	T39
117	2	14.38	T39
118	4	14.68	T39
119	2	14.65	T39
120	9	15.48	T40
121	7	15.68	T40
122	10	16.31	T40
123	3	16.02	T40
124	4	16.27	T40
125	5	16.55	T40

คะแนน	ความถี่ (f)	ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ (PR)	T-score
126	7	17.00	T41
127	6	17.21	T41
128	8	17.68	T41
129	7	17.95	T41
130	6	18.14	T41
131	9	18.74	T41
132	6	18.82	T41
133	3	18.78	T41
134	5	19.12	T41
135	4	19.25	T41
136	8	19.87	T41
137	2	19.59	T41
138	3	19.78	T41
139	6	20.19	T42
141	5	20.23	T42
142	2	20.17	T42
143	2	20.40	T42
144	2	20.48	T42
145	2	20.57	T42
146	2	20.68	T42
148	4	20.97	T42
149	1	20.82	T42
153	1	20.89	T42
157	1	20.93	T42
158	1	20.97	T42
159	1	21.02	T42

คะแนน	ความถี่ (f)	ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ (PR)	T-score
165	1	21.06	T42
170	1	21.06	T42
172	2	21.25	T42
173	1	21.25	T42
179	1	21.29	T42
188	1	21.34	T42

ภาคผนวก จ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

คำชี้แจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย 1 ส่วน ดังนี้
ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล จำนวน 9 ข้อ
2. เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย 3 ส่วน ดังนี้
ส่วนที่ 2 แบบวัดพฤติกรรมก้าวร้าว จำนวน 40 ข้อ
ส่วนที่ 3 แบบวัดพฤติกรรมจริยธรรม จำนวน 26 ข้อ
ส่วนที่ 4 แบบวัดพัฒนาการจริยธรรม จำนวน 20 ข้อ

(นางสาวจตุพร จันทร์ทิพย์วารี)

นักศึกษาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาการพยาบาลเด็ก

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ส่วนที่ 1 แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคล /แบบสอบถามเพื่อประเมินพฤติกรรมเสี่ยงในวัยรุ่น

คำชี้แจง กรุณาเติมข้อความลงในช่องว่าง และทำเครื่องหมาย ลงใน

หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริง

1. ปัจจุบันอายุ..... ปีเดือน

2. เพศ

ชาย หญิง

3. ระดับการศึกษา

ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3

4. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับใด

คะแนนเฉลี่ย 2.00-2.50 คะแนนเฉลี่ย 2.51-3.00

คะแนนเฉลี่ย 3.01-3.50 คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.00

5. สถานภาพสมรสของบิดามารดา

อยู่ด้วยกัน แยกกันอยู่ หย่าร้าง
 บิดาถึงแก่กรรม มารดาถึงแก่กรรม อื่น ๆ ระบุ.....

6. ลักษณะความสัมพันธ์ในครอบครัวของนักเรียน

อยู่กับพ่อและแม่ อยู่กับพ่อเท่านั้น
 อยู่กับแม่เท่านั้น ไม่ได้อยู่กับพ่อและแม่

7. ความเพียงพอของค่าใช้จ่ายที่นักเรียนได้รับ

เพียงพอ ไม่เพียงพอ อื่น ๆ

8. เมื่อมีเรื่องไม่สบายใจนักเรียนปรึกษา

พ่อแม่ ครู/อาจารย์ เพื่อน ๆ อื่น ๆ

9. ลักษณะการเลี้ยงดูที่นักเรียนได้รับ

การเลี้ยงดูแบบรักและตามใจ การเลี้ยงดูแบบเผด็จการ
 การเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย การเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์
 การเลี้ยงดูแบบไม่สม่ำเสมอไม่มีความสม่ำเสมอเลย อื่น ๆ

ส่วนที่ 2 แบบวัดพฤติกรรมก้าวร้าว

คำชี้แจง แบบวัดพฤติกรรมก้าวร้าวฉบับนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการกระทำที่แสดงออกถึงความคิด ความรู้สึกที่เสี่ยงต่อการมีพฤติกรรมก้าวร้าวจากภายในตนเองต่อสิ่งที่มากระตุ้นหรือบุคคลเป้าหมาย เมื่ออยู่ในสถานการณ์ต่าง ๆ ในตอนที่ผ่านมา ลักษณะเป็นมาตรวัดประมาณค่า 5 ระดับ ให้นักเรียนตอบตามความรู้สึกว่าปฏิบัติตนเช่นไรเมื่อประสบกับสถานการณ์เหล่านั้น หลังจากอ่านข้อความแล้วให้นักเรียนใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับการกระทำของนักเรียนเพียงช่องเดียว และกรุณาตอบทุกข้อ การเลือกตอบให้พิจารณา ดังนี้

จริงที่สุด หมายถึง ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด

จริง หมายถึง ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนมาก

ปานกลาง หมายถึง ก่อนข้างตรงกับความเป็นจริงของนักเรียน

ก่อนข้างไม่จริง หมายถึง ก่อนข้างไม่ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียน

ไม่จริง หมายถึง ไม่ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียน

ลำดับ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	ปานกลาง	ก่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง
1.	นักเรียนปฏิเสธการชักจูง ที่จะนำไปสู่เรื่องไม่ดี					
2.	นักเรียนนำปมค้อยของผู้อื่นมาพูดในที่สาธารณะ จนทำให้ผู้อื่นได้รับความอับอาย					
3.	นักเรียนไม่สามารถควบคุมอารมณ์ตนเองได้เมื่ออยู่ในสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดความขัดแย้ง					
4.	นักเรียนขอวิจารณ์ผู้อื่นอย่างรุนแรง จนทำให้ผู้อื่นได้รับความอับอาย					
5.	นักเรียนพูดคุยโดยไม่คำนึงถึงความรู้สึกของผู้ฟังว่าจะรู้สึกดี หรือไม่ดีต่อคำพูดของนักเรียน					
6.	นักเรียนไตร่ตรองถึงผลดี ผลเสียที่เกิดจากการกระทำของตนเองทุกครั้ง					

ลำดับ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	ปานกลาง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง
7.	นักเรียนพุดจาประชดประชันคนที่นักเรียนไม่ชอบให้อับอาย					
8.	เมื่อมีเหตุขัดแย้ง นักเรียนใช้วิธีพุดคุยอย่างมีเหตุผล					
9.	เมื่อเกิดปัญหา นักเรียนกำหนดวิธีการแก้ปัญหาโดยคำนึงถึงผลดี ผลเสียที่เกิดจากการแก้ปัญหานั้น					
10.	นักเรียนชอบใช้วาจาถูกผู้อื่น					
11.	นักเรียนให้อภัยผู้อื่นแทนการแก้แค้น					
12.	นักเรียนทะเลาะกับเพื่อน เพราะไม่สามารถระงับอารมณ์โกรธได้					
13.	นักเรียนมักจะล้อเลียนผู้อื่น					
14.	เมื่อไม่พอใจใครนักเรียนใช้วิธีการพุดจาเสียคดี					
15.	การนำเสนอข่าวการยกพวกตีกันเป็นตัวอย่างที่ทำให้นักเรียนคิดอยากเลียนแบบ					
16.	แม้นักเรียนถูกเพื่อนพุดจาสบประมาท นักเรียนก็สามารถควบคุมอารมณ์ได้					
17.	เมื่อโกรธ นักเรียนจะขว้างปาสิ่งของใส่ผู้อื่น					
18.	ถ้ามีใครมาแกล้งนักเรียน นักเรียนทำทุกวิถีทางเพื่อแก้แค้น					
19.	เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้น นักเรียนคิดแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล					
20.	หากนักเรียนไม่พอใจใคร นักเรียนกระแทกสิ่งของหรือตะ โคนให้เกดเสียงดัง					
21.	นักเรียนมีความคิดที่จะทะเลาะกับคนที่นักเรียนไม่ชอบ					
22.	แม้จะถูกต่อว่าอย่างรุนแรง นักเรียนก็สามารถระงับความโกรธนั้นได้					

ลำดับ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	ปาน กลาง	ค่อนข้าง ไม่จริง	ไม่ จริง
23.	นักเรียนคำนึงถึงความรู้สึกของคนใกล้ชิด/ผู้ปกครอง/ ผู้ดูแล จึงไม่ก่อเหตุทะเลาะวิวาท					
24.	หากคนใกล้ชิด/ผู้ปกครอง/ผู้ดูแลดูค่าเรื่องความ ประพฤติที่ไม่ดีของนักเรียน นักเรียนขวางปาสิ่งของทิ้ง ลงพื้น เพื่อเป็นการระบายอารมณ์					
25.	ถ้ามีใครมาชวนทะเลาะ นักเรียนจะเดินหนีจาก สถานการณ์นั้น					
26.	นักเรียนใช้กำลังตอบโต้ผู้ที่มีเรื่องกับตนเอง					
27.	เมื่อเกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ เข้ามาในชีวิต นักเรียนสำรวจ ความรู้สึกที่เกิดขึ้นต่อเหตุการณ์นั้น					
28.	นักเรียนสามารถสงบจิตใจได้เมื่อมีใครมาขู่ขโมย					
29.	หากถูกขัดใจ นักเรียนทำลายข้าวของที่อยู่ในบริเวณนั้น					
30.	นักเรียนสนใจและศึกษาเรื่องอาวุธ เพื่อเตรียมพร้อมทำ ร้ายผู้อื่น					
31.	ถ้านักเรียนไม่เห็นด้วยกับความคิดเห็นของใคร นักเรียนก็เสนอแนวคิดและพยายามปรับแนวคิดนั้นให้ เข้ากัน					
32.	เมื่อเกิดเหตุการณ์ทะเลาะวิวาท นักเรียนเข้าร่วมทุกครั้ง เพื่อให้เพื่อนยอมรับ					
33.	นักเรียนห้ามเพื่อนไม่ให้ก่อเหตุทะเลาะวิวาท					
34.	เมื่อมีใครมาพูดจาสบประมาท นักเรียนวางเฉยเพราะ คิดว่า การให้อภัยดีกว่าการ โกรธแค้น					
35.	นักเรียนไม่ทะเลาะวิวาทกับผู้อื่น แม้ว่าเพื่อนสนิทใน กลุ่มไปทะเลาะกับผู้อื่นก็ตาม					
36.	นักเรียนใช้วาจารุนแรงกับผู้อื่น จนกลายเป็นการ ทะเลาะวิวาท					

ลำดับ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	ปาน กลาง	ค่อนข้าง ไม่จริง	ไม่ จริง
37.	เมื่อนักเรียนได้ดูข่าวการทะเลาะวิวาท นักเรียนพิจารณาถึงคุณและโทษจากข่าวนั้น					
38.	เมื่อมีใครมาถูกรุหยาบคายสถานบัน นักเรียนชักชวนเพื่อนให้ไปแก้แค้น					
39.	เมื่อเพื่อนชักชวนให้ไปยกพวกตีกัน นักเรียนปฏิเสธ พร้อมทั้งพูดโน้มน้าวให้เพื่อนยกเลิกความตั้งใจ					
40.	เมื่อมีคนเดินมาชนนักเรียน นักเรียนไม่โกรธ เพราะคิดว่าคน ๆ นั้นไม่ได้มีเจตนาเดินมาชน					

ส่วนที่ 3 แบบวัดพฤติกรรมจริยธรรม

คำชี้แจง แบบวัดพฤติกรรมจริยธรรมฉบับนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความประพฤติ หรือการปฏิบัติของวัยรุ่นที่แสดงออกถึงการมีจริยธรรม ทั้งด้านความคิด คำพูด และการกระทำที่ สอดคล้องกับค่านิยมของสังคม หรือค่านิยมของการกระทำที่ฝ่าฝืนกฎเกณฑ์ในสังคมนั้น ลักษณะเป็นมาตร วัดประมาณค่า 5 ระดับ ให้นักเรียนตอบตามสภาพความเป็นจริงมากที่สุด หลังจากอ่านข้อความแล้วให้ นักเรียนใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับการกระทำของนักเรียนเพียงคำตอบเดียว และกรุณาตอบ ทุกข้อ การเลือกตอบให้พิจารณา ดังนี้

ระดับ 5 ปฏิบัติเป็นประจำ หมายถึง นักเรียนปฏิบัติพฤติกรรมนั้นเป็นประจำ
 ระดับ 4 ปฏิบัติบ่อย ๆ หมายถึง นักเรียนปฏิบัติพฤติกรรมนั้นบ่อย ๆ
 ระดับ 3 ปฏิบัติบางครั้ง หมายถึง นักเรียนปฏิบัติพฤติกรรมนั้นเป็นบางครั้ง
 ระดับ 2 ปฏิบัติเล็กน้อย หมายถึง นักเรียนปฏิบัติพฤติกรรมนั้นเพียงเล็กน้อย
 ระดับ 1 ไม่เคยปฏิบัติ หมายถึง นักเรียนไม่เคยปฏิบัติพฤติกรรมนั้นเลย

ข้อ	พฤติกรรมจริยธรรม	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
1.	นักเรียนยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเองและพยายามปรับปรุง					
2.	นักเรียนไม่พูดเท็จต่อบิดามารดาครูอาจารย์และเพื่อน					
3.	นักเรียนไม่ลอกการบ้านเพื่อน					
4.	นักเรียนรู้จักควบคุมอารมณ์ มีสติ รู้จักยับยั้งชั่งใจ					
5.	นักเรียนคิดทบทวนอย่างรอบคอบแล้วจึงตัดสินใจ					
6.	นักเรียนไม่ยึดถือตนเองเป็นใหญ่					
7.	นักเรียนทักทายและทำความเคารพผู้อาวุโสด้วยความนับถือทุกครั้ง					

ข้อ	พฤติกรรมจริยธรรม	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
8.	นักเรียนไม่ทำตนเป็นที่เสื่อมเสียชื่อเสียงแก่วงศ์ตระกูลและผู้มีพระคุณ					
9.	นักเรียนทำการบ้านที่ครูสั่งเสร็จตามกำหนด					
10.	นักเรียนปฏิบัติตามกฎระเบียบ กติกา ของโรงเรียนอย่างเคร่งครัด					
11.	ก่อนออกจากบ้าน หรือออกจากห้องเรียน นักเรียนขออนุญาตก่อน					
12.	นักเรียนช่วยแนะนำและอธิบายการบ้านให้เพื่อนที่ไม่มาเรียน					
13.	นักเรียนช่วยเหลือกิจกรรมของโรงเรียน/ชุมชนด้วยความเต็มใจ					
14.	นักเรียนแบ่งปันสิ่งของให้ผู้อื่น ใช้ด้วยความเต็มใจ					
15.	นักเรียนทำงานร่วมกับผู้อื่น โดยไม่แบ่งแยกเป็นพวกเขาพวกเรา					
16.	นักเรียนใช้เงินทองและสิ่งของอย่างรู้คุณค่า					
17.	นักเรียนรู้จักเก็บรักษาสิ่งของส่วนที่เหลือไว้ใช้ให้เกิดประโยชน์ในโอกาสอันควร					
18.	นักเรียนรู้จักวางแผนการใช้เวลาของตนให้เกิดประโยชน์คุ้มค่ามากที่สุด					
19.	นักเรียนไม่โยนความผิดให้เพื่อน หรือบุคคลอื่นเมื่อโดนลงโทษ					
20.	นักเรียนให้ความช่วยเหลือเพื่อนตามความต้องการของแต่ละคนโดยไม่คำนึงถึงความสนิทสนม					
21.	นักเรียนมีความพยายามเอาชนะอุปสรรคจนประสบความสำเร็จในการทำงาน					
22.	นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ					

ข้อ	พฤติกรรมจรรยาบรรณ	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
23.	นักเรียนขยันอ่านหนังสือเพื่อทบทวนบทเรียน					
24.	นักเรียนให้กำลังใจและให้ความช่วยเหลือผู้ที่ประสบปัญหาหรือต้องการความช่วยเหลือ					
25.	นักเรียนช่วยเหลือสัตว์เลี้ยงที่ได้รับบาดเจ็บ					
26.	นักเรียนเห็นใจเพื่อนและคอยช่วยเหลือเมื่อมีปัญหา					

ส่วนที่ 4 แบบวัดพัฒนาการจริยธรรม

คำชี้แจง แบบวัดพัฒนาการจริยธรรมฉบับนี้ เป็นแบบวัดความคิด ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมที่มีผลต่อความสามารถในการตัดสินใจกระทำหรือไม่กระทำ พฤติกรรมที่ถูกต้อง เหมาะสมในสถานการณ์ที่เป็นเรื่องราว หรือเหตุการณ์ทางจริยธรรม โดยให้นักเรียนตัดสินใจเลือกว่าควรกระทำพฤติกรรมอย่างไร และเพราะอะไรเมื่ออยู่ในสถานการณ์นั้น ในแต่ละข้อให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ หน้าคำตอบที่ตรงกับความรู้สึก หรือการกระทำของนักเรียนมากที่สุดเพียงคำตอบเดียว และกรุณาตอบให้ครบทุกข้อ

1. เปิดเทอมใหม่ใน ห้องวิทยาศาสตร์มีอุปกรณ์ใหม่ ๆ หลายชิ้น และอุปกรณ์หลายอย่างเป็นอุปกรณ์ที่บ้านของนักเรียน ไม่มีใช้ นักเรียนมีโอกาสขโมยหลายครั้งแต่ไม่ทำ นักเรียนมีเหตุผลอย่างไรที่ไม่ทำเช่นนั้น

- ก. กลัวถูกลงโทษ หากครูจับได้ในภายหลัง
- ข. ต้องการให้เพื่อนมองว่านักเรียนเป็นคนดี
- ค. การขโมยของเป็นสิ่งที่ไม่ดี เพื่อน ๆ ไม่มีใครเห็นด้วย
- ง. กลัวเพื่อนจะไม่มีอุปกรณ์สำหรับการทดลอง
- จ. เมื่ออุปกรณ์นั้นเป็นของส่วนรวม ก็ควรจะร่วมมือกันรักษาไว้
- ฉ. รู้สึกละอายใจถ้านำของส่วนรวมไปใช้เป็นของตัวเอง

2. ในการสอบปลายภาคครั้งนี้ มอสเห็นเพื่อนนักเรียนกลุ่มหนึ่งแอบแก้เกรดในสมุดระเบียบประเมินผล และไม่มีใครเห็นเหตุการณ์นอกจากมอส และมอสได้ไปบอกให้ครูทราบ ถ้านักเรียนเป็นมอส นักเรียนมีเหตุผลอย่างไรที่ไปบอกเหตุการณ์นั้นให้ครูทราบ

- ก. เพราะจะทำให้มีผลกระทบต่อการเรียนของตน
- ข. เพราะครูจะได้ชื่นชมตน
- ค. เพื่อน ๆ ต่างก็สนับสนุนที่จะให้นักเรียนไปบอกครู
- ง. จะทำให้ลำดับเกรดเฉลี่ยของเพื่อนทั้งห้องเปลี่ยนแปลงได้
- จ. ครูจะได้แก้ปัญหาไม่ให้เรื่องแบบนี้เกิดขึ้นในโรงเรียนอีกต่อไป

ฉ. การยึดมั่นในความถูกต้องช่วยดำรงคุณธรรมในสังคม

3. นักเรียนตั้งใจไปคูคอนเสิร์ต แต่มีคนเข้าแถวซื้อตั๋วยาวมาก นักเรียนเห็นเพื่อนสนิทของตนยืนอยู่ต้นแถว แต่ไม่ได้เข้าไปขอแซงคิว นักเรียนมีเหตุผลอย่างไรที่ไม่ไปแซงคิวผู้อื่น

ก. กลัวจะถูกตำหนิ

ข. คนขายตั๋วอาจสงสาร และให้ตั๋วเพิ่มขึ้นอีก 1 ใบ

ค. คนอื่น ๆ ก็เข้าแถวกันทั้งนั้น

ง. กลัวคนอื่นจะทำตาม แล้วเกิดความวุ่นวาย

จ. ต้องการรักษาความเป็นระเบียบของสังคม

ฉ. ทุกคนต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบ

4. นักเรียนนัดกับเพื่อนไว้ แต่บังเอิญแม่ของนักเรียนไม่สบาย นักเรียนจึงต้องพาแม่ไปหาหมอ และนักเรียนก็ลืมโทรบอกเพื่อนที่ได้นัดเอาไว้ เมื่อนักเรียนมาเจอเพื่อนหลังจากนั้น นักเรียนจึงเข้าไปขอโทษเพื่อนทันที นักเรียนมีเหตุผลอย่างไรที่จะขอโทษเพื่อนทันที

ก. กลัวเพื่อนโกรธ

ข. เพื่อนจะได้ไม่ว่า และคบกันเป็นเพื่อนต่อไป

ค. เพื่อน ๆ ต่างก็แนะนำมาให้ไปขอโทษ

ง. ต้องการแสดงมารยาทที่ดีระหว่างเพื่อน

จ. เป็นการแสดงที่ดี ที่ต้องปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ

ฉ. ต้องการรับผิดชอบในสิ่งที่ทำลงไป

5. นักเรียนได้รับมอบหมายให้ควบคุมการทำกิจกรรมในวันพ่อแห่งชาติของสมาชิกในห้องเรียน และพบว่าเพื่อนสนิทของนักเรียนหนีกลับบ้านไปเสียก่อน แต่นักเรียนไม่ได้บอกครู นักเรียนมีเหตุผลอย่างไรที่ไม่บอกครู

ก. กลัวว่าเพื่อนจะโกรธ และไม่ยอมคบด้วย

ข. เพื่อน ๆ จะได้รักมากขึ้น

ค. เพื่อน ๆ ในห้องจะได้เห็นว่านักเรียนเป็นเพื่อนที่ดี รักพวกพ้อง

ง. การที่ไม่ได้ไปบอกให้ครูทราบ ก็ไม่ได้เป็นการทำผิดกฎระเบียบของโรงเรียน

จ. ควรจะใช้วิธีที่ดีกว่าการไปบอกครู โดยการดักเตือนให้เพื่อนแก้ไขตัวเองก่อน

ฉ. ถึงแม้ว่าจะรู้สึกอายที่ไม่ได้บอก แต่ควรคำนึงว่าทุกคนก็มีโอกาสทำความ

6. ในตอนเย็นวันอาทิตย์ นางสาวของนักเรียนได้บัตรคอนเสิร์ตมาฟรี จึงมาให้ชวนนักเรียนไปชม ซึ่งเป็นคอนเสิร์ตที่นักเรียนอยากชมมาก แต่นักเรียนยังทำการบ้านที่จะต้องส่งในวันจันทร์เช้าไม่เสร็จ จึงปฏิเสธนางสาวไป นักเรียนมีเหตุผลอย่างไรที่ไม่ไปชมคอนเสิร์ต

ก. หากทำการบ้านไม่เสร็จ กลัวจะถูกครูลงโทษ

ข. การทำการบ้านจะทำให้เรียนเก่งขึ้น ดีกว่าไปชมคอนเสิร์ต

ค. นางสาวคงเข้าใจ และไม่โกรธ นอกจากนี้พ่อและแม่จะเห็นว่านักเรียนเป็นเด็กดี

ง. มีหน้าที่รับผิดชอบ ต้องทำการบ้านที่ครูมอบหมาย

จ. สิ่งใดที่ตั้งใจทำแล้ว ก็จะต้องทำให้สำเร็จ แล้วจึงค่อยทำอย่างอื่นต่อไป

ฉ. ความรับผิดชอบต่อการศึกษาหาความรู้เป็นสิ่งที่ทุกคนควรปฏิบัติเพื่อความสำเร็จในชีวิต

ชีวิต

7. ขณะที่แก้วกำลังอ่านหนังสืออยู่ในห้องสมุด มีเพื่อน ๆ กลุ่มหนึ่งนั่งคุยกันส่งเสียงดังมาก และกำลังว่ากล่าวบุคคลอื่น แล้วชวนให้แก้วไปร่วมวงนั่งคุยด้วยกัน แต่แก้วปฏิเสธ ถ้านักเรียนเป็นแก้ว นักเรียนมีเหตุผลอย่างไรที่เลือกทำอย่างนั้น

ก. กลัวเจ้าหน้าที่ห้องสมุดไปฟ้องครู แล้วจะถูกครูทำโทษ

ข. เจ้าหน้าที่ห้องสมุดอาจให้สิทธิพิเศษในการใช้ห้องสมุด

ค. เด็กดีไม่ควรส่งเสียงดังรบกวนผู้อื่น

ง. เป็นหน้าที่ของนักเรียนที่จะต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบของห้องสมุด

จ. ทุกคนในห้องสมุดต้องการความเงียบสงบเพื่อให้มีสมาธิในการอ่านหนังสือ

ฉ. ผู้ใช้ห้องสมุดควรมีความละเอียดใจ ไม่ทำลายบรรยากาศเงียบสงบของสมุด

8. ในการสอบวิชาภาษาอังกฤษ นักเรียนทำข้อสอบไม่ได้ เพื่อนสนิทของนักเรียนจึงแอบส่งกระดาษคำตอบให้ลอก แต่นักเรียนไม่รับ และพยายามทำด้วยตนเอง นักเรียนมีเหตุผลอย่างไรที่ไม่ยอมรับกระดาษคำตอบของเพื่อนสนิท

ก. กลัวครูจับได้ แล้วลงโทษฐานทุจริตในการสอบ

- ข. ต้องการให้เพื่อน ๆ ชมว่าเป็นคนซื่อสัตย์
- ค. ในการทำข้อสอบควรทำด้วยความสามารถของตนเอง และการสอบเป็นการวัด

ความสามารถที่ได้เรียนไปแล้ว

- ง. เป็นนักเรียนไม่ควรฝ่าฝืนกฎระเบียบของการสอบ
- จ. การเป็นคนดี ต้องมีความซื่อสัตย์ทั้งต่อหน้า และลับหลังครู
- ฉ. เป็นการไม่ซื่อสัตย์ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น แม้จะไม่มีใครเห็น แต่ตัวเราเองก็รู้ และรู้สึกผิด

ตลอด

9. ในการแข่งขันกีฬาของจังหวัด โรงเรียนได้ส่งทีมบาสเกตบอลไปแข่งขัน และนักเรียนทุกคนต่างก็พากันไปเชียร์นักกีฬาในโรงเรียนของตน นักเรียนซึ่งไม่ชอบดูบาสเกตบอล แต่ก็ไปเชียร์ด้วย นักเรียนมีเหตุผลอย่างไรที่ไปเชียร์กีฬา

- ก. กลัวถูกลงโทษ หากไม่ไปเชียร์
- ข. เพื่อน ๆ จะได้เห็นว่าเป็นคนดี ให้ความร่วมมือในการเป็นกำลังใจให้นักกีฬา
- ค. จะได้สนุกสนาน ได้คุยกับเพื่อน ๆ ด้วย
- ง. เป็นหน้าที่ของนักเรียนที่ต้องให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมกีฬาของโรงเรียน
- จ. การคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมจะนำมาซึ่งความสามัคคีในหมู่คณะ
- ฉ. ถึงแม้ว่าจะไม่ชอบกีฬาบาสเกตบอล แต่การไปช่วยเชียร์จะแสดงให้เห็นถึงความพร้อม

เพียงของหมู่คณะ

10. นักเรียนกลุ่มหนึ่งทะเลาะวิวาทกับเพื่อนของนักเรียน และถูกครูจับได้ เพื่อนจึงมาขอร้องไห้ นักเรียนเป็นพยานให้ นักเรียนมีเหตุผลอย่างไรที่ยอมไปเป็นพยาน

- ก. กลัวถูกหาว่าเป็นคนใจขาด
- ข. จะได้รับการช่วยเหลือตอบแทนจากเพื่อนในภายหลัง
- ค. เพื่อน ๆ ในกลุ่มต่างของร้องไห้ไปเป็นพยาน
- ง. เพื่อนสนิทเป็นคนดีได้รับความเดือดร้อน
- จ. ต้องการให้คนเร่ได้รับการลงโทษ เพื่อจะได้ไม่ไปแกล้งคนอื่นให้ได้รับความ

เดือดร้อนอีก

ฉ. ต้องการผู้เพื่อความยุติธรรมในสังคม

11. น้องชายของนักเรียนมีเรื่องชกต่อยกับเด็กข้างบ้าน และนักเรียนทราบว่าน้องชายของนักเรียนเป็นฝ่ายก่อเรื่อง เมื่อเพื่อนบ้านมาฟ้องนักเรียนจึง สอบถาม และลงโทษน้องชายของตนเพราะเป็นฝ่ายผิด นักเรียนมีเหตุผลอย่างไรจึงทำเช่นนั้น

ก. เกรงว่าเพื่อนบ้านจะ โกรธ

ข. ต้องการให้เพื่อนบ้านเห็นว่านักเรียนไม่เข้าข้างคนผิด

ค. พ่อแม่ พี่น้องเห็นว่าควรลงโทษเด็กเถร

ง. ได้พิจารณาหลักฐาน ปรากฏว่าน้องของตนเป็นผู้ผิดจริง จึงลงโทษ

จ. คนทั่วไปยอมรับว่าผู้ที่ทำผิดควรถูกลงโทษ

ฉ. การเข้าข้างผู้ผิดเป็นการกระทำที่ไม่ถูกต้อง

12. นักเรียน โยนลูกวอลเลย์บอล ไปถูกกระจกหน้ารถของอาจารย์แตกโดยไม่ได้ตั้งใจ ไม่มีใครเห็นแต่ นักเรียนรีบไปบอกกับอาจารย์ว่าตนเป็นคนทำกระจกหน้ารถของอาจารย์แตก นักเรียนมีเหตุผลอย่างไรจึงบอกความจริงกับอาจารย์

ก. กลัวอาจารย์ทราบภายหลัง แล้วจะถูกลงโทษ

ข. ต้องการให้อาจารย์ชมว่าเป็นคนกล้าหาญ ยอมรับความจริง

ค. เพื่อน ๆ ก็คงให้บอกความจริงกับอาจารย์

ง. ไม่ต้องการให้คนส่วนใหญ่เดือดร้อน หากมีการสอบสวนหาตัวผู้กระทำผิด

จ. เพราะยึดมั่นในหลักการว่าต้องยอมรับการกระทำของตน

ฉ. เกิดความละอายใจ และไม่สบายใจ ถ้าไม่ได้บอกความจริงกับอาจารย์

13. ในการแข่งขันฟุตบอลระหว่างโรงเรียน ปรากฏว่าทีมโรงเรียนของนักเรียนเป็นฝ่ายแพ้เพื่อน ๆ ในโรงเรียนจึงชวนกันไปดักก่อกวนทีมตรงข้าม แต่นักเรียนไม่ยอมไป นักเรียนมีเหตุผลอย่างไรที่ไม่ยอมทำเช่นนั้น

ก. อาจนำไปสู่การทะเลาะวิวาท

ข. การกระทำเช่นนั้นย่อมนำความเสื่อมเสียมาสู่ตนเอง ไม่มีใครยกย่องสรรเสริญ

ค. การกระทำเช่นนั้นก่อให้เกิดความแตกแยกในหมู่คณะ คนส่วนมากไม่สนับสนุน

- ง. เป็นการกระทำที่ผิดระเบียบวินัยของโรงเรียน
- จ. ผู้มีน้ำใจนักกีฬาอย่างแท้จริง จะต้องเคารพต่อกฎกติกา รู้จักแพ้ รู้จักชนะ
- ฉ. จุดมุ่งหมายที่แท้จริงของการเล่นกีฬา คือ การส่งเสริมความสามัคคีให้เกิดขึ้นในหมู่คณะ

14. เพื่อน ๆ ได้ฝากเงินนักเรียนให้ไปซื้อสมุด แต่คนขายได้ลดราคาให้นักเรียนเป็นเงิน 20 บาท โดยที่เพื่อน ๆ ไม่รู้ นักเรียนจึงนำเงินไปคืนให้กับเพื่อน ๆ นักเรียนมีเหตุผลอย่างไรจึงทำเช่นนั้น

- ก. กลัวเพื่อนรู้ แล้วจะเสียเพื่อน
- ข. ไม่ใช่สิทธิ์ของนักเรียนที่ควรได้
- ค. คนที่เป็นเพื่อนกันต้องจริงใจต่อกัน
- ง. เป็นหน้าที่ของนักเรียนที่ต้องซื้อสัต์ต่อเพื่อน
- จ. ไม่ใช่เงินของเรา เงินที่ได้คืนมานั้น เพื่อน ๆ ทุกคนมีสิทธิ์ที่จะได้เท่าเทียมกัน
- ฉ. ความซื่อสัตย์ทำให้เกิดความไว้วางใจ และความเชื่อถือซึ่งกันและกัน ในสังคม

15. นักเรียนจำเป็นต้องซื้อของอย่างหนึ่ง แต่แม่ค้าบอกราคาแพงกว่าปกติ เพราะรู้ว่านักเรียนจำเป็นต้องใช้ของสิ่งนั้น แต่พอญาติแม่ค้าคนนั้นทอนเงินเกินให้นักเรียน นักเรียนก็คืนเงินส่วนเกินให้แม่ค้า นักเรียนมีเหตุผลอย่างไรที่ทำเช่นนั้น

- ก. ถ้าแม่ค้ารู้ทีหลัง แล้วไปฟ้องครู นักเรียนอาจถูกลงโทษ
- ข. ในครั้งต่อไปแม่ค้าจะได้ขายของให้นักเรียนในราคาถูก
- ค. เป็นหน้าที่ของนักเรียนที่ต้องมีความซื่อสัตย์
- ง. จะได้เป็นตัวอย่างที่ดีให้แก่เพื่อน ๆ
- จ. การอยู่ร่วมกันในสังคม สิ่งใดไม่ใช่ของเรา ไม่ควรยึดถือมาเป็นของตนเอง
- ฉ. ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง และผู้อื่น จะทำให้ทุกคนอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

16. นักเรียนอยู่ในครอบครัวที่ยากจน จึงต้องหารายได้ช่วยตนเอง และครอบครัว โดยการช่วยแม่ขายของดึก ๆ ทุกคืน ทำให้นักเรียนมาโรงเรียนสาย และนั่งหลับในห้องเรียนจนเพื่อน ๆ ล้อ และโดนครูดุเป็นประจำ แต่นักเรียนยังคงช่วยแม่ขายของต่อไป นักเรียนมีเหตุผลอย่างไรที่ไม่เลิกช่วยแม่ขายของ

- ก. กลัวแม่หลงโทษ

- ข. จะได้มีเงินซื้อของที่โรงเรียน
- ค. ครู และเพื่อน ๆ คงเข้าใจและเห็นใจ ที่มีความอดสาหะช่วยเหลือตนเอง และครอบครัว
- ง. จะต้องช่วยเหลือตนเองก่อนที่จะขอความช่วยเหลือจากผู้อื่น
- จ. ควรอดทน เพื่อจะได้เรียนหนังสือไปพร้อม ๆ กับการช่วยเหลือครอบครัว
- ฉ. แม้จะมาโรงเรียนสายเป็นบางครั้งก็ไม่น่าอายใจ เพราะเป็นการกระทำที่แสดงถึงความ

กตัญญูต่อผู้มีพระคุณ

17. แม้ว่าทางม้าลายจะอยู่ไกล นักเรียนก็ยอมที่จะเดินไปเพื่อที่จะข้ามถนนตรงทางม้าลาย

นักเรียนมีเหตุผลอย่างไรที่จะข้ามถนนตรงทางม้าลาย

- ก. กลัวจรรยาจรเห็น แล้วจะถูกลงโทษ
- ข. ถ้าครูเห็นอาจให้คะแนนความประพฤติ
- ค. ใคร ๆ จะได้เห็นว่าเป็นคนดี
- ง. เป็นการปฏิบัติตามกฎจราจร
- จ. การเห็นแก่ความสะดวกสบายส่วนตัวอาจจะทำให้จรรยาจรติดขัด
- ฉ. การเคารพกฎจราจรทำให้มนุษย์อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

18. นักเรียนและเพื่อนเข้าไปหาหนังสือในห้องสมุดเพื่อทำรายงาน แต่ทั้งสองคนไม่มีสิทธิ์ยืมหนังสือได้อีก นักเรียนทำงานไม่เสร็จก็ถึงเวลาเลิกเรียน เพื่อนจึงบอกให้นักเรียนฉีกหนังสือส่วนที่ต้องนำไปทำรายงานแต่นักเรียนไม่ฉีก นักเรียนมีเหตุผลอย่างไรที่ไม่ฉีกหนังสือ

- ก. กลัวเจ้าหน้าที่ในห้องสมุดจับได้จะถูกลงโทษ
- ข. อยากได้รับคำชมเชยว่าเป็นเด็กดี
- ค. เป็นการไม่ดีที่แอบฉีกหนังสือ คนส่วนมากเขาไม่กระทำ
- ง. เป็นหน้าที่ของผู้ใช้ห้องสมุด ต้องขอยืมออกมาอย่างถูกต้อง
- จ. หนังสือของส่วนรวมควรที่จะรักษาเอาไว้
- ฉ. ละอายใจตนเองที่จะกระทำ และหนังสือก็เป็นของส่วนรวม

19. นักเรียนเป็นหัวหน้าห้อง เพื่อนนักเรียนในห้องชอบทะเลาะกันเสมอ นักเรียนจะพูดไถ่เกลี้ยให้เพื่อนในห้องเลิกทะเลาะกันเพราะเหตุผลใด

- ก. ทำตามหน้าที่ของการเป็นหัวหน้าห้องที่ดี
- ข. การพยายามพูดให้เพื่อนในห้องเกิดความสามัคคีเป็นสิ่งที่ควรกระทำ
- ค. ความสามัคคีทำให้ทุกคนอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข
- ง. ถ้าปล่อยให้ทะเลาะกัน กลัวจะถูกอาจารย์ลงโทษ
- จ. นักเรียนต้องการคำชมเชยในการเป็นหัวหน้าห้อง
- ฉ. ถ้าเพื่อนคนอื่น ๆ เป็นหัวหน้าห้องก็คงทำเช่นเดียวกัน

20. นักเรียนนั่งรถกลับบ้าน ระหว่างทางมีหญิงชราคนหนึ่งขึ้นมานบนรถเมล์ ถึงแม้นักเรียนจะหอบกระเป๋า และอุปกรณ์กีฬา แต่ก็ลุกขึ้นเพื่อให้นั่งแก่หญิงชรา นักเรียนมีเหตุผลอย่างไรจึงทำเช่นนั้น

- ก. หวังว่าในอนาคตคงได้รับความช่วยเหลือเช่นนี้บ้าง
- ข. กลัวถูกตำหนิว่าไม่สงสารคนชรา
- ค. รู้สึกละอายใจที่ปล่อยให้คนแก่ยืนทรมาณ โดยไม่ได้รับการช่วยเหลือ
- ง. การกระทำเช่นนั้นคนส่วนมากเห็นว่าเป็นการกระทำที่ดี
- จ. ปฏิบัติตามคติที่ต้องเอื้อเฟื้อผู้หญิง เด็ก และคนชรา
- ฉ. บุคคลควรยอมสละความสุขส่วนตัว เพื่อช่วยเหลือผู้ที่อ่อนแอกว่า

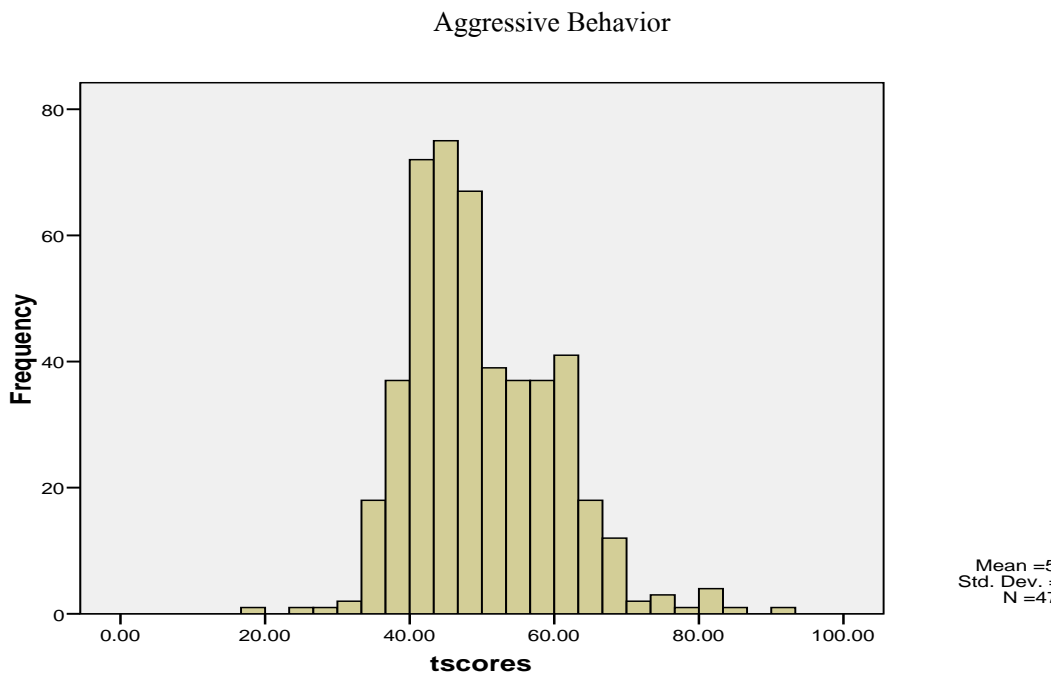
ภาคผนวก จ

การทดสอบข้อตกลงเบื้องต้นของสถิติ

ก่อนข้อมูลมาวิเคราะห์ผล ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้ไปทดสอบตามข้อข้อตกลงเบื้องต้นของการวิจัยก่อน ซึ่งสถิติที่ผู้วิจัยใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ สถิติสหสัมพันธ์สเปียร์แมน ประกอบด้วย ข้อมูลพัฒนาการจริยธรรม พฤติกรรมจริยธรรม และพฤติกรรมก้าวร้าว ซึ่งสถิติสหสัมพันธ์สเปียร์แมน นั้น ผลการทดสอบจะบอกให้ทราบเพียงขนาดความสัมพันธ์ของตัวแปร และทิศทางความสัมพันธ์ของตัวแปรโดยมีเงื่อนไขของการใช้สถิติ ดังนี้

1. ตัวแปรต้นและตัวแปรตามเป็นตัวแปรที่มีค่าไม่ต่อเนื่อง โดยมีค่าในมาตรวัดอันดับ
มาตรา
2. ตัวแปรต้นและตัวแปรตามไม่จำเป็นต้องมีความสัมพันธ์เชิงเส้น (Non Linear Relationship) เนื่องจากสถิติสหสัมพันธ์สเปียร์แมนเป็นสถิติ непараметрический

		Aggressive	Moral Behavior	Moral Development
N	Valid	470	470	470
	Missing	0	0	0
Median		48.128	4.00	5.00
Std. Deviation		10.00	.774	1.549
Skewness		.703	-.218	-.939
Std. Error of Skewness		.113	.113	.113
Kurtosis		.816	-.374	-.175
Std. Error of Kurtosis		.225	.225	.225

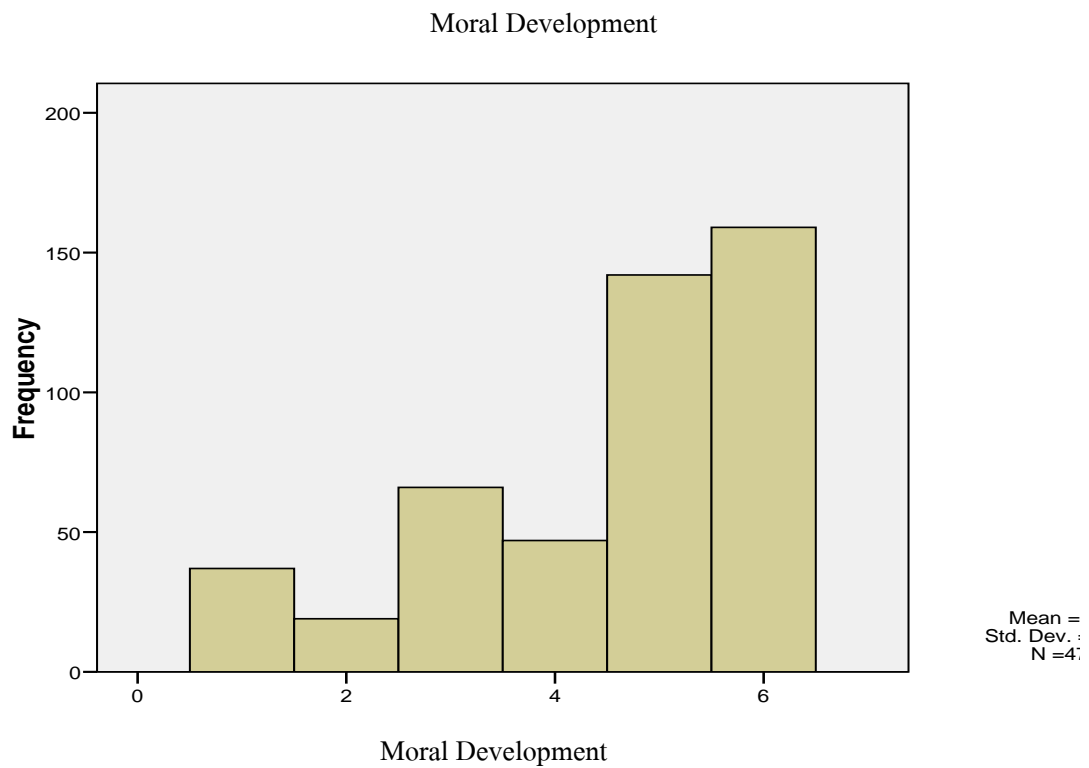

Aggressive Behaviors

ภาพ 2. กราฟแท่งแสดงการกระจายของข้อมูลของคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมก้าวร้าว (N = 470)

ภาพ 3. กราฟแท่งแสดงการกระจายของข้อมูลของคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมจริยธรรม (N = 470)

ภาพ 4. กราฟแท่งแสดงการกระจายของข้อมูลของคะแนนเฉลี่ยพัฒนาการจริยธรรม ($N = 470$)

ภาคผนวก ข

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาแบบวัดพฤติกรรมก้าวร้าว แบบวัดพฤติกรรมจริยธรรม และแบบวัดพัฒนาการจริยธรรม

1. รศ.ดร. ลดาวัลย์ ประทีปชัยกูร อาจารย์ประจำภาควิชากุมารเวชศาสตร์ คณะ
 พยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
 อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา
2. ดร.วินีกาญจน์ คงสุวรรณ อาจารย์ประจำภาควิชาการพยาบาลจิตเวช คณะ
 พยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
 อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา
3. อ.เพียงแข ชิตจ้อย ผู้อำนวยการ โรงเรียนท่าสะท้อนวิทยา

